

T. C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

**2009 SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) TÜRKÇE SORULARININ
ÖĞRETİM PROGRAMI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sabire Ceren DEMİR

Danışman: Prof. Dr. Murat ÖZBAY

Ankara

Aralık, 2010

Sabire Ceren DEMİR'in "2009 Seviye Belirleme Sınavı (SBS) Türkçe Sorularının Öğretim Programı Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı tezi 13.12.2010 tarihinde, jürimiz tarafından Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Yeterlik Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Başkan: Prof. Dr. Hayati AKYOL

Üye (Tez Danışmanı): Prof. Dr. Murat ÖZBAY

Üye : : Yrd. Doç. Dr. Erol BARIN

ÖN SÖZ

Sabire Ceren DEMİR

Çağımızda eğitimin önemi giderek artarken eğitim üzerine yapılan çalışmalar da çeşitlenmiş ve bu paralelde eğitim anlayışları da değişiklik göstermiştir. Eskiden bilginin tek olduğu varsayılırken şimdilerde bilginin çok ve çeşitli olması üzerinde duruluyor. Bilginin çok ve çeşitli olması, bilginin öğretimi için de çok ve çeşitli araç ve yöntemleri gerektiriyor.

Dünyadaki değişim ve bu doğrultuda ortaya çıkan gelişmeler, eğitime de yansımıştır. Yapılandırmacı Yaklaşım, bu değişim ve gelişmelerin bir sonucudur. Pek çok ülke, eğitim sistemini bu yaklaşıma göre yeniden şekillendirmiştir/şekillendirmektedir. Ülkemizde de eğitim alanında 2005 yılında yeni bir düzenleme yapılarak Türkçe Öğretim Programı, Yapılandırmacı Yaklaşıma göre yeniden hazırlanmıştır. Yeni program; öğrenciyi sınıfa gelip sırasından dersini dinleyip giden bir durağanlıktan çıkararak etkin, öğretim sürecine bizzat dahil olan, okul dışında da eğitim-öğretim faaliyetlerini devam ettiren, velilerini de öğretim sürecine dahil eden çok yönlü ve hareketli bir eğitim-öğretim ortamının tam ortasına koymaktadır.

Eğitim-öğretim sürecinin vazgeçilmez bir ögesi olan ölçme ve değerlendirme okullarda dersin öğretmenleri tarafından yapıldığı gibi Milli Eğitim Bakanlığınca bir üst öğretim kurumuna öğrenci seçimi için de yapılmaktadır. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin bir amacı da bir üst öğretim kurumuna öğrenci hazırlamaktır ve adı her ne olursa olsun üst öğretim kurumlarına geçiş, kurumlarca yapılan sınavlarda gösterilen başarılar doğrultusunda gerçekleşmektedir. İlköğretim ikinci kademedeki uygulanmakta olan Seviye Belirleme Sınavı (SBS) böyle bir gereklilikle tatbik edilmektedir.

Seviye Belirleme Sınavı, öğrencilere eğitim-öğretim yılı sonunda uygulanan o ders yılı içerisinde gördükleri derslerle ilgili çoktan seçmeli soruların sorulduğu bir sınavdır. Çoktan seçmeli test tekniği, öğrencilerin Türkçe dersindeki başarılarını ölçme yeterliliğine sahip değildir. Çalışmam, Türkçe dersi programında öğrencilere kazandırılmak üzere belirlenen bilgi ve

becerilerin, SBS ile ölçölüp ölçülemediğinin, ölçölüyorsa ne kadarının ölçölebildiğinin araştırmasıdır.

Çalışmam sırasında bana ışık tutan, ilgi ve desteğini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Murat ÖZBAY'a ve bana destek veren aileme yürekten teşekkür ediyorum.

ÖZET

2009 SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS) TÜRKÇE SORULARININ ÖĞRETİM PROGRAMI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

DEMİR, Sabire Ceren

Yüksek Lisans, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Murat ÖZBAY

Aralık-2010, 226 sayfa

İlköğretimin ikinci kademesinde öğrencilere kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri ve davranışlar, 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programında ayrı ayrı belirlenmiştir. Bunlar, programda dört temel dil becerisi ve dil bilgisi kazanımları olarak yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı ikinci kademe öğrencilerinin akademik başarılarını ölçmek amacıyla her eğitim-öğretim yılının sonunda SBS adıyla merkezî sınavlar yapmaktadır. İlköğretimi bitiren öğrencilerin devam edeceği orta öğretim kurumları belirlenirken bu sınavlarda alınan puanlara da bakılmaktadır.

Bu çalışma, 2009 SBS Türkçe sorularının, 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programı ile hangi düzeyde paralellik gösterdiğini ve bu programda tespit edilen kazanımları hangi düzeyde ölçtüğünü belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bir ölçme aracının ölçmek istediği özelliği başka değişkenlerle karıştırmadan tam ve doğru olarak ölçmesine “geçerlilik” denmektedir. Ölçme aracının geçerliliği, o aracın kullanılış amacına hizmet etme derecesi ile ilgilidir. Bu bağlamda 2009 SBS Türkçe Testi’nin geçerliliğini sorgulayan bir çalışma yapılmamıştır.

“2009 Seviye Belirleme Sınavı Türkçe soruları, Türkçe Öğretim Programında belirlenmiş olan kazanımlarla örtüşmekte midir?”

“2009 Seviye Belirleme Sınavı Türkçe soruları, Türkçe Öğretim Programında öğrencilere kazandırılması hedeflenen davranışları ölçebilme yeterliliğine sahip midir?”

Bu sorular, çalışmamıza temel teşkil etmiştir. Bu soruların cevabını bulabilmek için çalışma örneklemin olan 2009 SBS Türkçe soruları, 2005 Türkçe Ders Programındaki kazanımlarla tek tek karşılaştırılmış, bu soruların programda hangi kazanımlarla, ne düzeyde örtüştüğü belirlenmiştir. Varılan sonuçların test edilmesi için Afyonkarahisar il merkezindeki ilköğretim okullarında hâlen görev yapmakta olan 30

Türkçe öğretmeninin anket aracılığı ile görüşleri alınmıştır. Öğretmenler, kendileri için hazırlanmış olan anketlerde verilen bir kazanım ile o kazanımı ölçtüğü düşünülen soruyu incelemişler ve “Bu soru, bu kazanımı ölçmektedir.”, “Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçmektedir.”, “Bu soru, bu kazanımı ölçmemektedir.” seçeneklerinden birini işaretleyerek görüşlerini belirtmişlerdir. Öğretmen görüşleri tablolar yardımıyla analiz edilmiştir.

Araştırmanın sonucunda, 2009 Seviye Belirleme Sınavı Türkçe Sorularının sınavın yapısından dolayı 2005 Türkçe Öğretim Programındaki kazanımları ölçmekte yeterli olmadığı anlaşılmıştır. Türkçe öğretiminde ve Türkçe dersiyle ilgili kazanımların ölçülmesinde çoktan seçmeli testler uygun bir ölçme aracı değildir. Nitekim bu sınavlarda 2005 Programı ile öğrenciye kazandırıldığı varsayılan “dinleme” ve “konuşma” ile ilgili bilgi, beceri ve davranışlar ölçülememiş, “yazma” becerilerinden de bir kısmı ölçülebilmştir.

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerine Türkçe derslerinde dört temel dil becerisi ve dil bilgisi bilgilerini kazandırmaya yönelik bir program uygulanmaktadır. Dolayısıyla bu öğrencilerin Türkçe dersindeki akademik başarılarını ölçebilmek, her alan için ayrı ölçme araçları geliştirmekle mümkün olabilir.

ABSTRACT**2009 LEVEL DETERMINATION EXAM (SBS) THE EVALUATION OF TURKISH LANGUAGE QUESTIONS IN TERMS OF CURRICULUM**

DEMİR, Sabire Ceren

Master, Major Fields of Turkish Edition

Adviser: Prof. Dr. Murat ÖZBAY

December-2010, 207 pages

The information, skills and behaviors targeted to make students acquire in the second stage of elementary education are determined separately in 2005 Turkish Language Curriculum. These are present in the curriculum as four basic language skills and grammar acquisitions.

The Ministry of National Education arranges central examinations under the name of SBS (Level Determination Exam) in the end of each academic year in order to measure academic achievements of secondary stage students. The scores taken from these exams are also taken into consideration when determining the secondary schools that the students completing elementary schools will attend to.

This study is carried out in order to determine in which level 2009 SBS Turkish questions showed parallelism with 2005 Elementary School Secondary Stage Turkish Lesson Curriculum and measured the acquisitions detected in this curriculum.

A measuring instrument's measuring the feature wanted to be measured without mixing it with other variables in a complete and correct way is referred to as "validity". The validity of a measuring instrument is related to the level in which it serves to its intended use. In this context, there is not any study carried out for questioning the validity of 2009 SBS Turkish Language Test.

"Do the Turkish language questions in 2009 Level Determination Exam correspond to the acquisitions determined in the curriculum?"

“Do the Turkish language questions in 2009 Level Determination Exam have the competency to measure the behaviors targeted to make students acquire in Turkish Language Curriculum?”

These questions are the basis of our study. In order to find the answers of these questions, 2009 SBS Turkish Language questions which are the sampling of then study compared one by one with the acquisitions in 2005 Turkish Language Curriculum and it was determined in which level these questions corresponded to which acquisitions in the curriculum. The views of 30 Turkish Language teachers working in elementary schools in the city center of Afyonkarahisar by means of a questionnaire in order to test the results obtained. Teachers examined the acquisition given in the questionnaires prepared for them and the question thought to measure that acquisition and expressed their opinions by marking one of the choices of “This question measures this acquisition.”, “This question measures this acquisition partially.”, “This question does not measure this acquisition.”. Teacher’s views were analyzed by means of tables.

In the end of the study, it was understood that the Turkish language questions in 2009 Level Determination Exam were not sufficient in measuring the acquisitions in 2005 Turkish Language Curriculum. Multiple choice tests are not appropriate measuring instruments in measuring the acquisitions related to Turkish Language teaching and Turkish Language lesson. As a matter of fact, knowledge, skills and behaviors related with “listening” and “speaking” assumed to be gained to students via 2005 curriculum could not be measured in these exams.

A program for acquiring four basic language skills and grammar knowledge related to Turkish language lessons is applied to elementary school secondary school students. For this reason, measuring academic achievements of these students in Turkish Language lessons can be possible by developing different measuring instruments for each field.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	II
ÖN SÖZ	III
ÖZET	V
ABSTRACT.....	VII
TABLolar LİSTESİ	XIII

BÖLÜM I: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Amaç.....	3
1.3. Önem.....	3
1.4. Varsayımlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar.....	5
1.6. Tanımlar.....	5

BÖLÜM II: KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
--	----------

2.1. Davranışçı Yaklaşım.....	6
-------------------------------	---

2.1.1. Davranışçı Yaklaşımın Eğitim-Öğretimdeki Yansımaları.....	6
---	---

2.1.2. Davranışçı Yaklaşımın Yöneltilen Eleştirileri.....	9
---	---

2.2. Yapılandırmacı Yaklaşım.....	10
-----------------------------------	----

2.2.1. Yapılandırmacı Yaklaşımın Eğitim Öğretimdeki Yansımaları.....	10
---	----

2.2.2. Yapılandırmacı Yaklaşım Çeşitleri.....	11
---	----

2.2.3. Yapılandırmacı Yaklaşımın Göre Öğrenme Modeli.....	13
--	----

2.2.4. Yapılandırmacı Yaklaşımın Öğrenme-Öğretme Süreçleri.....	14
--	----

2.2.5. Yapılandırmacı Yaklaşımda Ölçme Değerlendirme Süreci.....	16
2.3. Cumhuriyet Dönemi Türkçe Öğretim Programları.....	17
2.3.1. 1924 Türkçe Programı.....	18
2.3.2. 1926 Türkçe Programı	19
2.3.3. 1929 Türkçe Programı.....	20
2.3.4. 1936 Türkçe Programı	21
2.3.5. 1948 Türkçe Programı.....	22
2.3.6. 1968 Türkçe Programı	22
2.3.7. 1981 Türkçe Programı	23
2.3.8. 2005 Türkçe Programı ve Yapılandırmacı Yaklaşım..	25
2.4. Türkçe Dersinin Genel Özellikleri ve Değerlendirme Aracı / Yöntemi Olarak Çoktan Seçmeli Testler	27
BÖLÜM III: YÖNTEM.....	32
3.1. Araştırmanın Modeli	32
3.2.Evren ve Örneklem	33
3.3.Verilerin Toplanması	33
3.4.Verilerin Analizi	34

BÖLÜM IV: BULGULAR ve YORUMLAR.....35

4.1. 2005 PROGRAMINDA TEMEL DİL BECERİLERİ.....35

- 4.1.1. Dinleme / İzleme35**
- 4.1.1.1.Dinleme/İzleme Becerisiyle İlgili Amaç ve Kazanımlar.....37**
- 4.1.1.2.Dinleme/İzleme Becerisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgil Bulgular ve Yorumlar.....39**
- 4.1.2. Konuşma.....40**
- 4.1.2.1.Konuşma Becerisiyle İlgili Amaç ve Kazanımlar.....41**
- 4.1.2.2.Konuşma Becerisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgil Bulgular ve Yorumlar.....42**
- 4.1.3. Okuma.....43**
- 4.1.3.1.Okuma Becerisiyle İlgili Amaç ve Kazanımlar.....44**
- 4.1.3.2.Okuma Becerisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgil Bulgular ve Yorumlar.....47**
- 4.1.4. Yazma.....123**
- 4.1.4.1.Yazma Becerisi ile İlgili Amaç ve Kazanımlar.....124**
- 4.1.4.2.Yazma Becerisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgil Bulgular ve Yorumlar.....127**
- 4.1.5. Dil Bilgisi.....145**
- 4.1.5.1. 6. Sınıflarda Amaç ve Kazanımlar.....146**
- 4.1.5.2. 7. Sınıflarda Amaç ve Kazanımlar.....147**
- 4.1.5.3. 8. Sınıflarda Amaç ve Kazanımlar.....148**

4.1.5.4. Dil Bilgisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar.....150

BÖLÜM V: SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....170

5.1.SONUÇLAR.....170

5.2.ÖNERİLER.....178

KAYNAKLAR.....180

EKLER.....195

- 1. 2009 6. Sınıf SBS Türkçe Soruları**
- 2. 2009 7. Sınıf SBS Türkçe Soruları**
- 3. 2009 8. Sınıf SBS Türkçe Soruları**
- 4. Anket Formu Örneği**

TABLULAR LİSTESİ

Tablo: 1. Seviye Belirleme Sınavındaki Türkçe Testi Sorularının Sınıflara Göre Dağılımı

Tablo: 2. Temel Dil Becerilerinin Programdaki Ağırlığı

Tablo: 3. 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1. Sorunun 2.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 4. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 17. Sorunun 2.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 5. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1. Sorunun 2.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 6. 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2. Sorunun 2.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 7. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 8. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 10. Sorunun 2.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 9. 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 10. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 11. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 23. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 12. 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.4. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 13. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 6. Sorunun 2.4. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

- Tablo: 14.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 2.4. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 15.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 16.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 6. Sorunun 2.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 17.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 2.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 18.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 2.6. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 19.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9. Sorunun 2.6. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 20.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 10. Sorunun 2.7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 21.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9. Sorunun 2.7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 22.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 12. Sorunun 2.7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 23.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 24.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 25.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 26.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.9. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 27.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2. Sorunun 2.9. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 28.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 29.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 20. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 30.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 10. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

- Tablo: 31.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 17. Sorunun 2.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 32.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 13. Sorunun 2.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 33.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 6. Sorunun 2.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 34.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7. Sorunun 2.12. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 35.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.13. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 36.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.13. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 37.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 12. Sorunun 2.13. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 38.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9. Sorunun 2.14. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 39.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.15. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 40.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2. Sorunun 2.15. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 41.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 11. Sorunun 2.16. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 42.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7. Sorunun 2.16. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 43.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 11. Sorunun 2.16. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 44.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7, 11 ve 16 Soruların 2.17. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 45.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5, 7 ve 15. Soruların 2.17. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 46.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5, 8, 11 ve 18. Soruların 2.17. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 47.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9. Sorunun 2.18. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 48. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1, 8 ve 17. Soruların 2.18. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 49. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.18. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 50. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2 ve 14. soruların 2.19. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 51. 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.20. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 52. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 10. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 53. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 17. Sorunun 2.20. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 54. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.21. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 55. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.22. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 56. 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 2.23. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 57. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8 ve 10. Soruların 2.23. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 58. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1, 8 ve 10. Soruların 2.23. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 59. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 2.24. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 60. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 2.24. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 61. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.24. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 62. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.25. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 63. 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.26. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 64. 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.28. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

- Tablo: 65.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 11. Sorunun 2.28. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 66.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 2.28. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 67.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 12. Sorunun 2.29. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 68.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 3.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 69.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9, 16 ve 20. Soruların 3.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 70.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2 ve 16. Soruların 3.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 71.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 12. Sorunun 4.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 72.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1. Sorunun 4.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 73.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7 ve 14 Soruların 1. 7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 74.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7. Sorunun 1. 7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 75.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 1. 7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 76.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 13. Sorunun 1. 8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 77.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 1.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 78.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 1.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 79.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 1.9 Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 80.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 1.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 81.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 14. Sorunun 1.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 82.	8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	22. Sorunun	1.11. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 83.	6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	1. Sorunun	2.6. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 84.	7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	1. Sorunun	2.6. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 85.	7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	15. Sorunun	2.8. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 86.	6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	8. Sorunun	3.3. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 87.	6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	15. Sorunun	4.3. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 88.	7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	14. Sorunun	4.3. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 89.	8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	22. Sorunun	4.3. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 90.	6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	15. Sorunun	6.1. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 91.	7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	14. Sorunun	6.1. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 92.	8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	22. Sorunun	6.1. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 93.	6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	15. Sorunun	6.2. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 94.	7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	14. Sorunun	6.2. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 95.	8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	22. Sorunun	6.2. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 96.	6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	4. Sorunun	1.1. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 97.	6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	4. Sorunun	1.3. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		
Tablo: 98.	6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki	4. Sorunun	1.4. Numaralı Kazanımı
	Ölçme Yeterliliği		

- Tablo: 99.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 100.** 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 6. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 101.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 102.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 103.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.4. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 104.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 11. Sorunun 1.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 105.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 3.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 106.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 3.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 107.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 5.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 108.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 5.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 109.** 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 5.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 110.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 2.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 111.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 2.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 112.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 113.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 114.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.9. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği
- Tablo: 115.** 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 116. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 13. Sorunun 2.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 117. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 20. Sorunun 3.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 118. 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 20. Sorunun 3.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

Tablo: 119. 2009 SBS Türkçe Sorularının Sınıflara ve Dil Becerilerine Göre Dağılımı

Tablo: 120. 2009 SBS 6. Sınıf Türkçe Sorularıyla Kazanımların Ölçülme Oranı

Tablo: 121. 2009 SBS 7. Sınıf Türkçe Sorularıyla Kazanımların Ölçülme Oranı

Tablo: 122. 2009 SBS 8. Sınıf Türkçe Sorularıyla Kazanımların Ölçülme Oranı

Tablo: 123. 6. Sınıf 2009 SBS Türkçe Sorularının Kazanımları Ölçme Düzeyi

Tablo: 124. 7. Sınıf 2009 SBS Türkçe Sorularının Kazanımları Ölçme Düzeyi

Tablo: 125. 8. Sınıf 2009 SBS Türkçe Sorularının Kazanımları Ölçme Düzeyi

Tablo: 126.

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Ülkemizde yüksek öğrenime giriş, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinin (ÖSYM) çeşitli adlar altında yaptığı sınavlardaki akademik başarının derecesine göre olmaktadır. Bu sınavlarda başarısız olan adaylar yüksek öğrenim görme imkanını elde edememektedir. Bunun gibi bazı orta öğretim kurumları da Millî Eğitim Bakanlığınca (MEB) çeşitli isimler altında yapılan sınavların sonuçlarına göre öğrenci almaktadır. Fen Liseleri, Sosyal Bilimler Liseleri, Anadolu Öğretmen Liseleri ve Anadolu Liseleri, Teknik Liseler ile Bazı Meslek Liseleri bu kategoride yer almaktadır. Bu sınavlarda akademik başarı gösteremeyen ilköğretim mezunu adaylar, sınavsız öğrenci alan orta öğretim kurumlarına devam etmektedirler.

Yeni sınav sistemi (SBS) ile orta öğretim kurumları, yüksek öğretim kurumlarının hazırlık aşaması hâline getirilmiştir. Bu bakımdan orta öğretim kurumlarına yönlendirilecek öğrenciler aynı zamanda mesleğe de yönlendirilmiş olmaktadır. Bu sisteme göre öğrenciler, sınavla öğrenci alan orta öğretim kurumlarına SBS'den aldıkları Orta Öğretim Yerleştirme Puanına (OYP) göre yerleştirilmektedir. Bu bağlamda ilk ve orta öğretim kurumlarında yapılan bu sınavlar, öğrencilerin gelecekteki akademik yaşantılarını belirleyen en önemli ölçüt olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sınavların, her bakımdan geçerli, ölçme konusunda yeterliliği yüksek sağlam bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir. Hem amaçları hem uygulanışı hem de sonuçları bakımından güvenilir sınavlar uygulanmalıdır. İlk ve orta öğretim programlarında belirlenen bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkların bu sınavlarda değerlendirilmemesi; bazı kazanımların sınav kapsamı dışında bırakılması veya öğretim kurumunun amaçları arasında olmadığı için programlarda öğretilmesi planlanmamış bilgi ve becerilerin ölçülmesi, bu sınavların geçerliğini ve güvenilirliğini düşürecektir.

İlk ve orta öğretim kurumlarının çeşitli kademelerinde yapılan bu tür sınavların zaman zaman eleştiri konusu olduğu bilinmektedir. Bu eleştiriler; daha çok sınavların

uygulanma biçimi, içerdiği maddelerin (sorular) öğrenme alanlarına göre dağılımı ve kalitesi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Sınav kitapçığında yer alan soruların eğitim kurumunda öğretilmesi planlanan bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıklarla örtüşmediği iddiaları ise bu sınavlara yöneltilen eleştiriler içinde önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle “ 6, 7 ve 8. sınıfların sonunda uygulanan SBS’lerin müfredatı kapsamadığı” yönündeki eleştirileri, eğitimciler de desteklemektedirler.

1.1. Problem Durumu

Seviye Belirleme Sınavı (SBS) adı verilen bu sınavlar, 2007-2008 eğitim-öğretim yılından itibaren 6. sınıf, 7. sınıf ve 8. sınıf öğrencilerine her yıl Mayıs veya Haziran ayında uygulanmaktadır. Öğrencilerin akademik düzeyleri bu sınavlarla belirlenmektedir. Bu işlem ile, öğrencinin SBS’den aldığı puanın %70’i, Yıl Sonu Başarı Puanının (YBP) % 25’i, Davranış Puanının (DP) ise % 5’i alınarak toplanmakta ve öğrencinin yıl içindeki başarı düzeyi (seviyesi) belirlenmektedir. 8. sınıfın sonunda 6. Sınıf Puanının (SP6) % 25’i, 7. Sınıf Puanının (SP7) %35’i, 8. Sınıf Puanının (SP8) % 40’ı alınarak öğrencinin Ora Öğretim Yerleştirme Puanı (OYP) oluşturulmaktadır.

SBS’de öğrenciler; Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Yabancı Dil olmak üzere beş öğrenme alanından hazırlanmış soruları cevaplamaktadırlar. Bu alanların soru sayısı yıllara göre değişmektedir. Çalışmamızın konusu olan Türkçe dersinin soru sayısı ise 6. sınıf SBS’de 19, 7. sınıf SBS’de 21, 8. sınıf SBS’de 23 olarak; toplam soru sayısı ise 6. Sınıf SBS’de 80, 7. sınıf SBS’de 90, 8. sınıf SBS’de 100 olarak belirlenmiştir. Türkçe ve diğer öğrenme alanlarından gelen soruların alanlara ve sınıflara göre dağılımı şöyledir:

Tablo: 1, Seviye Belirleme Sınavındaki Türkçe Testi Sorularının Sınıflara Göre Dağılımı

Sınıf	6	7	8
Türkçe Testindeki Soru Sayısı	19	21	23
Toplam Soru Sayısı	80	90	100

Çalışmamızın ana problem cümlesi şudur: 2009 SBS Türkçe Testi'nde yer alan sorular, 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programında belirlenen kazanımları (bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıklar) ölçme konusunda yeterli midir?

1.2. Amaç

Bu çalışmanın amacı; SBS'deki Türkçe sorularının öğrenme alanlarına göre dağılımını; bu soruların İlköğretim II. Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlardan hangileriyle ilgili olduğunu belirlemek ve SBS Türkçe Testinin ölçme konusundaki yeterlilik düzeyini ortaya koymaktır.

Bu bağlamda çalışmanın amacı şu şekilde maddeleştirilebilir:

1. SBS Türkçe Testinde yer alan soruların, ilgili olduğu kazanımları belirlemek,
2. SBS Türkçe Testindeki soruların öğrenme alanlarına göre dağılımını belirlemek,
3. İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programında yer almasına rağmen SBS Türkçe Testindeki soruların hiçbirleriyle örtüşmeyen kazanımları belirlemek,
4. Bu veriler ışığında SBS Türkçe Testinin hedef kitlenin akademik başarısını ölçme konusundaki yeterlilik düzeyini ortaya koymak.

1.3. Önem

2007-2008 eğitim-öğretim yılına kadar ilköğretim öğrencilerinin akademik başarıları, 8. sınıfın sonunda OKS adı verilen bir sınavla ölçülmekteydi. Bu sınav sisteminin birtakım sakıncaları tespit edilmiştir. Örneğin öğrencinin sekiz yıllık birikiminin ve başarısının 180 dakikada ölçülemeyeceği düşüncesinden hareketle, bu sınavların uygulanma biçimi her fırsatta eleştirilmiştir. Ancak öğrencinin kendini ifade etmesi önündeki engelleri ortadan kaldıracak bir tedbir de uzun süre alınmamıştır.

Bu olumsuzlukların en aza indirilmesi için 2007-2008 eğitim öğretim yılından itibaren ilköğretim öğrencilerinin akademik başarıları SBS adı verilen yeni bir sınav ile ölçülmeye başlanmıştır. Bu sınavlar, uygulanma biçimi, içeriği ve amaçları bakımından OKS'ye göre daha pedagojik olduğunu ve bilimsel ölçütlere dayandığını söylemek mümkündür. Ancak bu yeni sistemin uygulanmasında da yanlışlıkların olması muhtemeldir. Bu bakımdan, şu ana kadar yapılan sınavlarda ne tür olumsuzlukların söz konusu olduğunu belirleyip bunlara çözüm önerilerinde bulunmak, bundan sonraki sınavların güvenilir ve geçerli olması bakımından önem arz etmektedir.

Bu çalışmada, SBS soruları tek tek incelenerek bu sorulardan programda yer alan kazanımlarla örtüşenler ve örtüşmeyenler tespit edilmeye çalışılmıştır. Programda yer alan kazanımların öğrenciye verildiği varsayılarak bunlardan hangisinin doğrudan hangisinin dolaylı olarak ölçüldüğü SBS Türkçe soruları üzerinden belirlenmeye çalışılmıştır.

İlköğretimi bitiren öğrencinin eğitimine orta öğretim kurumlarının hangisinde devam edeceği artık SBS ile belirlenmektedir. Orta öğretim kurumlarının yeni ÖSS sistemine göre yüksek öğretim kurumları ile ilgilendirilme biçimleri de dikkate alındığında, orta öğretim kurumlarına gidecek öğrencilerin seçilmesindeki uygulamaların, buna bağlı olarak da SBS'lerin ne kadar önemli olduğu anlaşılacaktır.

Bu çalışma, SBS Türkçe testinde sorulan sorularla İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programında yer alan kazanımların ne düzeyde örtüştüğünü ortaya koymasına ve bu konudaki tartışmalara bilimsel katkı sağlamasına bakımından önem arz etmektedir.

1.4. Varsayımlar

1. 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programında öğrenciye kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkların öğrenciye kazandırıldığı varsayılmıştır.
2. 2009 SBS Türkçe Testinde yer alan soruların hazırlanmasında İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programındaki kazanımların dikkate alındığı varsayılmıştır.

3. Anket sorularını cevaplayan öğretmenlerin 2009 Türkçe Öğretim Programını bilen, uygulayan, programın felsefesini kavramış, mesleklerinde uzman kişiler oldukları varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma, 2009 SBS Türkçe soruları ve 2005 İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programında yer alan kazanımlarla sınırlı tutulmuştur.

1.6.Tanımlar

Seviye Belirleme Sınavı (SBS): İlköğretim kurumlarının 6, 7 ve 8. sınıflarında; Görsel Sanatlar, Teknoloji ve Tasarım, Müzik, Beden Eğitimi, Rehberlik/Sosyal Etkinlikler dersleri dışındaki zorunlu derslerin öğretim programlarından ders yılı sonunda yapılan merkezî sınav.

Yıl Sonu Başarı Puanı (YBP): Derslerin ağırlıklı yıl sonu puanları toplamının, o derslere ait haftalık ders saatleri toplamına bölümü ile elde edilen puanı türü.

Davranış Puanı (DP) : İlköğretim kurumlarında öğrencilerin davranış, beceri, tutum ve değer kazanımları ile ilgili olarak belirlenen ölçütlerin değerlendirilmesinden elde edilen yılsonu notlarının aritmetik ortalamasının 100'lük puana dönüştürülmesiyle bulunan puan türü.

Sınıf Puanı (SP): İlköğretim kurumlarının, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri için her yıl için Seviye Belirleme Sınavı, yılsonu başarı ve davranış puanlarının, belirlenen oranlarda toplamı ile elde edilen puan türü.

Ortaöğretime Yerleştirme Puanı (OYP): İlköğretim kurumlarının 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri için her yıl hesaplanan sınıf puanlarının, belirlenen oranlarda toplamı ile elde edilen ve adayların tercihlerine göre yerleştirme işlemlerinde dikkate alınacak olan puan türü.

Öğrenci: İlköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciyi, ifade eder.
(Tebliğler Dergisi, Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi, Birinci Kısım, Tanımlar, Madde: 4, Kasım 2007/2602).

Temel Dil Becerileri: Türkçe Dersi Öğretim Programı, “okuma, dinleme/izleme, konuşma, yazma, temel dil becerileri” ile dil bilgisinden oluşmaktadır (MEB, 2006:5).

Amaç: Eğitim ve öğretimde varılmak istenen, ulaşılmak istenen sonuç; hedeflenen bilgi, beceri ve alışkanlıklar.

Kazanım: Kazanımlar; öğretim sürecinde öğrencilerin edinecekleri bilgi, beceri ve alışkanlıkları kapsamaktadır (MEB, 2006:8).

BÖLÜM II

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Batıdaki eğitim-öğretim programlarını etkileyen felsefî görüşlerin Cumhuriyet Dönemi eğitim-öğretim programlarını da etkilediği bilinmektedir. Bu görüşlerden hem Batı hem de Türk eğitim sistemleri üzerinde en etkili ve belirgin olanları “Davranışçı Eğitim Felsefesi” (Davranışçı Görüş) ve “Yapılandırmacı Eğitim Felsefesi” (Yapılandırmacı Görüş)dir.

2.1. Davranışçı Yaklaşım

2.1.1. Davranışçı Yaklaşımın Eğitim-Öğretimdeki Yansımaları

Davranışçı kuram; pek çok ülkede yıllarca uygulanmış ve eğitim sistemlerini etkilemiş bir kuram olarak bilinmektedir. Bu kuramın ilkeleri, Pavlov, Thurndike ve Skinner gibi bilim adamlarının laboratuvarında, hayvanlar üzerinde yaptıkları deneylerle elde ettikleri sonuçlara göre tespit edilmiştir. “Pavlov köpekleri, Thurndike kedileri, Skinner ise fare, maymun ve güvercinleri gözlemiştir. Bu deneyler sonucunda oluşturulan eğitim ilkeleri insanlara aktarılmıştır.” (Güneş, 2010:3). Hayvanın öğrenmesi istenilen davranışlar, şartlandırma ile hayvanlara kazandırılmış ve hayvanların istenilen hareketleri yapması öğrenme kabul edilmiştir. Pavlov, Thurndike ve Skinner gibi düşünenler, canlılarda öğrenme olgusunun birbirine benzerlik gösterdiği varsayımından hareket ederek bu deneylerde elde edilen bulguların insanların öğrenme biçimlerine de açıklık getirebileceğini iddia etmişlerdir.

Davranışçı yaklaşım, bireyi dünyaya geldiğinde boş bir levha olarak kabul eder. Birey, öğrenmelerine dünyaya geldikten sonra edindiği yaşantılarla başlar. Dışarıdan gelen uyarıcılara tepki verir, Bu tepkiler pekiştirilirse birey, öğrenir; pekiştirilmezse davranış tekrarlanmaz. Pekiştirilen davranışlar yinelenir ve zamanla alışkanlık hâlini alır.

Birey, taklit ederek veya deneme yanılma yoluyla da davranış edinebilir. Sergilediği davranışlardan hangisi pekiştirilirse o davranışa şartlandırılmış olur. Böylece şartlanma (koşullanma) yoluyla öğrenme gerçekleşir. Bu anlayışa göre, öğrenmenin her türü koşullanmanın doğal bir sonucudur.

Davranışçı yaklaşım, öğrenmeyi karmaşık bir yapı olarak görmemiş; basit bir uyarıcı-tepki ilişkisi olarak kabul etmiştir. Bu yaklaşım, bireyin gözlenebilen davranışlarıyla değerlendirir; zihinde olup bitenlerle ilgilenmez. Bu hâliyle davranışçı yaklaşım insan beynindeki süreçleri görmezden gelmiştir, denilebilir. Hayvanlar üzerinde yapılan deneylerden yola çıkıldığı için düşünme, sorgulama, anlama gibi zihinsel süreçler göz önünde bulundurulmamıştır. Deneyler yapılırken fare, köpek ya da maymun davranışı sorgulamamıştır. Bunun yanında aynı öğrenme sürecinin insandan da beklenmesi bu kuramdaki eksiklerden biri olarak kabul edilmektedir. İnsanın türünün düşünen, sorgulayan, hisseden, seçim yapabilen, şahsiyeti olan bir varlık olarak

tanımlanması, eğitimde davranışçı yaklaşıma karşı çıkanların dayandığı temel kriterlerden biri olarak görülmektedir. Buna göre insan türü, pek çok yönüyle hayvanlardan farklıdır; öğrenme biçimleri de farklı olacaktır.

Davranışçılar, öğrenmeyi bireyde istedik davranışları kazandırma süreci olarak tanımlamışlardır. Bu yaklaşım doğrudan davranışla ilgilidir. Onlara göre, davranışta gözle görülebilen bir değişim olduğunda öğrenmenin gerçekleştiği kabul edilebilir. Bu yaklaşımda hedef “davranış değişikliği” olduğu için yapılan eğitimden/ öğretimden hemen sonuç almak ve bu sonuca / davranışa göre eğitimi değerlendirmek esastır. Bundan dolayı da “davranışçı eğitim programlarında hedefler ürüne dayalı; yapılandırıcı yaklaşımda ise sürece dayalı olarak belirlenmektedir. Ürüne dayalı yaklaşım davranışlardaki gözlenebilir değişikliklere, sürece dayalı yaklaşım üst düzey öğrenme, üst düzey düşünme ve bilginin kalıcılığına odaklanmaktadır.” (Holloway, 1999; Akt: Demirel-Koç 2008: 631). Bu hâliyle davranışçı yaklaşım, duygular ve düşünceler üzerinde durmamıştır. Yalnızca psikomotor davranışları konu almıştır.

Bu kurama göre öğrenme, çevreye (eğitim ortamlarına) bağlıdır; birey öğrenmelerinde sorumluluk almaz. Çevreden bir uyarıcı gelecek, bu uyarıcıya birey tepki verecek, tepki pekiştirilirse koşullanma olacak; böylece öğrenme süreci tamamlanacaktır. Bireyin, bu öğrenmede bir sorumluluğu yoktur, öğrenme işinin tüm mesuliyeti karşı tarafta yani uyarıcıyı gönderende ve pekiştirme işini yapandadır. Uyarıcıları gönderen ve pekiştirmeyi yapacak olan, formal eğitim kurumlarında öğretmendir. Öğrencinin öğrenme ortamında uyarıcıları almaktan başka görevi yoktur.

Davranışçı yaklaşımda davranışlar basamaklandırılmıştır. Bu aşamalandırma, “Bloom Taksonomisi”ne göre yapılır. Taksonomiye göre davranışlar; bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez, değerlendirme olmak üzere altı basamaktır. Bilgi, kavrama, uygulama temel öğrenme basamakları; analiz, sentez, değerlendirme ise üst düzey öğrenme basamakları olarak kabul edilmiştir.

“Dil öğretiminde yıllarca davranışçı yaklaşım esas alınmıştır. Özellikle Skinner, dil öğretimini davranışçı modelin merkezine yerleştirmiştir. Skinner’e göre dil bir davranıştır ve diğer davranışlar gibi öğretilir. Dil öğretimi uyarıcı-tepki şeklinde bir dizi şartlandırma sonucu gerçekleştirilir. Çocuk, dili çevresindeki uyarıcılara tepki vererek, yetişkinleri izleyerek, sürekli onları taklit ederek; deneme yanılma yoluyla, tekrarlayarak öğrenir.” (Meunier, 2007, Akt: Güneş, 2007: 29).

Bu görüşler ışığında Türkçe derslerine iyi örneklerin gösterilmesi ve öğrencilerin örneği taklit etmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Yine dil öğretiminde tekrarın öneminden yola çıkarak bol alıştırma verilmesi ve öğrencinin bunları tekrar etmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Öğrenci (öğrenen); tekrarlayan, taklit eden, bilgi aktarılan, edilgen bir varlık olarak kabul edilmiştir.

2.1.2. Davranışçı Yaklaşımın Yöneltilen Eleştiriler

Davranışçı yaklaşım, her ne kadar birçok ülkede uygulanmış ve birçok ülkenin eğitim sistemini etkilemiş ise de bazı pedagogların karşı çıktığı bir kuram olarak da bilinmektedir. Bu kuramın eleştirilen özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

Davranışçı yaklaşımda bireysel farklılıklar göz ardı edilmiştir. Davranışçı kuramcılar, bilginin kazanılmasında bireyi edilgen bir varlık olarak kabul etmişlerdir. “Son zamanlarda eğitim ortamlarındaki uygulamaları gittikçe yaygınlaşan yapılandırmacı öğrenme kuramı nesnel paradigmayı reddederek, bilgi ve öğrenmenin öznel olduğunu ve bilginin birey tarafından etkin bir biçimde yapılandırıldığını savunmaktadır.” (Novak, 1998; Hove ve Berv, 2000, Akt: Demirel-Koç, 2008: 630). Davranışçı anlayışa karşı çıkanlara göre birey, öğrenmelerini kendisine mâl eder, bilgiyi bireyselleştirir, bilgi, bireyden bağımsız değildir.

Öğrenme basit bir uyarıcı-tepki ilişkisi olarak görülmüştür. Oysa öğrenme karmaşık, kişiden kişiye değişen, öznel bir süreçtir.

Öğrencilerin zihinleri, öğretmen tarafından doldurulması gereken boş bir levha olarak görülmüştür. Kişinin önceden öğrendikleri ve deneyimleri yok sayılmıştır.

“Öğrenmede zihinsel süreçler bilimsel incelemeler dışında tutulmuştur. Davranışçı yaklaşıma göre zihin kara bir kutudur. Zihinsel süreçler gözlenemez ve ölçülemez.” (Güneş, 2010: 5).

Davranışçı yaklaşımda öğretmen, ders kitapları tek bilgi kaynağı olarak kabul edilmiştir.

“Davranışçı yaklaşıma göre düzenlenen müfredat programları etkisiz kalmıştır. Davranışçı yaklaşım entelektüel gelişmeyi sağlayamamaktadır. Davranışçı yaklaşım öğrenciye bilgi aktarma üzerinde odaklanmakta ve düşünmeyi engellemektedir.

Davranışçı yaklaşım öğrencinin konunun özünü kavramasına engel olmakta ve öğrencileri okul duvarları arasına hapsedmektedir.” (Demirtaş, 2010: 42).

“Öğrencilerin öğrenirken hangi etkinliklerde bulunacakları önceden onlar adına öğretmen ya da uzman tarafından kararlaştırılır. Bunun sonucunda bilgilerin kalıcılığının sağlanması ve farklı bağlamlara transferinde sorunlarla karşılaşmaktadır.” (Deryakulu, 2000).

Davranışçı yaklaşıma yöneltilen bu eleştiriler yapılandırmacı yaklaşımın oluşum sürecinin bir parçasıdır. “Elbetteki davranışçı yaklaşım, tamamıyla yanlış ya da eksik bir sistem değildir; fakat belirli bir dönemde bireylerin eğitimden beklentilerini karşılayan davranışçı yaklaşım , 21. yüzyıl insanının ihtiyaçlarına ve toplumun insandan beklentilerine yeterince cevap vermediği için eğitim sisteminde bu şekilde bir yenilenmeye gidilmiştir.” (Özbay, 2010: 235) Yapılandırmacı modeldeki eğitim sistemi ise içinde bulunduğumuz çağ için en uygun model olarak görülmektedir.

2.2.Yapılandırmacı Yaklaşım

2.2.1. Yapılandırmacı Yaklaşımın Eğitim Öğretimdeki Yansımaları

Dünyadaki hızlı gelişmeler, eğitim alanında da bazı değişikliklere gidilmesini zorunlu kılmıştır. Çağımızda bilginin çoğalması, bazı bilgilerin atıl hâle gelip bazılarının gelişmesi; bilgiyi elde etme, yorumlama, saklama ve kullanma konusunda yeni fikirlerin üretilmesine hem gerekçe olmuş hem de ortam hazırlamıştır. Geleneksel yaklaşımlarla çalışan eğitim sistemleri içinde yetişmiş, bilgiyi ezberleyen bireyler, bu hızlı gelişmeye ayak uydurmakta zorlanmışlardır. Bu durum karşısında, bilgiye nasıl ulaşacağını bilen, hızlı düşünen, sorgulayan, bilgiye ulaşmayı ve onu elde etmeyi bilen, öğrendiklerini işleyebilen ve yeni çıkarımlara uzanabilen bireyler yetiştirme düşüncesi, birçok ülkenin eğitim politikası hâline gelmiştir. Pek çok ülke ortaya çıkan bu ihtiyacın eğitimde yapılandırmacı yaklaşımla karşılanabileceği görüşündedir. “Özellikle 1980’lerden sonra, gelişmiş ülkelerde gittikçe daha fazla rağbet gören yapılandırmacılık, 2004 yılı Yeni İlköğretim Programlarının (YİP) yapılandırmacılığa

göre geliştirilmiş olmasıyla, ülkemizde de önem kazanmaya başlamıştır.” (Akpınar, 2010: 16).

“Yapılandırmacılık eğitim alanında; oluşturmancılık, yapısalcılık, kurmacılık gibi çeşitli biçimlerde adlandırılmaktadır.” (Çubukçu, 2010: 16). Kavram olarak yapılandırmacılık, öğrenme kuramı olarak insanların nasıl öğrendiğini açıklamaya çalışan bir yaklaşımın; felsefî yönden ise bilimsel bilgi (epistemoloji) ile ilgili epistemolojik bir kavram olarak kabul edilmektedir. Yapılandırmacılık terimi, bilginin ve öğrenmenin doğasını esas alarak öğrenenlerin kendileri için bilgiyi yapılandırması düşüncesini ifade etmektedir. Çünkü her birey, öğrendiği sürede bireysel ve sosyal olarak anlam meydana getirmektedir. (Hein, 1991, Akt: Arslan, 2007: 46).

2.2.2. Yapılandırmacı Yaklaşım Çeşitleri

Yapılandırmacılığın ortaya çıkışı “Sokrates, Plato ve Aristo’ya kadar dayandırılmaktadır.” (Karadağ, 2010: 32). Ancak asıl “Dewey, Piaget, Vygotsky, Bruner’in çalışmaları ile ortaya çıkmış ve çok sayıdaki araştırma ile gelişmiştir.” (Güneş,2010:3). “Literatürde on sekiz yapılandırmacılık türüne rastlanmaktadır.” (Akpınar, 2010: 17).

Eğitim öğretim alanındaki yapılandırmacılık, “Piaget’in öncülüğünü yaptığı ‘Bilişsel Yapılandırmacılık’; Vygotsky’nin öncülüğünü yaptığı ‘Sosyal Yapılandırmacılık’ ve Von Glasersfeld’in öncülüğündeki ‘Radikal Yapılandırmacılık’ olmak üzere üç ana grupta toplanabilir.” (Ocak ve Çınar, 2010: 57).

Jean Piaget, bilgiyi bireye dışarıdan aktararak öğretemeyeceğimizi savunmuştur. Ona göre bilgi, öğretmenden öğrenene transfer edilecek bir nesne değildir. Bireyin, bilgiyi öğrenebilmesi için zihninde birtakım işlemlerden geçirmesi ve içselleştirmesi gerekmektedir. Yapılandırmacılara göre, öğrenenin kişisel özellikleri, inançları, geçirdiği yaşantılar ve etkisinde kaldığı fikrî süreçler, bilginin kazanılma sürecini de etkilemektedir.

Piaget, bilginin “gerçekliğin edilgen bir kopyası” olmadığını, daha doğrusu bireyin zamanla başardığı etkin bir yapılanma (construction) olduğunu kabul etmekte ve bu konuda şöyle söylemektedir: “Bir nesneyi bilmek onu kopyalamış olmak değildir; nesne üzerinde veya onun yerine getirilebilecek dönüşüm sistemleri kurmaktır... Bilgi, bu durumda giderek yeterlik kazanan bir dönüşüm sistemidir.” (Piaget, 1971; Alındığı Kaynak: Philip K. Bock, 2001, 321, Akt: Arslan, 2007: 48). Zihinde yapılandırılmamış bilgi, ancak bir kopya bilgidir. Bilgi, zihinsel süreçlerden geçtikçe olgunlaşıp, yeterlilik kazanır.

Piaget, insanın öğrendiklerini beyninde sistemleştirdiğini ve bu sistemin önce zihinsel bir işleme tabi tutulduğunu öne sürmüştür. Piaget’ye göre, insan zihninde şemalar vardır ve birey bu şemaları dünyaya geldiği andan itibaren edinmeye başlar. Şema, bireyin zihninde oluşturduğu kalıplardır. Bunlar “Çevresindeki problemleri anlama, çözme, yaşamını devam ettirebilmek için kullandığı yapılar”dır. (Ocak ve Çınar, 2010: 57). Piaget, “özümleme” ve “dengeleme” diye isimlendirdiği iki süreçten bahseder. Eğer bireyin yeni karşılaştığı bilgiler aklındaki şema ile uyumlu ve bu şemanın bir yerine konabiliyorsa birey bu bilgiyi özümser. Eğer karşılaştığı bilgi, bireyin şemasına uygun değilse önce dengesizlik yaşar, ardından yeni şemalar oluşturmaya çalışır. Yeni şema oluşturabildiğinde dengelenme sağlanır. Bu nedenle Piaget, bireyin öğrenmesi için dengesizlik yaşaması gerektiğini savunur. Dengesizlik oluşmalıdır ki birey yeni şemalar oluştursun ve yeni bilgileri öğrenebilsin. Eski bilgi ile yeni bilgi ilişkilendirildiğinde zihinsel yapılanma gerçekleşir ve ortaya yeni bir bilgi çıkar. Böylece bilgi dengelenmiş olur. Aksi takdirde birey dengesizlik yaşamayacak ve eski şemayı tekrar etmiş olacaktır ki bu, öğrenme değildir.

Piaget’in öğrenme konusundaki tezleri “Bilişsel/Bireysel Yapılandırmacılık” olarak adlandırılmıştır. Vygotsky ise, Piaget’in “bireysel yapılandırmacılık”ına karşılık “Sosyal Yapılandırmacılık”tan bahseder ve Piaget’in bazı fikirlerini desteklemez. Vygotsky’e göre bilgi Piaget’in söylediği gibi bireysel değildir. Bilginin bir de sosyal yönü vardır. Piaget, çalışmalarında bireysel öğrenmeyi öne çıkarmış, sosyal etkilenmelerin üzerinde durmamıştır. Vygotsky ise bireylerin sosyal çevreyle iç içe olduğunu dolayısıyla öğrenmelerde sosyal çevrenin ve kültürel yapının birey üzerinde etkili olduğunu vurgulamıştır.

“Vygotsky’e göre kültür içerisinde kazanılmış olan deneyimler, çocuğun gelişimini önemli oranda etkilemektedir. Vygotsky, kültürel deneyimlerin kazanımının, dilin, sembollerin ve kavramların, çocuğun zihinsel gelişiminin içeriğini oluşturduğunu vurgulamıştır.” (Karadağ, 2010: 34). Kişinin öğrenmelerinde bireysel farklılıklar olduğu kadar sosyal farklılıklar da vardır.

Radikal yapılandırmacılığın en önemli temsilcisi Ernst Von Glasersfeld’dir. Glasersfeld “Bilginin aktif bir şekilde birey tarafından oluşturulduğu görüşünü vurgular. Bu yönüyle bilişsel yapılandırmacılığa benzer. Ama bilişsel yapılandırmacılığa göre daha ileri gitmiş, yapılandırma işinde söz sahibini tamamen birey yapmıştır. Nesnel gerçekliğin varlığı veya yokluğunu tartışıp, tek gerçeğin öznel gerçeklik olduğunu savunmuştur.” (Ocak ve Çınar, 2010: 60). Bu bağlamda öğrenme olgusu, bireyin ona hangi anlamları yüklediğiyle ilgilidir. Kişilerin zihni, yaşantıları, deneyimleri, kültürel ortamları birbirinden farklı olduğu için bilgiye verilen anlamlar da kişiye özgüdür. Şu hâlde Glasersfeld’a göre nesnel gerçeklikten söz edilemez.

2.2.3. Yapılandırmacı Yaklaşım Göre Öğrenme Modeli

Yapılandırmacı yaklaşım, bireye bilginin aynen aktarılmasına ve bu esnada bireyin pasif bir organizma olarak kabul edilmesine karşı çıkar. Kişi, bilgiyi zihnine aynen monte edemez. Çünkü öğrenme, bilginin yeniden inşa edilmesidir. Bireyler birbirinden farklı oldukları için ve geçmiş yaşantıları aynı olmadığı için bilgiyi inşa etmeleri de farklı olur.

Yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrenmenin gerçekleşmesi için birey, aktif olmalıdır. Öğrenme sürecine gerek zihinsel gerekse fizikî olarak katılmalıdır. Birey bilgiyi anlama, yorumlama, problem çözme, sorgulama gibi aşamalardan geçirecek işlemelidir.

Geçmiş yaşantılar, deneyimler; yapılandırmacılar için öğrenmenin biçimini ve kalitesini etkileyen önemli bir faktördür. Bu yaklaşıma göre birey, bomboş kara bir kutu değildir. Davranışçı yaklaşımçıların yanlışlarından biri de şu idi: Skinner’e göre “Zihinle ilgilenmek yararsızdır. Çünkü öğrencinin kafasından geçenler görülmez.” (Güneş, 2010: 4). Skinner ve diğer davranışçılar, bireyin kafasının içinin

görülemeyeceğini bu nedenle de zihni kara bir kutu gibi düşünülmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ve okula yeni gelen bir birey, hiçbir şey bilmiyor olarak kabul edilmiştir. Bu anlayışa göre içi görülemeyen zihin boş kabul edilmelidir. Yapılandırmacılar bu tanımlamaya karşı çıkarak okula gelen her bireyin belli bir birikime sahip olduğunu kabul etmişlerdir. Onlara göre öğrenci, bazı ön öğrenmelerini de beraberinde okula getirir. Okula geldikten sonra yeni öğrenmeler edinir, eski bildikleri ile yeni öğrendiklerini ilişkilendirerek yeni bilgilere ulaşır.

Yapılandırmacı yaklaşımda öğrenme, yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bu süreçte öğrenen kişiye, bilgiyi nasıl öğreneceği öğretilir. Öğrenen kişi, bilgi üzerine düşünmeyi, sorgulamayı, bilgiyi işlemeyi, problem çözmeyi, bilgiyi organize etmeyi öğreneceği için zihninde öznel bir sistem kurar. Bu sistem, hayat boyu bireyin yaşantısına yön verir. Bu yaklaşıma göre birey, daha anne karnındayken öğrenmeye başlar. Bu öğrenmeler, eğitim kurumlarında sistemleştirilir ve öğrenme süreci hayat boyu devam eder.

2.2.4. Yapılandırmacı Yaklaşımda Öğretme-Öğrenme Süreçleri

Yapılandırmacılığın özünü, bireyin bilgilerini zihninde yapılandırması, inşa etmesi oluşturur. Zihinde yapılandırma ise aktif bir süreci gerektirir. Öğrenci, bu aktif sürece zihinsel olarak ya da fiilen bir şeyler yaparak dâhil olmalıdır. Yapılandırmacılıkta “aktif öğrenme” kavramı önemli bir yer tutar. Aktif öğrenme için öğrencinin ön bilgileri harekete geçirilir. Bu amaçla öğrenciye sorular sorma, ön bilgi verme ve merak uyandırma, düşünme, kavramları açıklama gibi etkinlikler yapılır. Öğrencilerin ön bilgileri harekete geçirilerek ve zihni aktifleştirilerek ona yeni bilgiler verilir. Ön bilgilerle yeni bilgiler arasında bağ kurma ve zihinde yapılandırma sürecinde zihnin aktif olması için düşünme, sorgulama, sorun çözme gibi etkinlikler yapılır. (Güneş, 2010: 6).

Davranışçıların yapılandırmacılar tarafından en çok eleştirilen tutumları, öğrenciyi pasif bir dinleyici olarak görmeleri idi. Yapılandırmacılar, ancak, öğrenci merkezli öğrenmelerin kalıcı olduğunu iddia ederler. Öğrenci merkezli bir öğretimde öğrencilerin etkin katılımı esastır. Öğrenciler, öğrenmek için çaba sarf etmiş olur.

Dolaylı olarak öğrenciye kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu mesajı verilir. İşi yapan öğrenci olduğu için bu işin iyi ya da kötü olmasından da öğrenci sorumludur.

“Yapısalcı kuramın uygulandığı eğitim ortamlarında, genelde, öğrencilerin öğrenme sürecinde daha fazla sorumluluk almalarına ve etkin olmalarına olanak sağlayan işbirliğine dayalı öğrenme (cooperative learning), probleme dayalı öğrenme (problem based learning) gibi öğrenme yaklaşımlarından yararlanılır.” (Alkove ve McCarty,1992; Jonessen, Davidson, Collins, Campbell ve Haag, 1995, Akt: Yaşar, 1998: 70). Problem çözme, çevrede yaşanan pek çok sorun olduğu ve bu sorunların bireyin bizzat kendisi tarafından çözülmesi gerektiği görüşü ile öne çıkmıştır. Bireyin etrafındaki sorunlara çözüm üretmesi gerekmektedir, öyleyse bu becerinin okulda öğrencilere kazandırılması gerekmektedir.

İşbirliğine dayalı öğrenme, öğrenci merkezli yaklaşımın bir sonucudur. Bireyin etkin katılımını gerektirmektedir. Öğrenciler işbirliği ile etkileşim içine girerler. Bu etkileşim öğrenci-öğrenci, öğretmen-öğrenci şeklinde olabilir. Öğrenciler,“etkileşim yoluyla zihinsel süreçlerini ve becerilerini geliştirir, karşılaştırır, iletişim kurar, kendilerini ifade ederler.” (Güneş, 2010: 8). İşbirliği, öğrenciye öğrenme sorumluluğunu da yükler. Böylece öğrenci hem kendi öğrenmelerinden hem de etkileşimde bulunduğu kişilerin öğrenmelerinden sorumlu olur. Sorumluluk, daha şuurlu bir öğrenme ortamı oluşturulmasına yardımcı olur. “Yapısalcı eğitim ortamları, bireylerin çevreleriyle daha fazla etkileşimde bulunmalarına, dolayısıyla, zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerine olanak sağlayacak bir biçimde düzenlenir. Bu tür eğitsel ortamlar sayesinde bireyler, zihinlerinde daha önce yapılandıkları bilgilerin doğruluğunu sınıma, yanlışları düzeltme ve hatta önceki bilgilerinden vazgeçerek yerine yenilerini koyma fırsatı elde ederler.” (Yaşar, 1998: 70).

Davranışçı yaklaşımda, hazırlanan ders planına bağlı kalmak mecburiyeti vardır. Öğretmen, hazırladığı planın dışına çıkmaz. Yapılandırmacı yaklaşımda ise öğrenci öğrenme sürecini yönlendirebilir. Ders planı gayet esnekler; öğrencilerin eksik ya da tamam yönlerine göre şekillenebilir. Bu nedenle davranışçı yaklaşıma göre plan yapılırken öğrenciye ne öğretileceğinden çok nasıl öğretileceği düşünülür. Hatta planlar öğrencilerle beraber yapılır.

Davranışçı yaklaşım, psikomotor davranışlarla ilgilenmiş, duygu ve düşünceleri ihmal etmiştir. Yapılandırmacılar bunu doğru bulmamışlardır. Yapılandırmacılar bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışların, her birini insanın bir parçası olarak görmüş, her biriyle ilgilenilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Yapılandırmacı yaklaşım eğitimi hayatın bir parçası olarak görür, bu nedenle hayatın içinde ne varsa eğitime de yansıtılmalıdır.

“Yapılandırmacı öğrenme faaliyetleri beş aşamada gerçekleştirilebilir:

1. Dikkat çekmek (engage)
2. Keşfetmek (explore)
3. Açıklamak (explain)
4. Bilgiyi anlamlandırmak (elaborate)
5. Değerlendirmek (evaluate)” (Brooks & Brooks, 1993, Akt: Özertaş, 2007: 614).

2.2.5. Yapılandırmacı Yaklaşımda Ölçme Değerlendirme Süreci

Davranışçı yaklaşım öğrenme süreçlerinde “Bloom Taksonomisi” etkilidir. Buna göre öğrenme; bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez, değerlendirme basamaklarından sonra oluşur. Birey bu sırayla öğrenir. Bu görüş, yapısalcılar tarafından benimsenmemiştir. Yapısalcı kurama göre davranışlara değil becerilere bakılır, beceriler değerlendirilir. Değerlendirme işi sürece yayılır. “Yapısalcı kuram, öğrencilere birtakım temel bilgi ve becerilerin kazandırılması gerektiği görüşünü inkar etmez, fakat eğitimde bireylerin daha çok düşünmeyi, anlamayı, kendi öğrenmelerinden sorumlu olmayı ve kendi davranışlarını kontrol etmeyi öğrenmeleri gerektiğini vurgular.” (Saban, 2004: 167). Bireyin zihinsel süreçleri önemlidir. Birey, bilgiyi ancak düşünme, sorgulama, anlama gibi zihinsel yapılandırma süreçlerinden geçirerek edinebilir. Ancak bilgi, davranışçıların dediği gibi, peyderpey davranışa dökülemeyebilir.

Yapılandırıcı yaklaşım, bireyin zihinsel becerilerini geliştirmeye yönelik bir süreç yaklaşımıdır. Davranışçı yaklaşımda ürün, yani ortaya çıkan davranış

değerlendirilirken yapılandırmacı yaklaşımda sürece yönelik bir değerlendirme yapılır. Değerlendirme, sürecin bir parçasıdır. Sürecin değerlendirilmesine öğrenciler de katılarak kendini ve arkadaşlarını değerlendirebilir. “Süreci değerlendirmede gözlem ve öz değerlendirme ölçekleri, açık uçlu sorular, araştırma-inceleme çalışmaları, sunular, özetler, kavram haritaları hazırlama, grup çalışmaları ve tartışmaları, performans-proje görevleri, ürün dosyaları gibi araç ve yöntemler kullanılır.” (Güneş, 2010: 9). Pek çok değerlendirme aracı kullanılarak öğrencinin bilgi ve becerileri kazanma süreçleri ayrıntılı olarak değerlendirilir. Değerlendirmeden çıkan sonuçlara göre öğretim planlaması yapılır.

2.3.Cumhuriyet Dönemi Türkçe Öğretim Programları

Türkçenin formal eğitim kurumlarında, programı oluşturulmuş, planlı bir ders olarak okutulması ancak Tanzimat döneminde söz konusu olmuştur. Bu konudaki çalışmalara Batı tarzında eğitim veren iptidai, rüşdiye, idadi ve sultani mekteplerinin açılmasıyla başlanmıştır. “Resmî Türkçe tedrisatı, ancak Tanzimat’tan sonra başlar. Okul gramerlerinin birincisi, 1851 tarihini taşımaktadır.” (Yücel, 1993:70).

Mahalle mekteplerinde, Türkçe öğretimi dersleri yapılmış ise de bu dersler okuma yazma öğretimi düzeyinde kalmıştır. “Türkçenin bir ders olarak okutulması, bu konuda yöntemler belirlenmeye, bir program oluşturulmaya çalışılması 19. yüzyıla rastlar” (Temizyürek ve Balcı, 2006:2).

Beşir Göğüş, ana dili öğretiminin tarihî gelişimini medreselerin kuruluşundan Tanzimat dönemine kadar, Tanzimat - Meşrutiyet dönemleri ve Cumhuriyet dönemi olmak üzere üç evreye ayırmaktadır (Göğüş, 1989: 123). Ancak Türkçenin programlı bir ders olarak okutulmasına Tanzimat döneminde başladığını da belirtmektedir.

Cumhuriyet döneminde yapılan Türkçe ders programları üzerinde etkili olan eğitim-öğretim yaklaşımları konusunda ayrıntılı bir çalışma yapılmamıştır. Eğitim-öğretim tarihimizde Batı kaynaklı eğitim felsefelerinin etkileri Atatürk döneminde John Dewey’in çalışmaları ile başlamıştır. Atatürk döneminde Türkiye'ye davet edilen John Dewey'nin eğitim konusundaki tavsiyeleri doğrultusunda programların biçimlendiğini görüyoruz. Ancak 1948 Programından önce yapılmış olan 1924, 1926, 1929 ve 1936

programları üzerinde bugünkü anlamıyla sistemli bir öğretim felsefesinin etkisinden söz edilemez.

1936 Programından sonra 2005 Programına kadar 1948, 1968, 1981 yıllarında Türkçe Öğretim Programları üzerinde çalışılmış ve bazı değişiklikler yapılmıştır. 1948, 1968 ve 1981 yıllarında yapılan Türkçe Programları davranışçı dil yaklaşımı ile hazırlanmıştır (Güneş, 2007: 20).

1924 ve 1926 yıllarında “Lise Birinci Devre Müfredat Programı” adıyla, 1929’dan itibaren “Orta Mektep Türkçe Programı” adıyla çıkarılan programlar, 2005 Programındaki “İlköğretimin İkinci Kademe Türkçe Öğretim Programı”na tekabül etmektedir.

Bu programlardaki Türkçe Öğretimi ile ilgili hususlar şöyle özetlenebilir:

2.3.1. 1924 Türkçe Programı

Cumhuriyet döneminde Türkçe öğretimiyle ilgili çalışmalar, 3 Mart 1924 yılında çıkarılan Tevhid-i Tedrisat kanunu ile başlatılabilir. Osmanlı Devleti’nden Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ne geçen iptidai, rüştiye, idadi, sultani mektepleri ile medreseler kapatılarak bunların yerine yeni okullar kurularak Maarif Vekaletine bağlanmıştır. Bu okulların müfredat programları yeniden düzenlenmiştir. 1924’te toplanan İkinci Heyet-i İlmiye orta öğretim okulları için bir program hazırlamıştır. Yapılan bu düzenleme, 1924 programı olarak bilinmektedir. 1924 tarihli Lise Birinci Devre Müfredat Programındaki maddeler “Lise Müfredatlarının Esbab-ı Mucibe Layihası” adıyla kitapçık hâlinde yayınlanmıştır. Bu kitapçıkta Türkçe öğretimi ile ilgili bölümde ortaokul, lise ve öğretmen okullarında ana dili öğretiminin nasıl yapılması gerektiğine dair ilkeler yer almaktadır. Bu ilkelerden bazıları şunlardır:

1. Okuma, duygu ve düşünceyi geliştireceği için serbest okumaya çokça yer verilmelidir.
2. Arapça ve Farsça kelimeleri anlamak, kullanmak için gerekli olan sarf ve nahiv ihmal edilmemelidir.
3. İmla çalışmalarının önemi bilinmelidir.
4. Yazılı anlatım çalışmalarında konular ihtiyaçları karşılamaya yönelik olmalı, şahsî konuların anlatılmasına önem verilmelidir.

5. Okuma, yazma, imla, gramer gibi adlar altında ele alınan konuların bir bütün oluşturduğu bilinmeli ve uygulama ona göre yapılmalıdır.
6. Edebî değerlerin şuurlu olarak tanıtılmasına ortaokul üçüncü sınıfta başlanmalıdır.
7. Derslerde öğrencilere yorum ve eleştiriler yaptırılmalı ve bunlar yazdırılmalıdır.
8. Metin incelemelerine önem verilmelidir (Göğüş, 1970: 142) .

Görülüyor ki 1924 Programında Türkçe öğretimiyle ilgili olarak okuma, yazma, imla, Türkçe dil bilgisi ile sarf ve nahiv derslerinden ve bu derslerin işlenişiyle ilgili yöntemlerden söz edilmektedir.

2.3.2. 1926 Türkçe Programı

1924 programı iki yıl uygulandıktan sonra bu programda müfettiş raporları ve öğretmen görüşlerinin neticesinde değişiklik yapılmıştır. 1926 Programı, “1924 Tarihli Orta Mektep ve Lise Müfredat Programlarına Zeyl” adıyla yayımlanmıştır (Yücel, 1994: 185). Bu bağlamda 1926 Programı 1924 programının genişletilmiş biçimi olarak kabul edilebilir.

“Bu programda belirtilen hedefler öz olarak anlama, anlatma, kelime servetini geliştirme, edebî zevk uyandırma ve standart Türkçe’yi öğretmedir.” (Çiftçi, 1996: 57).

1924 Programına eklenmiş (zeyl) olan Türkçe dersi hedefleri şunlardır:

1. Talebede, başkaları tarafından şifahen veya tahriren ifade olunan fikirleri doğru anlamak melekesini husule getirmek.
2. Talebeye, düşündüğünü, duyduğunu ve bildiğini diğer kimselere şifahen veya tahriren doğru ve güzel anlatmak kabiliyetini iktisab ettirmek.
3. Talebenin kullandığı kelimelerin manaları hakkında vazıh fikre sahip olmalarını temin etmek ve bu suretle onları doğru düşünmeye alıştırmak.
4. Lisan vasıtasıyla çocuklarda iyi ve güzel hisleri temniye ederek kendilerinde sinn ü seviyelerine göre bir zevk i edeb uyandırmaktır.

5. Mahalli şiveleri isti'mal eden talabenin ifadelerini tedricen tashih ederek onları müşterek milli şiveye (İstanbul şivesine) isrisnas ettirmek (Maarif Vekaleti, 1926: 28).

1926 Programında temel dil becerilerinden konuşma, yazma ve okuma bir öğrenme alanı olarak yer almaktadır. Dinleme becerisinden ise hedefler içerisinde “Talabede, başkaları tarafından şifahen veya tahriren ifade olunan fikirleri doğru anlamak melekelerini husule getirmek” biçiminde bir cümle ile söz edilmiştir.

2.3.3. 1929 Türkçe Programı

Bu program, Millî Taalim Terbiye Hey'eti azalarından İhsan Bey'in başkanlığında bir komisyon tarafından hazırlanmış 13.10.1929 ve Taalim ve Terbiye Hey'etince hiçbir değişikliğe lüzum görülmeden kabul edilmiştir. Programı hazırlayan komisyon Millî Taalim Terbiye Azası İhsan Bey, Müfettiş Ali Canip Bey, Müfettiş Hasan Ali Bey ve Dil Heyeti Azası Resat Nuri Bey'den oluşuyordu.

Bu program daha sonra yapılmış olan programların esasını teşkil etmektedir. Hem Türkçe derslerinin hem de Edebiyat derslerinin amaçları ve esasları ilk kez bu programla tespit edilmiş, bu esaslar, müteakip yıllarda değiştirilmeden program kitapçığına alınmıştır.

Bu programın en önemli özelliği “Türkçe Derslerinin Başlıca Gayeler”nin ve Edebiyat derslerinden “İstihsal Edilecek Gayeler”in ilk kez tespit edilmiş ve hedeflerin belirlenmiş olmasıdır. Gramer, Tahrir, İmlâ, Kıra'at gibi derslerin de hedefleri ve öğretim yöntemleri de 1929 programı ile eğitim tarihimize girmiştir.

Bu programda okuma eğitimine önem verilmiştir. Sessiz okuma, 1929 Programından ibaren programlarda yer almaya başlamıştır. Programda sessiz okumanın faydaları, önemi ve sessiz okuma yeteneğinin kazandırılması için öğretmenin nasıl çalışması gerektiği programda uzun uzun anlatılmıştır. Programın uygulanmasını ve üzerinde hassasiyetle durulmasını amacına ulaşmasını sağlamak için 2-26 Ağustos 1930'da Ankara'da Türkçe ve Edebiyat Tedrisatı¹ kongresi toplanmıştır.

¹ Kongreye katılanlar, kongrenin amaçları ve dahilî talimatname hükümleri kitapçık hâlinde yayınlanmıştır, Ankara, 1930.

Bu programda da öncekiler gibi Ortaokul ve Lise ayrı ayrı mütalâa edilmediği için program 6 yıla yayılmıştır. Ortaokul lisenin I. Kısmı, Lise ise lisenin II. kısmı olarak zikredilmiştir.

Bu programda Türkçe Dersini Amaçları şu maddelerle tespit edilmiş ve bu esaslar, daha sonraki programlarda değiştirilmemiştir :

- “1. Talebeyi meramını ağızdan ifadeye alıştırmak,
2. Talebeyi yazı ile meramını ifadeye alıştırmak,
3. Değerli kitaplarla temas ettirmek ve onları okurken düşündürmeğe ve zevkini tatmağa alıştırmak,
4. Kültürel gaye olarak talebeye yeni ve daha yüksek menbaları vermek; meslekî gaye olarak talebenin ilerde gireceği herhangi işte azamî muvaffakiyet kazanmasına hizmet etmek; millî, içtimaî ve ahlâkî gaye olarak talebeye asil idealler, millî, vatanî ve kahramanca duygular telkin etmek; seciyelerini teşkile yardım etmek; onu, içtimaî ve millî hayatta daha faal bir fert olmak üzere yetiştirmektir.” (Maarif Vekaleti, 1929: 4).

Türkçe öğretimiyle ilgili bazı yöntem ve ana ilkeler, ilk kez 1929 Programında tespit edilmiştir: “Türkçe dersinin ilim dersi değil, sanat dersi olarak tedris edilmesi”, “Türkçe dersinde sözlü ve anlatım çalışmalarının birbirine paralel yürütülmesi”, “Türkçe öğretmenin, yazılı ve sözlü anlatımda öğrenciden beklediği titizliği diğer derslerin öğretmenleri tarafından da gösterilmesi” (Demir, 1997: 332).

2.3.4. 1936 Türkçe Programı

1936 programında diğer programlardan farklı olarak her dersin hedefleri belirlenmiştir. Derslerle ilgili bölümlerin baş tarafına dersin özel amaçları sıralanmıştır. Türkçe dersinin hedefleri ise şöyledir:

- a. Türk dil inkılabının ilkokulun payına düşen gayelerini tahakkuk ettirmek.
- b. Talebeyi sözle veya yazı ile ifade olunan düşünceleri ve duyguları iyi ve doğru olarak anlamağa alıştırmak.

- c. Talebeye; bildiğini, düşündüğünü ve duyduğunu sözle ve yazı ile iyi ve doğru olarak anlatabilmek iktidarını kazandırmak.
- d. Çocuklara Türk dilini sevdirmek ve onlarda yaş ve seviyelerine göre yazılmış kitap, mecmua gibi eserleri arama, bulma ve okuma için devamlı bir ilgi uyandırmak.
- e. Türk dilindeki kelimelerin manalarını, doğru yazılış ve okunuşlarını talebenin en çok kullandığı kelimelerden başlayarak öğretmek suretiyle onların kelime hazinelerini zenginleştirmek.
- f. Dilimizin tabi olduğu esaslı kaideleri sezdirip sınırlandırmak suretiyle Türk dilini kullanışta güven kazandırmak (Kültür Bakanlığı İlkokul Programı, 1936: 38).

1936 programında da Türkçe dersi farklı şekillerde işlense bile bir bütünlük göstermesi gerektiği ifade edilmektedir (Özbay, 2008: 44). Programda, Türkçe dersinin amaçları, yapılacak çalışmalar ve kazandırılacak davranışların, tek başlıkta toplanması gerektiği vurgulanmıştır.

2.3.5. 1948 Türkçe Programı

1948 programında Türkçe dersinin özel amaçları her sınıf seviyesi için ayrı ayrı belirlenmiştir. Her sınıf seviyesinde “Amaç”, “Açıklamalar” başlıkları ile derslerin işlenişi esnasında yapılması önerilen çalışmalar belirlenmiştir.

Bu program yirmi yıl süresince uygulanmıştır.

1945'te İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçları, her alanda olduğu gibi sosyal bilimler üzerinde de etkili olmuştur. Eğitim-öğretim alanında deneye dayalı bir yaklaşım olduğu ifade edilen “davranışçı felsefe”nin sonuçları birçok ülkede öğretim programlarını etkilemiştir. Bizim ülkemizde de 1948, 1968 ve 1981 yıllarında yapılan Türkçe Programlarının davranışçı dil yaklaşımı ile hazırlandığı kaynaklarda ifade edilmektedir (Güneş, 2007: 20).

2.3.6. 1968 Türkçe Programı

1962 yılında taslak bir program hazırlanmıştır. Bu programın pilot uygulaması da tamamlanmış; fakat ülke genelinde uygulamaktan vazgeçilmiştir. Bu program beş yıl sonra 1968 yılında uygulamaya konulmuştur.

Bu programda Türkçe dersinin genel amaçları şöyle sıralanmıştır:

1. Dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru olarak anlamaya alışırlar.
2. Gördüklerini, duyduklarını, bildiklerini, incelediklerini, öğrendiklerini, düşünüp tasarladıklarını sözle veya yazı ile doğru, amaca uygun ve etkili olarak anlatma gücünü kazanırlar.
3. Dinleme ve okuma alışkanlık ve zevkini elde eder; seviyelerine göre yazılmış kitapları, yazıları arayıp bulmaya, istekle okumaya yönelirler.
4. Gözlem ve araştırma yolu ile edindikleri izlenim ve bilgileri söz ve yazı ile anlaşılır ve ilgi uyandırıcı bir şekilde anlatabilme becerilerini kazanırlar.
5. Dilimizdeki kelimelerin anlamlarını, doğru yazılışlarını ve okunuşlarını öğrenerek kelime hazinelerini zenginleştirirler.
6. Türk dilini kullanmada güvenle birlikte dil sevgisi kazanırlar; dilimizin bağlı olduğu ana kuralları yavaş yavaş sezer, öğrenir ve benimserler (MEB, 1968: 112).

1968 programında, Türkçe Programı “Okuma”, “Sözle ve Yazı ile Anlatım”, “İmla ve Dil Bilgisi” bölümlerinden oluşmaktadır.

“Dinleme” becerisi, bir öğrenme alanı olarak programda yer almamış fakat “Dinleme ve okuma alışkanlık ve zevkini elde eder.” biçiminde bir “amaç” cümlesinde yer almıştır.

2.3.7. 1981 Türkçe Programı

İlköğretimin kesintisiz 8 yıllık bir süreç olmasının öngörülmesi, 1981 programının oluşturulmasında ve biçimlenmesinde en büyük etken olmuştur. “1973 tarihli Millî Eğitim Temel Kanunu ilköğretimi 8 yıl hâlinde düzenlemiştir ve bu uygulamaya 1981-1982’de deneme hâlinde başlanmıştır.” (Akyüz: 1997:301). Ancak “Haziran 1983’te Millî Eğitim Temel Kanunu’nda yapılan değişiklikler ve Ekim

1983'te çıkarılan 2917 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile getirilen değişiklikler kısaca şöyledir: İlköğretim 6-14 yaşındaki çocuklar için zorunludur ve ilköğretim okulları, beş yıllık ilkokullar ile üç yıllık ortaokullardan meydana gelir. İlkokulun son sınıfı bitirildiğinde ilkokul diploması, ortaokulun son sınıfı bitirildiğinde ortaokul diploması verilir. İlkokullar ve ortaokullar bağımsız okullar hâlinde kurulabileceği gibi, imkan ve şartlara göre birlikte kurulabilirler.” (Akyüz: 1997:302) Buna dayanarak hazırlanan 1981 programında birinci kademe ve ikinci kademe öğrencileri için ayrı ayrı programlar oluşturulmuştur.

1981 programı, 2005 yılına kadar yirmi dört yıl kullanılmıştır. Bu program “Genel Amaçlar, Açıklamalar, Anlama, Anlatım, Dil Bilgisi, Yazı, Yöntem, Araç ve Gereçler, Ölçme ve Değerlendirme” bölümlerinden oluşmaktadır.

1981 Programın da Türkçe öğretiminin amaçları şöyle sıralanmıştır:

1. Öğrencilere, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru olarak anlama gücü kazandırmak;
2. Onlara, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını, incelediklerini ve düşündüklerini, tasarladıklarını söz ya da yazı ile doğru ve amaca uygun olarak anlatma beceri ve alışkanlığı kazandırmak;
3. Öğrencilere Türk dilini sevdirmek, kurallarını sezdirmek; onları, Türkçeyi gelişim süreci içinde bilinçle, özenle ve güvenle kullanmaya yöneltmek;
4. Onlara, dinleme, okuma alışkanlık ve zevkini kazandırmak; estetik duygularının gelişmesinde yardımcı olmak;
5. Türlü etkinliklerle öğrencilerin kelime dağarcığını zenginleştirmek;
6. Onların ulusal duygusunu ve ulusal coşkusunu güçlendirmede kendi payına düşeni yapmak;
7. Sözlü ve yazılı Türk ve dünya kültür ürünleri yoluyla, Türk kültürünü tanıma ve kazanmalarında; Türk yurdunu ve ulusunu doğayı, hayatı, insanlığı sevmelerinde yardımcı olmak;
8. Onlara, bilimsel, eleştirici, doğru, yapıcı ve yaratıcı düşünme yollarını kazandırmada Türkçe dersinin payına düşeni gerçekleştirmektir (MEB, 2000: 7).

1981 programında her bir beceri için “öğrencilere kazandırılacak davranışlar” sınıf seviyelerine göre ayrı ayrı belirlenmiştir. Bu durum, önceki programlar ile

kıyaslandığında önemli bir yeniliktir. Diğer bir yenilik ise “Dinleme” becerisiyle ilgilidir. Daha önceki programlarda “dinleme” ayrı bir dil becerisi olarak ele alınmamış; anlama becerileri içinde bir veya iki beceride söz konusu edilmiştir. 1981 Programında ise bu dil becerisi ile ilgili hedef davranışlar belirlenmiş ve bu davranışların kazandırılmasına yönelik önerilere yer verilmiştir. Ayrıca “Yöntem” başlığı altında bir Türkçe dersinin nasıl işleneceği anlatılmıştır. Programda tavsiye edilen ders işleme yöntemi, şu aşamalardan oluşmaktadır: Hazırlık çalışmaları, metnin okunması, metnin incelenmesi, kelime çalışmaları, metinle ilgili soruların cevaplandırılması, plan ve paragraf kavramlarını kazandırma, parçadaki dil ve anlatımın incelenmesi, parçanın türü üzerindeki çalışmalar, parçanın yazarı üzerinde durma, dil bilgisi çalışmaları, anlatım çalışmaları...

Programda “Ölçme ve Değerlendirme” başlığı altında ayrı bir bölüm bulunması da 1981 Programını önceki programlardan ayrılan önemli bir özellik olarak değerlendirilebilir.

2.3.8. 2005 Türkçe Programı ve Yapılandırmacı Yaklaşım

Yapılandırmacı yaklaşıma göre hazırlanan 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı 12.07.2004 tarihinde Talim Terbiye Kurulu Başkanlığınca kabul edilmiş, pilot uygulaması yapıldıktan sonra 2006 yılından itibaren ülke genelinde uygulamaya konulmuştur.

2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı, hem program felsefesinin değişmesi bakımından hem de ders içi ve ders dışı uygulamaların farklılığı bakımından, önceki programlardan farklı özellikler göstermektedir.

“2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı, “genel amaçlar, temel beceriler, temel dil becerileri ile dil bilgisi ve bu becerilere yönelik belirlenmiş kazanımlar, etkinlik örnekleri ile açıklamalar”dan oluşmaktadır.” (MEB, 2006: 3). Programda, her dil becerisi için ayrı kazanımlar belirlenmiştir. “Taslak Program”da, 6, 7 ve 8. sınıf seviyelerine göre gruplandırılmış olan bu kazanımlar, 2004-2005 eğitim-öğretim yılında denendikten sonra bu uygulamadan vazgeçilmiştir. 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren, dört temel dil becerisiyle ilgili tüm kazanımlar 6, 7 ve 8. sınıflar için ortak hâle getirilmiştir.

Öğrencinin bu kazanımları edinebilmesi için etkinliklere dayalı öğretim yöntemi önerilmektedir. “Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan kazanımların hayata geçirilmesi ve hedeflenen bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkların kazandırılması için çeşitli etkinlik örneklerine yer verilmiştir.” (MEB, 2006: 8) Etkinlikler kazanımların uygulama alanı olarak görülmektedir.

2005 Türkçe Öğretim Programı ile tema merkezli eğitime geçilmiştir. Bir ders yılı içerisinde işlenebilecek temalar ve bu temalarla ilgili alt temalar tespit edilmiştir. Program Kılavuzunda “Her temada farklı türlerden en az üç okuma, bir dinleme/izleme metnine/materyaline yer verilmesi” (MEB, 2006: 60) ve “Seçilen konu veya temanın farklı yönlerinin ele alındığı metinlerin işlenmesi” (MEB, 2006: 60) istenmektedir.

2005 Programının getirdiği bir başka yenilik de üç kitap uygulamasıdır: Ders Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve Öğretmen Ders Kitabı. Ders Kitabı’nda derste okutulması öngörülen metinler bulunmaktadır. Öğrenci Çalışma Kitabı’nda, Ders Kitabı’ndaki metin altı etkinlikler ve Ders Kitabı’ndaki metinlerin anlaşılması ve kavranmasına yönelik etkinlikler bulunmaktadır. Öğretmen Kılavuz Kitabı ise dersin planlanmasında ve işlenmesinde öğretmenlere yardımcı olacak şekilde hazırlanmıştır. Öğretmen Kılavuz Kitabı, diğer iki kitabı da içinde bulunduracak şekilde düzenlenmiştir. Ders Kitabı’ndaki metinlerin ve Çalışma Kitabı’ndaki etkinliklerin küçültülmüş boyutları resim hâlinde bulunmaktadır.

2005 Türkçe Öğretim Programı, yapılandırmacı felsefenin verilerine ve söylemlerine göre hazırlanmıştır. Bu nedenle eğitim-öğretimde öğrenciyi merkez alacak şekilde hazırlanmıştır. “Programda kazandırılması amaçlanan beceriler, öğrenciyi düşünmeye, anlamaya, kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu almaya ve kendi davranışlarını kontrol etmeye yöneltir niteliktedir.” (Özbay, 2008: 20). Öğrencinin etrafında olup bitenleri düşünmesi, anlaması ve sorunlara çözüm üretebilmesi programın hedefleri arasındadır. 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrenme sürecinde öğrencinin birikim ve deneyimlerinden hareketle sorunlara çözümler üretmesini, öğrenme- öğretimde öğrencinin gelişim düzeyinin dikkate alınmasını, dolayısıyla değerlendirmede öğretim sürecindeki gelişimin de dikkate alınmasını istemektedir. Bu yaklaşımın temel hedefi, “öğrencinin öğretmen rehberliğinde; etkili iletişim kurması, grup çalışmalarına katılması, öğrendiklerini aşamalı bir biçimde inşa etmesidir. Türkçe öğretiminin daha verimli olabilmesi için,

öğrencinin derse etkin olarak katılmasının sağlanması, motivasyonunun sürekli olarak desteklenmesi gerekmektedir” (MEB, 2006: 3).

2005 Türkçe Öğretim Programı’yla eğitim sistemimize giren önemli bir yenilik de ölçme değerlendirme konusundadır. Yapılandırmacı anlayışa göre öğrenme bir süreçtir, bu yüzden öğrenme sürecinin değerlendirilmesi gerekir. “Türkçe dersinin öğretim sürecinde ölçme ve değerlendirme uygulamaları üç boyutta ele alınabilir. Bunlar öğretimin başında, öğretim sürecinde ve sonunda yapılacak değerlendirmelerdir.” (MEB, 2006: 225). Sürecin başında öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini ölçmek için, öğretim sürecinde öğretimin değerlendirilmesi ve öğrenme eksiklerinin belirlenmesi için, sürecin sonunda da öğrencilerin başarılarının belirlenmesi için ölçme ve değerlendirme yapılır. Bu değerlendirme sürecine öğrenci aktif olarak katılmalıdır. Ölçme-Değerlendirme araç ve yöntemleri içerisinde gözlemler, projeler, performanslar, değerlendirme formları, ürün dosyaları, kavram haritaları, tutum ölçekleri ve diğer etkinlikler yer almaktadır.

2.4.Türkçe Dersinin Genel Özellikleri ve Değerlendirme Aracı / Yöntemi Olarak Çoktan Seçmeli Testler

Türkçe dersi, bir beceri ve ifade dersi (Özbay, 2006: 172). Bu özelliği ile Türkçe dersi becerilerinin (dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma) geliştirilmesi bu becerilere uygulama alanları tanımakla mümkün olabilir. 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programında hem ilköğretim birinci kademe hem de ikinci kademedeki dört temel dil becerisinin her biri için ayrı ayrı amaç ve kazanımlar belirlenerek öğrencilere verilmesi hedeflenen bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıklar ifade edilmiştir.

Türkçe dersi; anlama, anlatma, sıralama, ilişki kurma, sınıflama, sorgulama, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, yorumlama, değerlendirme ve iletişim kurma becerilerinin öğrenciye kazandırılması ve bu becerilerin geliştirilmesi; öğrencide bir dil zevki oluşturulması, öğrencilerin hayal dünyalarının genişletilmesi ve öğrencilerin çağın şartlarına göre bilgi ve iletişim araçlarından yararlanabilmesine yardımcı olma amacını taşımaktadır. Kısaca Türkçe dersi, öğrencilerin dil becerilerini

en üst seviyeye çıkararak onları geleceğe ve hayata hazırlamayı amaçlamaktır. Bu amaçların gerçekleştirilebilmesi aracı olarak dört temel dil becerisi (dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma) belirlenmiştir. Bu beceriler, 2005 Programında “Genel Amaçlar” başlığında şöyle ifade edilmektedir:

Türkçe Dersi Öğretim Programı ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

1. Dilimizin, millî birlik ve bütünlüğümüzün temel unsurlarından biri olduğunu benimsemeleri,
 2. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmeleri,
 3. Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmaları,
 4. Anlama, sıralama, ilişki kurma, sınıflama, sorgulama, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, yorumlama ve değerlendirme becerilerini geliştirmeleri,
 5. Seviyesine uygun eserleri okuma; bilim, kültür ve sanat etkinliklerini seçme, dinleme, izleme alışkanlığı ve zevki kazanmaları,
 6. Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri,
 7. Yapıcı, yaratıcı, akılcı, eleştirel ve doğru düşünme yollarını öğrenmeleri, bunları bir alışkanlık hâline getirmeleri,
 8. Bilgiye ulaşmada kitle iletişim araçlarından yararlanmaları, bu araçlardan gelen mesajlara karşı eleştirel bakış açısı kazanmaları ve seçici olmaları,
- (...) amaçlanmaktadır. (MEB, 2006:4).

Türkçe dersi bir süreçtir ve bu sürecin her aşaması uygun yöntemlerle değerlendirilmelidir. “ Öğretmen, tek tür yöntemle ölçme ve değerlendirme yaparsa sonuç, öğrenci açısından daha da kötü olabilir. Bireysel farklılıklardan dolayı, nasıl tek yöntemle konuyu öğretemiyorsak, tek bir yöntemle de herkesin başarısını uygun şekilde ölçüp değerlendiremeyiz.” (Akyol, 2005: 179) Türkçe dersi kazanımlarını ölçme ve

değerlendirmede çeşitli yöntemler kullanılarak istenilen davranışların kazanılıp kazanılmadığının ölçümü yapılmalıdır. “Bu amaçla, öğretim sürecinin başında girdiler, süreçte öğretim ve öğrenme, sonuçta çıktılar değerlendirilir. Türkçe dersinde ölçme ve değerlendirme; farklı amaçlarla, farklı zamanlarda ve farklı ölçme araçları kullanılarak yapılabilir. Öğretmenler eğitim öğretimin başlangıcında, sürecinde ve çıkışında çeşitli ölçme araçlarını kullanabilir ve öğrencilerin kullanmasını da sağlayabilir.” (MEB; 2006:225). Ancak kullanılan ölçme araçları Türkçe dersinin doğasına uygun özellikleri taşımaktadır.

“Türkçe dersinde, hem süreç değerlendirmesi hem de ürün değerlendirmesi birlikte yapılmalıdır. Süreç değerlendirmesinde; öğrencilerin süreç içerisindeki performans gelişimleri izlenir. Ürün değerlendirmesinde ise programda belirlenen kazanımların öğrenciler tarafından ne ölçüde kazanıldığı, öğrencilerin neler öğrendikleri ölçülür. Türkçe dersinde uygulanan sistem, çoklu bir değerlendirme sistemidir. Değerlendirme sürecine öğretmen ve öğrenci birlikte katılmaktadır. Değerlendirme sürecinde öğrenci başarısının değerlendirilmesinde birkaç yöntemin bir arada kullanılması da yararlı olacaktır. Burada öğretmen birden fazla araçla öğrenci başarısı hakkında daha gerçekçi değerlendirmeler yapacaktır.” (MEB; 2006: 226). Bu sebeple Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda 12 adet değerlendirme araç ve yöntemi belirlenmiştir. Bunlar: “Kısa Cevaplı Maddeler”, “Çoktan Seçmeli Maddeler”, “Eşleştirme Maddeleri”, “Açık Uçlu Sorular”, “Görüşme, Tutum Ölçekleri”, “Öz Değerlendirme”, “Akran Değerlendirme”, “Gözlem”, “Öğrenci Ürün Dosyaları”, “Performans Ödevi” ve “Proje Ödevi”dir.

“Çoktan seçmeli testler”, bir soru kökü ile cevap seçeneklerinden oluşmaktadır. Seçeneklerinden yalnızca biri sorunun doğru cevabıdır; diğerleri, çeldirici nitelik taşır. “Çoktan seçmeli testler, eğitim ve psikolojide çok sık kullanılan ölçme araçlarındandır; çünkü çoktan seçmeli testlerin birçok avantajı vardır. Bu avantajlardan en önemlisi, az zamanda güvenilirliği ve kapsam geçerliği yüksek testlerin hazırlanabilmesidir. Ayrıca bilgiyi hatırlama düzeyinin yanı sıra daha karmaşık olan düzeylere kadar, hedef davranışların ölçülmesinde oldukça büyük bir beceriye sahiptir. Çoktan seçmeli testlerin bir diğer avantajı ise büyük gruplara rahatlıkla uygulanabilmesidir. Bu testler aynı anda derse ilişkin farklı konuların ölçümünü sağlar. Nesnel ve güvenilir puanlama sağlar. Puan dağılımı değerlendiren kişi tarafından değil, testle belirlenir.” (MEB; 2006: 228).

Çoktan seçmeli testlerin, diğer isimle standart testlerin uygulanabilirlik açısından avantajları çoktur. Ancak bu avantajlarının yanında “standart testlerin bazı sınırlılıkları

vardır. Bu tür testler kapsamlı olmalarından dolayı genelde güvenilirdir. Ancak öğretmenin bireysel olarak tam anlamıyla neyi ölçmek istediğine cevap vermeyebilir. Bundan dolayı geçerliliği yüksek olmayabilir. Bu tür testler güvenilirliği yükseltmek amacıyla çok uzun olabilmekte, dolayısıyla gruplara da uygulanabilmektedir. Grupla uygulama yapınca da öğretmen öğrenciyi birey olarak, iş yapma anında gözlemleyememektedir. Diğer bir husus, bu testlerde zaman sınırlaması olduğu için ağır okuyanlar cezalandırılmaktadır. Bazen bu testler okuma işleminin gerektirdiği becerileri tam ölçmezler. ” (Akyol, 2005:183) Çoktan seçmeli testler öğretmenler için kolay uygulanan ve kullanışlı testler olmasının yanı sıra Türkçe derslerinin değerlendirilmesi açısından pek çok yetersizliğe sahip ölçme araçlarıdır.

Millî Eğitim Bakanlığı, İlköğretim ikinci kademe öğrencilerine onların akademik yeterliliklerini belirlemek için ders yılı sonunda çoktan seçmeli test tekniği ile hazırlanmış sınavlar uygulamaktadır. Bu sınavlar, geçmiş yıllarda farklı isimler ile yapılmış ise de her birinde temel amaç bir üst öğretim kurumuna öğrencileri yerleştirmektir. Önce Liselere Giriş Sınavı (LGS), ardından Orta Öğretim Kurumları Sınavı (OKS) ve son olarak da Seviye Belirleme Sınavı (SBS) adı ile orta öğretim kurumlarına geçiş için öğrencilere sınav uygulanmıştır.

2005’te yenilenen ilköğretim müfredatı doğrultusunda Millî Eğitim Bakanlığı, sınavdaki test sorularının niteliklerinde ve soru sayılarında değişiklik yaparak “SBS”yi getirmiştir. SBS, önceki sınavlarla büyük ölçüde farklılık göstermektedir. Daha evvelki sınavlarda yabancı dil dersleriyle ilgili sorular yer almazken SBS’ye yabancı dil testi eklenmiştir. Ayrıca yeni programın felsefesi doğrultusunda soruların niteliği de değiştirilmiştir.

Öğrenci başarısının belli bir zaman diliminde ve tek sınavla ölçülmesinin telafisi olmayan olumsuzlukları beraberinde getirdiği gerekçesiyle üçlü sınav sistemi getirilmiştir. Böylece değerlendirme sürece yayılarak çok yönlü bir ölçüm gerçekleştirilebileceği düşüncesi temel alınmıştır. Bu çerçevede, ilköğretim ikinci kademe öğrencileri 6. sınıfın sonunda, 7. sınıfın sonunda ve 8. sınıfın sonunda olmak üzere üç kez sınava girmektedirler. Öğrencinin SBS’den aldığı puan, yıl içinde derslerde alınan notların ortalaması ve öğretmenin öğrenci davranışları için verdiği notların ortalaması alınarak her sınıf düzeyi için orta öğretim yerleştirme puanı (OYP)

tespit edilmektedir. Bu puanlama sistemi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Sınıf	Seviye Belirleme Sınavı (SBS)	Yıl sonu Başarı Puanı (YBP)	Davranış Puanı (DP)	
6. Sınıf	% 70	% 25	% 5	6. Sınıf Puanı (SP)
7. Sınıf	% 70	% 25	% 5	7. Sınıf Puanı (SP)
8. Sınıf	% 70	% 25	% 5	8. Sınıf Puanı (SP)
Toplam	% 70	% 25	% 5	OYP

8. sınıfın sonunda 6. Sınıf Puanının (SP6) % 25'i, 7. Sınıf Puanının (SP7) % 35'i, 8. Sınıf Puanının (SP8) % 40'ı alınarak öğrencinin Orta Öğretim Yerleştirme Puanı (OYP) oluşturulmaktadır.

Tabloda geçen kısaltmalar Millî Eğitim Bakanlığınca şöyle açıklanmıştır:

Seviye Belirleme Sınavı (SBS): İlköğretimin 6, 7 ve 8. sınıfların sonunda MEB tarafından düzenlenen merkezi sınavlardır. Bu sınavların müfredat odaklı olması sağlanacaktır.

Yılsonu Başarı Puanı (YBP): İlköğretimin 6, 7 ve 8. sınıflarda gösterilen ders başarısına dayalı olarak hesaplanan puandır.

Davranış Puanı (DP): Öğrencinin 6, 7 ve 8. sınıflarda sergilediği davranışlarla ilgili olarak Sınıf Öğretmenler Kurulunun yaptığı değerlendirmedir.

Sınıf Puanı (SP): Öğrencinin her sınıf seviyesinde SBS, YBP ve DP sonuçlarının toplamından oluşan puandır.

Ortaöğretime Yerleştirme Puanı (OYP): Öğrencinin 6, 7 ve 8. sınıflardaki SP'lerinin toplanması ile oluşan puandır.

Seviye Belirleme Sınavında Türkçe testi için belirlenmiş soru sayısı 6. sınıflarda 19, 7. sınıflarda 21, 8. sınıflarda 23'tür. Çoktan seçmeli test tekniği ile hazırlanmış olan bu sorular ile Türkçe dersine yönelik bazı bilgiler ölçülebilmektedir. Test tekniği, bilgileri ölçmeye yönelik bir teknik olduğu için bu teknik ile Türkçe dersinin bazı bilgileri ve öğrencinin anlama düzeyi kısmen ölçülebilir. "...test türü sınavlar Türkçe öğretiminde kısmen kullanılabilirler. Mesela okuduğunu anlama becerisinin veya diğer becerilerin "bilgi seviyesinde" ölçülmesinde testlerden faydalanmak mümkündür. Ancak doğrudan doğruya becerinin ölçülmesinde –yazılı ve sözlü ifade becerisi- kullanılması, hem öğrencilerin yaratıcılık gücünü ortaya koymalarını hem de bu güçlerini geliştirmelerini engellemektedir." (Özbay, 2006: 174). Görülüyor ki temel dil becerilerinden "dinleme/izleme" ve "konuşma" becerilerinin uygulanmakta olan SBS ile ölçülmesi mümkün değildir. Okuma ve yazma becerileri ise SBS ile kısmen ölçülebilir. Yalnızca dil bilgisi, bir bilgi alanı olduğu için, bu alana ait bilgiler, çoktan seçmeli test tekniği ile ölçülebilmektedir.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada tarama modeli esas alınmıştır. Tarama modeliyle yapılan bir çalışmada “Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve oradadır. Önemli olan, onu uygun biçimde ‘gözleyip’ belirleyebilmektir.” (Karasar, 2008 :77).

Çalışmamızda önce Cumhuriyetten günümüze kadar uygulanmış olan Türkçe programları, araştırmamızı ilgilendiren yönleriyle değerlendirilmiştir. 1981 Türkçe Öğretim Programı ile 2005 Türkçe Öğretim Programları, bu programların hazırlanmasında esas alınan eğitim kuramları ile birlikte ele alınarak karşılaştırılmıştır.

Çalışmamıza konu olan 2009 SBS Türkçe Testinde yer alan sorular, 2005 Türkçe Ders Programındaki kazanımlarla tek tek karşılaştırılarak bu soruların programda hangi kazanımlarla ne düzeyde örtüştüğü belirlenmiştir. Hiçbir soru ile örtüşmediği için sınavlarda ölçülmemiş olan kazanımlar da bu yöntemle tespit edilmiştir. Varılan sonuçların test edilmesi için Afyonkarahisar il merkezindeki ilköğretim okullarında hâlen görev yapmakta olan 30 Türkçe öğretmenin anket aracılığı ile görüşlerine başvurulmuştur. Bu anketlerden elde edilen sonuçlar değerlendirilerek 2009 SBS Türkçe sorularının 2005 Türkçe Dersi öğretim Programında yer alan kazanımları ölçme konusundaki yeterlilik düzeyi belirlenmiştir.

3.2.Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evreni, 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programı ile 2007-2008 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan Seviye Belirleme Sınavlarıdır. Bu araştırmanın örneklemini ise 2005 İlköğretim İkinci

Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programıyla belirlenmiş Türkçe dersi kazanımları ile 2009 SBS Türkçe testi soruları oluşturmaktadır.

3.3.Verilerin Toplanması

SBS'deki Türkçe sorularının incelenmesi ve Programdaki kazanımlarla eşleştirilmesi sonucunda elde edilen sonuçlar çalışmamız için en gerekli verileri oluşturmaktadır.

Çalışmamızda uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman grubu 30 Türkçe öğretmeninden oluşmaktadır. Bu öğretmenler, Afyonkarahisar il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan Türkçe öğretmenleri arasından rastgele (Random Yöntemi ile) seçilmiştir.

Uzmanların görüşlerini almak için kullandığımız anket formları şu şekilde düzenlenmiştir: Önce, 2009 yılında SBS'de çıkmış her Türkçe sorusunun ölçtüğü kazanım/kazanımlar belirlenmiştir. Sonra, bu soruların her biri örtüştüğünü düşündüğümüz kazanım/kazanımlarla birlikte anket formuna yerleştirilmiştir. Aynı sayfaya uzmanların görüşlerini almak için,

“Bu soru, bu kazanımı ölçmektedir.”,

“Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçmektedir.”,

“Bu soru, bu kazanımı ölçmemektedir.” seçenekleri konulmuş ve uzmanın doğru bulduğu seçeneği işaretlemesi istenmiştir. Böylece 2009 SBS Türkçe sorularının ile 2005 İlköğretim İkinci kademe Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki kazanımları ölçme konusundaki yeterlilik düzeyi hakkında uzman görüşü alınmıştır.

3.4.Verilerin Analizi

Elde edilen tüm verilerden hareketle araştırmanın bölümleri ve alt bölümleri tespit edilerek, bölümlerin tasnifinde konu bütünlüğü esas alınmıştır.

Grubu oluşturan otuz Türkçe öğretmeni, toplam 63 Türkçe sorusu için hazırlanmış formları doldurmuşlardır. Bu formlar tek tek okunarak uzmanların “Bu soru, bu kazanımı ölçmektedir.”, “Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçmektedir.”, “Bu soru, bu kazanımı ölçmemektedir.” Seçeneklerinden birini işaretleyerek belirtmiş oldukları görüşleri rakamlara dökülmüştür. Böylece 2009 SBS Türkçe Sorularıyla hangi kazanımların kısmen veya tamamen ölçüldüğü, hangi kazanımların ölçülmediği ve bunların yüzdeleri tespit edilmiştir.

Bu inceleme ve anket soruşturmasından elde edilen sonuçlar değerlendirilerek “2009 SBS Türkçe Testi’nde yer alan sorular, 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programında yer alan kazanımlar (hedeflenen bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıklar)ı ölçme konusunda yeterli midir?” sorusunun cevabı bulunmaya çalışılmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. 2005 PROGRAMINDA TEMEL DİL BECERİLERİ

2005 Türkçe Dersi Öğretim Programında temel dil becerileri, şu sıraya göre verilmiştir: Dinleme/İzleme, Konuşma, Okuma ve Yazma. Bu sıra, bireyin dil becerilerini hayattaki kazanma sırasına göre belirlenmiştir. Çalışmamızın bu bölümde de bu sıra takip edilecektir.

Temel dil becerilerinin ve dil bilgisinin programdaki ağırlığı şöyledir.

Tablo: 2, Temel Dil Becerilerinin Programdaki Ağırlığı

TEMEL DİL BECERİLERİ	PROGRAMDAKİ AĞIRLIĞI (ORAN)
Dinleme / İzleme	% 15
Konuşma	% 20
Okuma	% 30
Yazma	% 20
Dil bilgisi	% 15

(MEB, 2006: 10)

4.1.1. DİNLEME / İZLEME

Dinleme becerisi, eski programlarda öğrenme alanı olarak değerlendirilmemiştir. Batılı ülkelerin programlarında da en son yer alan dil becerisi olarak bilinmektedir. 2005 Programında dört temel beceriden biri olarak ele alınıp kazanımları tespit edilmiş, eğitimi için yöntemler geliştirilmiştir.

Dinleme becerisine ilk kez 1929 programında “ Talebeye dinlediği ve okuduğu parçalar üzerinde düşünme ve bedîî kıymeti takdir etme kabiliyetini inkişaf ettirmek,...” cümlesiyle anlama becerileri içinde yer verilmiştir (Demir, 2009: 57). Alfabe değişikliğinden sonra yapılan ve Edebiyat öğretiminden ayrı olması öngörülen Türkçe öğretiminin amaçlarının tespit edildiği 1929 programındaki bu ifade, dinlemenin bir dil becerisi olarak anlama becerileri içerisinde kabul edildiğini göstermektedir.

“Ülkemizde dinleme eğitiminden net bir biçimde ilk kez 1968 tarihli İlkokul Müfredat Programı’nda söz edilmiş, öğrencilerin her sınıfta ‘dinleme ve izleme tekniği bakımından’ kazanacakları davranışlar sıralanmıştır.” (Özbay, 2010: 1919).

1981 Türkçe Programı’nda dinleme becerisine ayrıca yer verilmiş, “Dinleme ve İzleme Tekniği bakımından” başlığı altında her sınıf için hedefler belirlenmiştir: 1. sınıfta; “3-5 dakikalık bir masalı dinleyebilmek, 3-5 dakikalık bir filmi

izleyebilmek” 2. sınıfta; “ 5-8 dakikalık bir masal ya da öyküyü, 5-9 dakikalık bir filmi dinleyip izleyebilmek (MEB, 1995, 57-192) biçiminde hedefler belirlenmiştir.

“Tespit edilen bu sürelerin herhangi bir araştırma neticesine dayanıp dayanmadığının programda belirtilmemiş olması, verilen süreçlerin geçerliliği hakkında şüphe uyandıracağından, önemli bir eksiklik sayılmalıdır. Çünkü bir kişinin okunan bir metni, konuşulan bir konuyu veya seyredilen bir filmi ne kadar süreyle etkili bir şekilde dinleyebileceğine dair bir ölçüt koymak oldukça zordur.” (Özbay, 2010: 193).

2005 Türkçe Dersi Öğretim Programında, bunun yerine, bir amaç ve bu amaç yürüngesinde öğrenciye verilmesi gereken kazanımlar ayrıntılı olarak belirlenmiştir.

2005 programında dinleme becerisi “dinleme/izleme” başlığı altında ele alınmıştır. Programın bu dil becerisi hakkındaki açıklamaları şöyledir: “Dinleme/izleme, iletişim kurmanın ve öğrenmenin temel yollarından biri olup verilen iletiyi doğru bir şekilde anlama, yorumlama ve değerlendirme becerisidir. Görsel ve işitsel araçların hayatın her alanında giderek yaygınlaşması ve bu araçların eğitimde kullanılması etkili bir dinleme/izleme eğitimi gerekli kılmaktadır. Bu becerinin geliştirilmesiyle, öğrencilerden dinlediklerini/izlediklerini sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişkilendirme, eleştirme ve bunlarla ilgili çıkarımlarda bulunma gibi üst becerileri gerçekleştirmesi beklenmektedir.” (MEB, 2005: 6.).

Dinleme becerisi hayatın her alanında kullanılan bir beceridir. Geliştirildiği takdirde birey, hayatını da olumlu etkileyecektir. Duyma yeteneğinden yoksun olarak dünyaya gelen bebeklerin büyüdüklerinde konuşamadıkları gerçeği düşünüldüğünde dinleme becerisinin ne kadar önemli olduğu daha net anlaşılacaktır.

4.1.1.2.Dinleme Becerisiyle İlgili Amaç ve Kazanımlar

2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretim Programında, dinleme/izleme becerisi için beş amaç ve bunlarla ilgili kırk iki kazanım belirlenmiştir. Bu amaç ve kazanımların programdaki ağırlığı % 15 düzeyindedir. Bu bakımdan dinleme becerisi programda ağırlığı en az olan öğrenme alanıdır.

Bu amaç ve kazanımlar şöyle gösterebiliriz:

1. Dinleme / izleme kurallarını uygulama

1. Konuşmacının sözünü kesmeden sabır ve saygıyla dinler.
2. Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.
3. Dinlenenle ilgili soru sormak, görüş bildirmek için uygun zamanda söz alır.
4. Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.

2. Dinleneni / izleneni anlama ve çözümleme

1. Dinlenenin/izlenenin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.
2. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki anahtar kelimeleri fark eder.
3. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
4. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
5. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki yardımcı fikirleri/duyguları belirler.
6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
7. Dinlediklerinde/izlediklerinde sebep-sonuç ilişkilerini belirler.
8. Dinlediklerinde/izlediklerinde amaç-sonuç ilişkilerini belirler.
9. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki örtülü anlamları bulur.
10. Dinlediklerini/izlediklerini kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
11. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorular oluşturur.
12. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara cevap verir.
13. Dinlediklerinde/izlediklerinde yer alan öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.
14. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar.
15. Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.
16. Dinlediklerinde/izlediklerinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.
17. İpuçlarından hareketle dinlediklerine/izlediklerine yönelik tahminlerde bulunur.

18. Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.
19. Dinlediklerinin/izlediklerinin başlığı/adı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.
20. Dinlediği/izlediği metne farklı başlıklar bulur.
21. Görsel/işitsel unsurlarla dinledikleri/izledikleri arasında ilgi kurar.
22. Şiir dilinin farklılığını ayırt eder.
23. Şiirin kendisinde uyandırdığı duyguları ifade eder.
24. Dinlediklerini/izlediklerini kendi hayatı ve günlük hayatla karşılaştırır.
25. Dinlediği/izlediği kişi, konu ya da metnin yazarı/şairi hakkında bilgi edinir.

3. Dinlediklerini / izlediklerini değerlendirme

1. Dinlediklerini/izlediklerini dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
2. Dinlediklerini/izlediklerini içerik yönünden değerlendirir.
3. Dinlediği/izlediği kişiyi sesini ve beden dilini etkili kullanma yönünden değerlendirir.

4. Söz varlığını zenginleştirme

1. Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.
2. Aynı kavram alanına giren kelimeleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.
3. Tekerleme, sayısmaca, bilmece ve yanıltmacaları ezberler/kullanır.
4. Şiir, türkü, şarkı türlerinde metinler ezberler.
5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
6. Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle yeni öğrendiği kelimelerden sözlük oluşturur.

5. Etkili dinleme / izleme alışkanlığı kazanma

1. Yaşına ve seviyesine uygun sanat ve bilim etkinliklerine dinleyici/izleyici olarak katılır.

2. Şiir, hikâye, masal dinletilerine katılır.
3. Çok yönlü iletişim araçlarındaki yayınlardan ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun olanlarını takip eder.
4. Kaset, CD, film vb. kaynaklardan kişisel arşiv oluşturur.

4.1.1.2.Dinleme/İzleme Becerisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar

2009 SBS’de dinleme/izleme becerilerini ölçmeye yönelik soru tespit edilememiştir.

4.1.2. KONUŞMA

2005 Programında konuşma ve konuşma eğitimi üzerinde önemle durulmaktadır: “Konuşma; bireyin sosyal hayatında iletişim kurmasını duygu, düşünce, hayal ve gözlemlerini ifade etmesini sağlayan en etkili araçtır. Programda konuşma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin Türkçenin estetik zevkine vararak ve zengin söz varlığından faydalanarak kendilerini doğru ve rahat ifade edebilmeleri, sosyal hayatta karşılaşacakları sorunları konuşarak çözebilmeleri yorumlayıp değerlendirebilmeleri amaçlanmıştır.” (MEB, 2005: 6).

Dil becerileri, birbirinden ayrılamayan, birbirini destekleyip tamamlayan bir bütündür. “Konuşma, dinlemeyle doğrudan bağlantılı bir öğrenme alanıdır. Çocuklar önce dinlemeyi ardından konuşmayı öğrenirler. Daha sonra ikisini birlikte geliştirmeye başlarlar. (...) Konuşma becerileri giderek okuma ve yazma becerilerine alt yapı oluşturur.” (Güneş, 2007: 95). Ana dili eğitiminde dil becerileri yapbozun parçaları gibi düşünülmektedir; bir parça diğer parçayı tamamlar ve hepsi yerine konulduğunda yapboz tamam olur.

Konuşma eğitimi, öncelikle, bir zihin eğitimi olarak karşımıza çıkmaktadır. İyi bir konuşma, zihinsel olarak ciddi bir hafıza eğitiminin ve ileri derecede düşünme yeteneğinin varlığını; fizyolojik olarak da kişinin bedenini ve ses aygıtını iyi kullandığını gösterir. Bu nedenle iyi bir konuşma, başka alanlara yönelik başarıların da habercisidir. “Konuşması yeterli düzeyde olan öğrenciler genellikle her derste başarılı olurlar. Konuşmasını bilen öğrenci soru soran, düşünen düşündüren ve etkin olan öğrencidir. Doğru ve düzgün konuşmanın kişilik gelişimiyle de ilgisi vardır. Bundan dolayı öğretmen her şeyden önce öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmelidir. Çünkü hem öğrenci başarısı için hem de sağlıklı bir kişilik gelişimi için bu gereklidir.” (Kavcar-Oğuzkan, 2007: 58).

4.1.2.1.Konuşma Becerisi ile İlgili Amaç ve Kazanımlar

Programda konuşma becerisi için beş amaç ve bunlarla ilgili kırk iki kazanım belirlenmiştir. Bu amaç ve kazanımların programdaki oranı % 20 düzeyindedir.

Konuşma becerisiyle ilgili amaç ve kazanımları şöyle gösterebiliriz:

1. Konuşma kurallarını uygulama

1. Konuşmaya uygun ifadelerle başlar.
2. Konuşma sırasında uygun hitap ifadeleri kullanır.
3. Bulunduğu ortama uygun bir konuşma tutumu geliştirir.
4. Standart Türkçe ile konuşur.
5. Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.
6. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçelerini kullanır.
7. Karşısındakinin algılamakta zorluk çekmeyeceği bir hızda ve akıcı biçimde konuşur.
8. Konuşmasında nezaket kurallarını uyar.
9. Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.
10. Konuşmasında sebep-sonuç ilişkileri kurar.

11. Konuşmasında amaç-sonuç ilişkileri kurar.

12. Tekrara düşmeden konuşur.

13. Konuşmayı uygun ifadelerle bitirir.

2. Sesini ve beden dilini etkili kullanma

1. Konuşurken nefesini ayarlar.

2. İşitilebilir bir sesle konuşur.

3. Kelimeleri doğru telaffuz eder.

4. Konuşurken gereksiz sesler çıkarmaktan kaçınır.

5. Uygun yerlerde vurgu, tonlama ve duraklama yapar.

6. Yapmacıktan, taklit ve özentiden uzak bir sesle konuşur.

7. Sözleriyle jest ve mimiklerinin uyumuna dikkat eder.

8. Canlandırmalarda, sesini varlık ve kahramanları çağrıştıracak şekilde kullanır.

9. Dinleyicilerle göz teması kurar.

3. Hazırlıklı konuşma yapma

1. Konuşma konusu hakkında araştırma yapar.

2. Konuşma metni hazırlar.

3. Konuşmasını bir ana fikir etrafında planlar.

4. Ana fikri yardımcı fikirlerle destekler.

5. Konunun özelliğine uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.

6. Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.

7. Konuşmasını sunarken görsel, işitsel materyalleri ve farklı iletişim araçlarını kullanır.

8. Konuşma öncesinde konuyla ilgili açıklamalar yapar.

9. Konuşma sırasında sorulan sorulara açık, yeterli ve doğru cevaplar verir.

10. Konuşmasında dikkati dağıtacak ayrıntılara girmekten kaçınır.

11. Konuşmasını belirlenen sürede ve teşekkür cümleleriyle sona erdirir.

12. Konuşma yöntem ve tekniklerini kullanır.

4. Kendi konuşmasını değerlendirme

1. Konuşmasını içerik yönünden değerlendirir.
2. Konuşmasını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
3. Konuşmasını sunum tekniği yönünden değerlendirir.
4. Konuşmasını, sesini ve beden dilini kullanma yönünden değerlendirir.

5. Kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

1. Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini sözlü olarak ifade eder.
2. Anlamadıklarını ve merak ettiklerini sorar.
3. Sorunlarına konuşarak çözüm arar.
4. Yeni öğrendiği kelime, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.

4.1.2.2. Konuşma Becerisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar

2009SBS’de konuşma becerilerini ölçmeye yönelik soru tespit edilememiştir.

4.1.3. OKUMA

Eğitimci yazarlar okuma becerisini tanımlarken ve açıklarken bu becerinin farklı yönlerine vurgu yapmaktadırlar: Bazı yazarlar yazılı işaretlerin sese dönüştürülme özelliğine dikkat çekmişlerdir: “Yazının anlamlı ses haline dönüşmesidir” (Demirel, 1995: 65). “Bir konuyu öğrenmek için yazıya geçirilmiş bir metne bakarak bunu sessizce çözümleyip anlama ya da aynı zamanda seslere çevirme işlemidir.” (Uluğ, 1993: 31). Bazı yazarlar, okumayı iletişimin bir başka biçimi olarak görmüşlerdir: “Okuma bir iletişim sürecidir. Yazarla okur arasında doğan bir iletişim sürecidir. Bu sürecin etkili olması için okurun da birtakım becerilere sahip olması gerekir.” (Sever, 1997: 12). Bazı yazarlar, “İnsanın anlama yeteneğinin okuma ve dinleme becerilerinden meydana geldiğini” (Özbay, 2009: 2) ifade etmişlerdir. Bazı yazarlar ise okumayı, beynin yazı dediğimiz işaretleri algılayıp anlamlandırması olarak tanımlamışlardır: “Okuma, gözlerin sayfa üzerindeki harf, rakam, kelime grubu ve

cümlelerin karakterlerini tespit ederek beyne göndermesi; (dir.) algılama ise beynin algılanan karakterleri tanınması ile gerçekleşir” (Calp, 2005: 82). “Yazılı sayfa, bir belirtiler yığıdır. Zihin bu belirtiler karşısında ne demek istendiğini kavramaya ilgilerini bulmaya ve bir sonuca varmaya çalışır.” (Göğüş, 1978:71). “Günümüzde okuma; ön bilgilerin kullanıldığı, yazar ve okuyucu arasındaki etkili iletişime dayalı, uygun bir yöntem ve amaç doğrultusunda, düzenli bir ortamda gerçekleştirilen anlam kurma süreci olarak tanımlanmaktadır.” (Akyol, 2005:1)

2005 Programında okumanın tanımı, ses, beyin ve göz koordinasyonu ile sembollerin algılanıp anlamlandırılması üzerine kurulmuştur: “Okuma, ses organları ve göz yoluyla, algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi ve anlamlandırılması sürecidir. Okuma becerisi öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısı ile bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma ve eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır.” (MEB, 2006:6).

Programda kazanımlar, okumanın günlük yaşamdaki önemi de dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu bağlamda okuma eğitiminin amacı da şu cümlelerle açıklanmıştır: “Programda okuma becerisiyle, öğrencilerin günlük hayatlarında karşılaştıkları yazılı metinleri doğru, akıcı bir biçimde ve uygun yöntemleri kullanarak okuyabilmeleri, okuduklarını değerlendirip eleştirel bir bakış açısıyla yorumlayabilmeleri ve okumayı bir alışkanlık haline getirebilmeleri amaçlanmıştır.” (MEB, 2006: 6).

4.1.3.1.Okuma Becerisi İle İlgili Amaç ve Kazanımlar

2005 Programında, okuma eğitimi konusunda beş amaç ve bunlarla ilgili elli bir kazanım belirlenmiştir. Bu amaç ve kazanımların programdaki ağırlığı % 30 düzeyindedir. Bu bakımdan okuma becerisi en ağırlıklı öğrenme alanıdır.

Bu amaç ve kazanımlar şöyle gösterebiliriz:

1. Okuma kurallarını uygulama

1. Sesini ve beden dilini etkili kullanır.
2. Akıcı biçimde okur.
3. Kelimeleri doğru telaffuz eder.

4. Sözüün ezgisine dikkat ederek okur.
5. Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.

2. Okuduğu metni anlam ve çözümleme

1. Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.
2. Metindeki anahtar kelimeleri belirler.
3. Metnin konusunu belirler.
4. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
5. Metindeki yardımcı fikirleri/duyguları belirler.
6. Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.
7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
8. Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder.
9. Metindeki amaç-sonuç ilişkilerini fark eder.
10. Okuduklarındaki örtülü anlamları bulur.
11. Okuduklarındaki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.
12. Okuduklarını kendi cümleleriyle, kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
13. Metne ilişkin sorulara cevap verir.
14. Metne ilişkin sorular oluşturur.
15. Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.
16. Metnin planını kavrar.
17. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantıları fark eder.
18. Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.
19. Metinde yararlanılan düşünceyi geliştirme yollarının işlevlerini açıklar.
20. Metne ilişkin karşılaştırmalar yapar.
21. Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.
22. Metinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.
23. Metindeki ipuçlarından hareketle metne yönelik tahminlerde bulunur.
24. Metnin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.
25. Şiir dilinin farklılığını ayırt eder.
26. Şiirin kendisinde uyandırdığı duyguları ifade eder.

27. Okuduklarını kendi hayatı ve günlük hayatla karşılaştırır.
28. Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.
29. Metnin başlığı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.
30. Okuduğu metne farklı başlıklar bulur.
31. Metnin yazarı veya şairi hakkında bilgi edinir.

3. Okuduğu metni değerlendirme

1. Metni dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
2. Metni içerik yönünden değerlendirir.

4. Söz varlığını zenginleştirme

1. Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.
2. Aynı kavram alanına giren kelimeleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.
3. Okuduğu metinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
4. Okuduklarından hareketle öğrendiği kelimelerden sözlük oluşturur.

5. Okuma alışkanlığı kazanma

1. Okuma planı yapar.
2. Farklı türlerde metinler okur.
3. Süreli yayınları takip eder.
4. Okuduğu kitaplardan kitaplık oluşturur.
5. Kitaplık, kütüphane, kitap fuarı ve kitap evlerinden faydalanır.
6. Okudukları ile ilgili duygu ve düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşır.
7. Şiir ezberler, şiir dinletileri düzenler, ezberlediği şiirleri uygun ortamlarda okur.
8. Ailesi ile okuma saatleri düzenler.
9. Beğendiği kısa yazıları ezberler.

4.1.3.2.Okuma Becerisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo: 3, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1. Sorunun 2.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.1. Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.</p>	<p>1. Eskiden bu köyde insanları horozlar uyardırırdı. Şimdiyse, serçeler ve diğer kuşlar gibi horozlar da bir köşeye çekilerek sessizce hayatlarını sürdürüyorlar.</p> <p>Bu paragraftaki altı çizili deyimın anlamı aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Kimsenin görmeyeceği bir yere saklanmak B) Hiçbir işe karışmadan yaşamak C) Bir yere yerleşmek, oturmak D) Rahatına bakmak</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .		
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		27	90	3	10	0	0	
		TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		<p>12. "Ağır" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "hafif" sözcüğünün karşıt anlamı olarak kullanılmıştır?</p> <p>A) Adam ağır adımlarla gelip masanın başına geçti. B) Denizcilik tarihinin en ağır sorumluluklarından birini üzerine alıyordu. C) Kızıştım, ona söyleyecek ağır bir söz anyordum. D) Gecenin bir yarısı, kapının ağır tokmağı telaşla vuruldu.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
			Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
19			63	6	20	5	17	

Tablo 3'e göre 30 öğretmenden 27'si, 1. Sorunun 2.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, yönünde görüş bildirmiştir, öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, anlaşılmaktadır.

Yine tablo 3'e göre 30 öğretmenden 19'u, 12. sorunun 2.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 5'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar

toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 63'ünün “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 20'si kısmen katıldığı, % 17'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 4, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 17. Sorunun 2.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	17. Ben bir tiyatro oyuncusuyum. Bütün dünyam tiyatrodur. Gücümü sahne ışıklarından alırım. Sizlere en güzel, en doğru ve en gerçekçi oyunlarla ulaşmak isterim. Böyle mutlu geçer ömrüm, yeter ki siz burada olun. Yaşamın gerçeklerine birlikte gülelim, birlikte ağlayalım, coşalım, şaşalım, sevinelim ve birlikte düşünelim. <u>Oyunun bitiminde tiyatronun gizemli yaşamından gerçek yaşama alkışlarınızla birlikte uyanalım.</u> Paragrafın bütünü dikkate alındığında, altı çizili cümleyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir? A) Tiyatronun insan yaşamını etkilemesi B) Sanatçının da seyirci gibi bir insan olması C) Oyunun dünyasından gerçek dünyaya dönülmesi D) Seyircinin kendi gerçeğini tiyatrodada bulması	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.1. Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.		27	90	2	7

Tablo 4'e göre 30 öğretmenden 27'si, 17. sorunun kazanımı ölçtüğü, 2'si kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 90'ının “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 7'sinin kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 5, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1. Sorunun 2.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																			
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.1. Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.</p>	<p>1. Aşağıda bazı kelimelerin anlamları ve bu kelimelerin bu anlamda kullanıldıkları cümleler verilmiştir. Bu kelimeleri cümlelerin içinden bularak bulmacanın satırlarına yazınız.</p> <table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>ANLAMLAR Soldan Sağa 1. Bir işi sağlamak veya bozmak için girişilen gizli çalışma. 2. Bir konuyu yazılı veya sözlü olarak açıklamaya yarayan kelime dizisi. 3. Önemli, yararlı, değerli şey.</p> <p>CÜMLELER</p> <ul style="list-style-type: none"> Devlet; tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlar. Hiçbir zaman onların oyununa kanmış değildir. Bu yazıda çoğu türküde rastladığımız basmakalıp sözler vardır. <p>Buna göre bulmacanın 3. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) <table border="1"><tr><td>Z</td></tr><tr><td>R</td></tr><tr><td>L</td></tr></table> B) <table border="1"><tr><td>B</td></tr><tr><td>S</td></tr><tr><td>V</td></tr></table> C) <table border="1"><tr><td>U</td></tr><tr><td>Z</td></tr><tr><td>R</td></tr></table> D) <table border="1"><tr><td>L</td></tr><tr><td>K</td></tr><tr><td>B</td></tr></table></p>	1	2	3	4	5	6													Z	R	L	B	S	V	U	Z	R	L	K	B	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>			
	1	2	3	4	5	6																															
Z																																					
R																																					
L																																					
B																																					
S																																					
V																																					
U																																					
Z																																					
R																																					
L																																					
K																																					
B																																					
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde																														
		19	63	8	27	3	10																														
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																			
	<p>Aşağıda bir metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Z, Y, V harflerile belirtilen paragrafları dikkatle okuyunuz. 11, 12 ve 13. soruları bu paragraflara göre yanıtlayınız.</p> <table border="1"> <tr> <td>Y Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.</td> <td>Z O vakit ağırlaşıp yol. Kısa uzar gider. Uzunsa çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökeşi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot giderek ağırlaşacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik köklerle salacak, sonra o köklerin büyümesi ökeçedeki delikten fakıracak ve toprağa tutunacak.</u></td> </tr> </table> <p>V Bir gezginin belki de en büyük hatası kendisiyle yollara düşmek için heves eden insanlara açık kapı bırakmasıdır. Bir gün o kapıdan biri illa ki girer. Derken yola çıkar. Ama anlar gezginin hata yaptığını. İlk virajda, ilk durakta, hem de daha ilk konuşmada.</p> <p>13. Her üç paragraf dikkate alındığında, Z paragrafındaki altı çizili cümle aşağıdakilerden hangisini ifade eder?</p> <p>A) Yorgun düşmeyi B) Bir yere yerleşmeyi C) Sorumluluğun yükünü hissetmeyi D) Gördüklerini başkalarıyla paylaşmayı</p>	Y Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.	Z O vakit ağırlaşıp yol. Kısa uzar gider. Uzunsa çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökeşi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot giderek ağırlaşacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik köklerle salacak, sonra o köklerin büyümesi ökeçedeki delikten fakıracak ve toprağa tutunacak.</u>	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>																															
Y Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.	Z O vakit ağırlaşıp yol. Kısa uzar gider. Uzunsa çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökeşi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot giderek ağırlaşacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik köklerle salacak, sonra o köklerin büyümesi ökeçedeki delikten fakıracak ve toprağa tutunacak.</u>																																				
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde																														
		11	36	15	50	4	14																														

Tablo 5'e göre 30 öğretmenden 19'u, 1. Sorunun 2.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 8'i kısmen ölçtüğü, 3'ü de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %63'ünün "Bu soru, bu kazanımı

ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 27’sinin kısmen katıldığı, % 10’unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine tablo 5’e göre 30 öğretmenden 11’i, 13. sorunun 2.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 15’i kısmen ölçtüğü, 4’ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %36’sının “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 50’sinin kısmen katıldığı, % 14’ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 6, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2. Sorunun 2.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.2. Metindeki anahtar kelimeleri belirler.	<p>2.</p> <p>Şunu bilin ki, hayatımızda en yüce, en güçlü ve faydalı dayanağımız, ana baba evinden kalma hatıralarımızdır. Size sık sık terbiyenizden söz açılır; dediğim gibi, güzel, üstüne titrenilen çocukluğumuzdan kalma bir hatıra, terbiyenin en iyisidir. Böyle hatıralardan dağarcığına coşku toplayarak hayat yoluna çıkan insan, bütün ömrüne güvenle bakabilir. Kalbimizde kalan tek bir iyi hatıranın bile bir gün faydasını görebiliriz.</p> <p>Hasan, okuduğu bu metnin anahtar kelimelerini “hatıra, terbiye, çocukluk” olarak belirlemiştir. Bu kelimeleri belirlerken Hasan ne düşünmüştür?</p> <p>A) Paragrafın anlamına en büyük ipucunu bunlar veriyor. B) Günlük hayatta sıkça karşılaştığım kelimeler. C) Bunlarla ilgili araştırma yapmam gerekiyor. D) Bu kelimelerin birden çok anlamı var.</p>	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		21	70	3	10	6	20

Tablo 6’ya göre 30 öğretmenden 21’i, 2. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3’ü kısmen ölçtüğü, 6’sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %70’inin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 10’u kısmen katıldığı, % 20’sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 7, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.2. Metindeki anahtar kelimeleri belirler.</p>	<p>3. Ayşe bir öpücük yolladı parmaklarının ucuyla buluta. Ayşe'nin öpücüğü buluta ulaştınca, bulut şöyle bir şaşırды. Ama sonra toparlandı, koskocaman bir gül biçimini aldı. Gökyüzü gökyüzü olalı, bu mavi atlasa böylesine güzel, böylesine ak bir gül açmadı. Ayşe bu ak gülü hayran hayran seyretti. Lafi fazla uzatmayalım. O günden sonra bulut Ayşe'den hiç ayrılmadı.</p> <p>Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metnin anahtar kelimeleri birlikte kullanılmıştır?</p> <p>A) Sevdalı bulut, küçük kızdan bir daha hiç ayrılmadı. B) Ayşe'nin gökyüzüne gönderdiği öpücük, bulutu güle çevirdi. C) Gökyüzü daha önce hiç bu kadar güzel olmamıştı. D) Şaşkınlık geçiren Ayşe, bir süre sonra kendini toparladı.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		30	100	0	0	0	0

Tablo 7'ye göre 30 öğretmenden 30'u, 3. sorunun kazanımı ölçtüğünü belirtmiştir, öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğü ya da ölçmediği yönünde görüş bildirmemiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo 8, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 10. Sorunun 2.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	10. AÇIK OTURUM Gürültü Kirliliği <u>Konuşmacılar ve Konular</u> Aslan Eren Gürültü Kirliliğinin İnsan Sağlığına Zararları Kadriye Başar Gürültü Kirliliği ve Çözüm Yolları Fahri Yılmaz Gürültü Kirliliğine Yol Açan Bir Etken: Çarpık Kentleşme Zeliha Demir Gürültü Kirliliğinin Bir Sonucu: Doğal Dengenin Bozulması Yer: MEB Şura Salonu Tarih ve Saat: 10.07.2009 - 14.00	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.2. Metindeki anahtar kelimeleri belirler.	Açık oturuma katılacak konuşmacılardan hangisi gürültü kirliliğinin nedeniyle ilgili bir konuşma yapacaktır? A) Aslan Eren B) Kadriye Başar C) Fahri Yılmaz D) Zeliha Demir	5	17	5	17

Tablo 8'e göre 30 öğretmenden 5'i, 10. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 20'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %17'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 66'sının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 9, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.3. Metnin konusunu belirler.	<p>8. Ağır kış koşullarının yaşandığı Van'ın Gevaş ilçesinde, yiyecek bulamadığı için ilçe merkezine gelen ve bir çöplükte bitkin hâde bulunan akbaba, vatandaşlarca Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesine getirildi. 15 gün boyunca tedavi edilen akbaba, yaşam alanı olan dağlık bölgeye bırakıldı.</p> 	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		11	37	12	40	7	23

Tablo 9'a göre 30 öğretmenden 11'i sorunun kazanımı ölçtüğü, 12'si kısmen ölçtüğü, 7'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %37'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 40'ı kısmen katıldığı, % 23'ü de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 10, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.3. Metnin konusunu belirler.	<p>2. Masanın üzerindeki kırıntıları toplamak için el süpürgesi kullanıldığını ya da vidaların elektrikli tornavidayla takıldığını görmüşsünüzdür belki. Bunların ikisi de uzay araştırmaları sonucunda ortaya çıktı. Ay'a giden astronotların taş örnekleri toplamaları gerekiyordu. Astronotların bunu yapabilmek için taşınabilir aletlere gereksinimi vardı. Üstelik bunlar hem hafif hem de kablosuz olmalıydı. Böylece ilk kablosuz el aleti üretildi. Daha sonra bir elektrik kaynağına bağlı kalmadan uzun süre çalışabilen, daha hafif aletler üretilmeye başlandı. Sonuçta bugün birçok yerde görebileceğiniz şarj edilebilen ev aletleri ortaya çıktı. </p> <p>Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Hafif ve pratik alet geliştirme çabası B) Uzay araştırmalarının nasıl sürdürüldüğü C) Astronotların uzaydaki çalışma biçimleri D) Kablosuz ve şarj edilebilen aletlerin bulunuş süreci</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		28	93	2	7	0	0

Tablo 10'a göre 30 öğretmenden 28'i, 2. sorunun kazanımı ölçtüğü, 2'si kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 93'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 7'sinin kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 11, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 23. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.3. Metnin konusunu belirler.</p>	<p>23.</p> <p>İngiltere'nin güneyindeki bir adada bulunan Stonehenge (Sıtonhenc) yaklaşık 4000 yıl önce inşa edilmiştir. Büyük bölümü yok olmuş bu yapının geriye kalan taşlarından en büyüğü 9 m uzunluğunda ve yaklaşık 45 ton ağırlığındadır. Taşlar, iç içe birkaç çember oluşturacak biçimde dizilmiştir. Bu yapı, o zamanın insanları tarafından Ay'ın ve Güneş'in hareketlerinin izlendiği bir gözlemevi olarak da kullanılmıştır.</p> <p>Bu parçada Stonehenge ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine <u>değ</u>inilmemiştir?</p> <p>A) Taşlarının belirli bir düzenle yerleştirildiğine B) Araştırma-inceleme amacıyla kullanıldığına C) Bir kısmının günümüze kadar ulaştığına D) Bu tür bir yapının ilk örneği olduğuna</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		11	37	11	37	8	26			

Tablo 11'e göre 30 öğretmenden 11'i, 23. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 8'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %37'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinin kısmen katıldığı % 26'sının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 12, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.4. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.4. Metnin ana fikirini/ana duygusunu belirler.	3. Bir dostum, yaşlı ahbabıyla apartmanın merdivenlerini çıkıyormuş. Yaşlı adam her basamağı çıkışında bir kere durur, dudakları arasından bir şeyler mırıldanmış. Dostum da onun yeni bir basamağı aşmaya girişmesini sabırsızlıkla beklermiş. Yaşlı adam dostuma dönerek: “Benim bu mirıldanışım, sana biraz garip görünüyor değil mi? Hakkın var. Ben her basamağı aştığımda şükrederim. Sen şimdi bunun manasını anlayamazsın. Fakat bir gün gelecek, sen de merdiven basamağını aşmanın şükretmeye değer bir durum olduğunu anlayacaksın!” demiş. Bu metinde yaşlı adamın şükretmesine neden olan düşünce aşağıdakilerden hangisidir? A) Zorluklarına rağmen başarılan işin değeri bilinmelidir. B) Yardım eli uzatanlara teşekkür edilmelidir. C) Başkalarını anlamak için insan, kendini onların yerine koymalıdır. D) Yaşananlardan sonuç çıkarılmalı, ders alınmalıdır.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		16	53	5	17	9	30

Tablo 12’ye göre 30 öğretmenden 16’sı, 3. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5’i kısmen ölçtüğü, 9’u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %53’ünün “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 17’sinin kısmen % 30’unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 13, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 6. Sorunun 2.4. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.4. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	6. İnsan sesi güzelliğine yazın kavuşur. Çünkü yaz, engin mavisıyla umut demektir. Güzelliktir, güzeli düşünmektir. Sanat ilhamları en çok yazın gelir yoklar kapımızı. Yazın yazılanlar çizilenler daha umut verici, iç açıcı şeylerdir. İnsanlar daha güçlü, daha isteklidir. Çünkü yaz mutluluk kaynağıdır. Bu paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir? A) Yaz mevsimi insanlara yaşama sevinci verir. B) Sanatçılar önemli eserlerini yazın meydana getirirler. C) İnsanlar yaz mevsiminde daha iyi anlaşılır. D) Yazın kırılganlıklar ve küskünlükler son bulur.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		30	100	0	0	0	0			
		TÜRKÇE SORUSU		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
16. 	16. Anne - babalar çocuklarının eğitimlerine katkıda bulunmak için televizyon programlarını çocuklarıyla birlikte izlemeli, televizyonu bir çocuk bakıcısı olarak kullanmamalıdır. Çünkü televizyonun beyin gelişimine olumsuz etkileri olabilir. Bu nedenle çocukların günde iki saatten fazla televizyon izlemesi doğru değildir. A) Televizyon programları belirlenen zaman dilimlerinde izlenmelidir. B) Ölçsüz şekilde televizyon karşısında zaman harcamak, çocukları olumsuz etkiler. C) Kontrolsüz televizyon izlemek, çocukların zihin gelişimine zarar verir. D) Çocuklarla televizyon izlemek, çocukların kişiliklerine katkıda bulunur.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		15	50	12	40	3	10			

Tablo 13'e göre 30 öğretmenden 30'u, 6. sorunun 2.4 numaralı kazanımı ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğü ya da ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Yine tablo 13'e göre 30 öğretmenden 15'i, 16. sorunun 2.4 numaralı kazanımı ölçtüğü, 12'si kısmen ölçtüğü, 3'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %50'sinin "Bu soru, bu kazanımı

Tablo: 15, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	2.5. Metindeki yardımcı fikirleri/duyguları belirler.	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
				3	10	9	30

Tablo 15'e göre 30 öğretmenden 3'ü, 3. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 18'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %10'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 60'ının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 16, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 6. Sorunun 2.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.5. Metindeki yardımcı fikirleri/duyguları belirler.	6. İnsan sesi güzelliğine yazın kavuşur. Çünkü yaz, engin mavisiyle umut demektir. Güzelliktir, güzeli düşündürür. Sanat ilhamları en çok yazın gelir yoklar kapımızı. Yazın yazılanlar çizilenler daha umut verici, iç açıcı şeylerdir. İnsanlar daha güçlü, daha isteklidir. Çünkü yaz mutluluk kaynağıdır. Bu paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir? A) Yaz mevsimi insanlara yaşama sevinci verir. B) Sanatçılar önemli eserlerini yazın meydana getirirler. C) İnsanlar yaz mevsiminde daha iyi anlaşılır. D) Yazın kırgınlıklar ve küskünlükler son bulur.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		11	37	9	30	10	33
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
16.	 <p>Bu haber yazısı, ailelere aşağıdaki mesajlardan hangisini <u>vermemektedir</u>?</p> <p>A) Televizyon programları belirlenen zaman dilimlerinde izlenmelidir. B) Ölçsüz şekilde televizyon karşısında zaman harcamak, çocukları olumsuz etkiler. C) Kontrolsüz televizyon izlemek, çocukların zihin gelişimine zarar verir. D) Çocuklarla televizyon izlemek, çocukların kişiliklerine katkıda bulunur.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		14	46	15	50	1	3

Tablo 16'ya göre 30 öğretmenden 11'i, 6. Sorunun 2.5 numaralı kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 10'u de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %37'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 33'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine tablo 16'ya göre 30 öğretmenden 14'ü, 16. sorunun 2.5 numaralı kazanımı ölçtüğü, 15'i kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %46'sının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 50'sinin kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 17, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 2.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.5. Metindeki yardımcı fikirleri/duyguları belirler.	15. Her şeyi yapmak isteyen, hiçbir şey yapamayacaktır. Öyle insanlar tanırız ki neyi yapıp neyi yapamayacaklarından emin olmadıkları için bazen "İş hayatında kolayca başarı kazanabilirdim." bazen de "Eğer politikaya atılsaydım, mutlaka başarılı olurum." derler. Hiç kuşkunuz olmasın ki bu gibiler, her zaman amatörlikten ileri gidememiş besteci, iflas etmiş tüccar ve başarısız politikacı olurlar. Yaşamak sanatı da iyi bir hedef seçebilmekten ve bütün gücünü ona ulaşmak için kullanmaktan ibarettir. Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir? A) İnsan yapabileceklerini bilerek hayatına yön vermemelidir. B) Bazı insanlar başarısızlıklarını yaptıkları yanlış seçimlere bağlarlar. C) İnsan, hayatın zorluklarına karşı ayakta durabilmeyi iradesi sayesinde başarır. D) Gücünü ve aklını sınırlandırmayan insanlar hayatı daha iyi tanır.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		14	46	9	30	7	24

Tablo 17'ye göre 30 öğretmenden 14'ü, 15. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 7'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 46'sının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 24'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 18, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 2.6. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.6. Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.	21. Bu parçanın dil ve anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir? A) Üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır. B) Atasözlerinden yararlanılmıştır. C) Bildirme kiplerinden görülen geçmiş zaman kullanılmıştır. D) Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlamaya yer verilmiştir.	4. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		5. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		6. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		24	80	4	13	2	7

Tablo 18'e göre 30 öğretmenden 24'ü, 21. sorunun kazanımı ölçtüğü, 42'ü kısmen ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %80'inin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 13'ünün kısmen katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 19, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9. Sorunun 2.6. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.6. Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler</p>	<p>9. Aşağıdaki metinlerin hangisinde olay, üçüncü kişinin ağzından anlatılmıştır?</p> <p>A) Anneme armağan olarak aldığım cam kavanozu yemek masasının üzerine bıraktım. Annem mutfığa girdi, sandalyeye oturdu ve masanın üzerindeki kavanoza bakmaya başladı. Kavanozun üzerindeki "Senin İçin" yazısını okuyunca gülümsedi.</p> <p>B) Günlerden beri ilk kez; yağmurun fısıltısından, ikindi güneşinin odaya yansımından çok, hamam buğusu gibi içeride toplanmış hissini veren puslu, ıslak aydınlıktan hoşlandım.</p> <p>C) Arkadaşım birkaç çitayı çatmış, çevrelerinden geçirdiği ipi bağlamaya çalışıyordu. "Yardım edebilir misin?" dedi. Yanına gittim ve parmağımı düğüme bastırdım. Çok büyük ve güzel bir uçurtma yaptık.</p> <p>D) Çiftçi, çalılıkların arasında bir kıpırtı hissetti. "Bu mutlaka bizim tavukları yiyen tilkidir." diye düşündü. Ağır ve sessiz adımlarla sesin geldiği yöne ilerledi.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		30	100	0	0	0	0

Tablo 19'a göre 30 öğretmenden 30'u sorunun kazanımı ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğü ya da ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 20, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 10. Sorunun 2.7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	10. Bir akşam, aldığı geri vermeyen bir arkadaşı, Nasrettin Hoca'ya "Senden bir dileğim var." demiş. Hoca, adamın gene para isteyeceğini anlayarak "Dilekler karşılıklı, önce benim bir dileğim var, sen onu yerine getir, sonra kendi dileğini söyle." demiş. Arkadaşı "Tamam." deyince Hoca söylemiş dileğini: "Gözünü seveyim, benden borç para isteme!" Bu metinde aşağıdaki öğelerden hangisi <u>yoktur</u> ? A) Olay B) Yer C) Zaman D) Şahıs	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.		30	100	0	0

Tablo 20'ye göre 30 öğretmenden 30'u, 10. sorunun kazanımı ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğü ya da ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 21, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9. Sorunun 2.7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.	9. Küçük Fatma, ön tarafa bakan pencerenin kenarındaki kanepeye pembe elbisesiyle uzanmış, dizlerine dayadığı büyükçe bir kitabın üzerinde üst üste bir yığın kâğıda, uzun parmaklarıyla desenler çiziyordu. Bahçe için bir plan hazırlamak istiyordu. Çiçeklerin adlarını, renk topluluklarını bir kâğıdın kenarına yazıyordu. “Renkler karışmamalı!” diyordu. Bir renkten öbekler, mesela sade kırmızı, sade mor... Her mevsimde böylece birkaç renk kümesi bulunacaktı. Yalnız güller, diğer çiçeklerden farklı olacaktı. Onlar tek başına büyük meşaleler, söndürülmesi unutulmuş fenerler ve lambalar gibi yanacaktı. Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u> ? A) Kahramanın özellikleri nelerdir? B) Fatma, ne yapmayı istemektedir? C) Olay, nerede gerçekleşmektedir? D) Olay, günün hangi zamanında geçmektedir?	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		8	27	3	10	19	63
		TÜRKÇE SORUSU		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ			
	20. Bu parçadan çanak çömlek yapımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir? A) Özel bir yetenek gerektirdiği B) Çamura şekil verme sanatı olduğu C) Çeşitli ihtiyaçlara cevap verdiği D) Yapımının uzun zaman aldığı	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		8	27	8	27	14	46
		TÜRKÇE SORUSU		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ			

Tablo 21'e göre 30 öğretmenden 8'i, 9. Sorunun 2.7 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 19'u de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %27'sinin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 63'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine tablo 21'e göre 30 öğretmenden 8'i, 20. sorunun 2.7 numaralı kazanımı ölçtüğü, 8'i kısmen ölçtüğü, 14'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %27'sinin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 27'si kısmen katıldığı, % 46'sının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 22, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 12. Sorunun 2.7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ												
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.</p>	<p>Aşağıda bir metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Z, Y, V harflerle belirtilen paragrafları dikkatle okuyunuz. 11, 12 ve 13. soruları bu paragraflara göre yanıtlayınız.</p> <table border="1"> <tr> <td>Y</td> <td>Z</td> </tr> <tr> <td>Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlar, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilliliği gibi.</td> <td>O vakit ağırlaşır yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot giderek ağır- laşacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik kök- ler salacak, sonra o kök- ler büyüyüp ökçedeki de- likten fıskırca ve topra- ğa tutunacak.</u></td> </tr> </table> <p>V</p> <p>Bir gezginin belki de en büyük hatası kendisiyle yollara düşmek için heves eden insanlara açık kapı bırakmasıdır. Bir gün o kapıdan biri illa ki girer. Derken yola çıkar. Ama anlar gezgin hata yaptığını. İlk virajda, ilk durakta, hem de daha ilk konuşmada.</p> <p>12. Y paragrafına göre, gezginlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?</p> <p>A) Bir yerde uzun süre yaşadıkları B) Tek başına yolculuk etmek istedikleri C) Gezilerini yürüyerek yaptıkları D) Toprakla uğraşmayı sevdikleri</p>	Y	Z	Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlar, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilliliği gibi.	O vakit ağırlaşır yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot giderek ağır- laşacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik kök- ler salacak, sonra o kök- ler büyüyüp ökçedeki de- likten fıskırca ve topra- ğa tutunacak.</u>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		Y	Z											
		Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlar, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilliliği gibi.	O vakit ağırlaşır yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot giderek ağır- laşacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik kök- ler salacak, sonra o kök- ler büyüyüp ökçedeki de- likten fıskırca ve topra- ğa tutunacak.</u>											
9	30	8	27	13	43									

Tablo 22'ye göre 30 öğretmenden 9'u, 12. sorunun kazanımı ölçtüğü, 8'i kısmen ölçtüğü, 13'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %30'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 27'sinin kısmen katıldığı, % 43'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 23, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.8. Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder.	3. Bir dostum, yaşlı ahbabıyla apartmanın merdivenlerini çıkıyormuş. Yaşlı adam her basamağı çıkışında bir kere durur, dudakları arasından bir şeyler mırıldanmış. Dostum da onun yeni bir basamağı aşmaya girişmesini sabırsızlıkla beklermiş. Yaşlı adam dostuma dönerek: "Benim bu mırıldanışım, sana biraz garip görünüyör değil mi? Hakkın var. Ben her basamağı aştığımda şükrederim. Sen şimdi bunun manasını anlayamazsın. Fakat bir gün gelecek, sen de merdiven basamağını aşmanın şükretmeye değer bir durum olduğunu anlayacaksın!" demiş. Bu metinde yaşlı adamın şükretmesine neden olan düşünce aşağıdakilerden hangisidir? A) Zortuklarına rağmen başarılan işin değeri bilinmelidir. B) Yardım eli uzatanlara teşekkür edilmelidir. C) Başkalarını anlamak için insan, kendini onların yerine koymalıdır. D) Yaşananlardan sonuç çıkarılmalı, ders alınmalıdır.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		23	77	6	20	1	3			
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
	13. Sevgili Kardeşim, ... (1) Bu satırları sadece bir anı, içten gelme bir mektup olarak yazmak isterdim. (2) Zarfın içine kısa bir tiyatro metni eklememi başışla. (3) Ne yalan söyleyeyim, bu tiyatro metni olmasaydı gene yarınlara bırakacaktım sana yazmayı. (4) Lütfen, yayın kuruluna sunulacaklar arasına bu metni de koyuver!.. Nejat Doğan Bu mektubun yazılma sebebi, numaralandırılmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir? A) 1 B) 2 C) 3 D) 4	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		24	80	4	13	2	7			
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
	19. Bu başka bir şey. Yaşama olumlu tarafından bakmakla, umutları diri tutmakla ilintili, sevgi denen şey... Her insanda doğuştan var olan bir özellik. Sevgi dolu ortamlarda gelişir, sevgisiz ortamlarda körelir. Sevgi dolu insan her varlığı sever. Ya da şöyle söyleyeyim: Bir çiçeği seven, insanı nasıl sevmez? Yazar, insanın doğadaki her varlığı sevebilmesini aşağıdakilerden hangisine dayandırmıştır? A) Sevgi dolu ortamda yetişmesine B) Yaşamı olduğu gibi görmesine C) Varlıkların özelliklerini bilmesine D) Kendini tanıyıp geliştirmesine	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		24	80	3	10	3	10			

Tablo 23'e göre 30 öğretmenden 23'ü, 3. Sorunun 2.8 numaralı kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 1'i de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %77'sinin "Bu soru, bu kazanımı

ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 20’sinin kısmen katıldığı, % 3’ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 24’ü, 13. sorunun 2.8 numaralı kazanımı ölçtüğü, 4’ü kısmen ölçtüğü, 2’si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %80’inin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 13’ünün kısmen katıldığı, % 7’sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine bu tabloya göre 30 öğretmenden 24’ü, 19. sorunun 2.8 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3’ü kısmen ölçtüğü, 3’ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %80’inin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 10’unun kısmen katıldığı, % 10’unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 24, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.8. Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder.</p>	<p>5. (1) Sanayi toplumu öncesinde meyve-ye şimdikinden çok değer veriliyordu. (2) Çünkü beslenme kaynakları bu kadar geniş değildi, bunların da başlıcalarını meyve ve sebzeler oluşturuyordu. (3) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında hüküm sürmüş olan Osmanlılar, farklı iklimlerde yetişen meyveleri bilimsel olarak incelediler ve bunları Anadolu'da da yetiştirmeyi başardılar. (4) Böylece tarih boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış bir kültür zengini olan Anadolu, meyve türleri bakımından da doruğa ulaştı.</p> <p>Anadolu'daki meyve çeşitliliğinin artış sebebi numaralandırılmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?</p> <p>A) 1 B) 2 C) 3 D) 4</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		27	90	3	10	0	0
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	<p>12. "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak" yönetmen Ahmet Uluçay'ın kendi hayatının bazı kesitlerini yansıttığı bir filmidir. Film, Türkiye'de ve uluslararası film festivallerinde birçok ödül almıştır. Konusu şöyledir: Recep ve Mehmet yazları, köylerinin yakınındaki Tavşanlı kasabasında çıraklık yapmakta olan iki çocuktur. Recep bir karpuz sergisinde, Mehmet ise bir berberin yanında çalışmaktadır. Her ikisi de sinemaya tutkundur. Geceleri, terk edilmiş bir ahırda, derme çatma bir film makinesi yaparlar ve günün birinde yönetmen olacaklarını hayal ederler. Fakat onların bu uğraşlarını ve hayallerini kimse ciddiye almaz. Ne kasabadaki fotoğrafçı ne aileleri ne de kasabadaki sinema salonunun sahibi...</p> <p>Bu metinde tanıtılan filme Ahmet Uluçay "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak" ismini verirken hangi düşünceden yola çıkmıştır?</p> <p>A) Bazen kimse hayallerinizin gerçekleşeceğini inanmaz. B) İnsanoğlu hayal etmeden yaşayamaz. C) İnsanlar boş hayallerle de mutlu olmayı bilirler. D) Büyük hayaller için küçük adımlar yeterli değildir.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		23	77	6	20	1	3

Tablo 24'e göre 30 öğretmenden 19'u, 5. Sorunun 2.8 numaralı kazanımı ölçtüğü, 8'i kısmen ölçtüğü, 3'ü de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %63'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 27'si kısmen katıldığı, % 10'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 23'ü, 12. sorunun 2.8 numaralı kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %77'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 25, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	19. Avratos, kendi türü de dâhil bütün küçük balıkları sürekli rahatsız eder, hatta onlara zarar da verebilir. Akvaryumdaki en büyük balık olduğu sürece sorun çıkarır. Kendi büyüklüğündeki avratos, imparator, prenses vb. balıklarla uyum içinde yaşayabilir. Emre 10 cm büyüklüğünde yetişkin bir avratos balığı almıştır. Akvaryumunda 10 cm'den küçük iki japon balığı, bir de melek balığı vardır. Avratosun diğer balıklara zarar vermemesi için Emre'nin önlem alması gereklidir. Bu bilgilere göre Emre aşağıdakilerden hangisini yaparsa akvaryumunda oluşabilecek bir sorunu önlemiş olur? A) Akvaryumdaki melek balığını arkadaşı Ali'ye vermesi B) Akvaryumuna birkaç avratos yavrusu koymas C) Kendindeki avratostan daha iri bir imparator balığını akvaryumuna yerleştirilmesi D) Kuzeninden, kendisindeki japon balıklarıyla aynı büyüklükte iki prenses balığı getirmesi	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.8. Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder.		21	70	3	10

Tablo 25'e göre 30 öğretmenden 21'i 19. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 6'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %70'inin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 20'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 26, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.9. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.9. Metindeki amaç-sonuç ilişkilerini fark eder.</p>	<p>19, 20 ve 21. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.</p> <p>Vaktiyle çanak çömlek yapımında uzun yıllar çalışan bir kalfa, kendi başına bir dükkân açmayı arzu edermiş. Ustası da her defasında ona "Sen daha bu sanatın püf noktasını bilmiyorsun, biraz daha emek vermen gerekiyor." demiş.</p> <p>Ustasının bu sonu gelmez nasihatlerinden sıkılan kalfa, artık dayanamamış ve bir dükkân açmış. Açmış açmasına da yeni dükkânında güzel güzel yaptığı çanak çömlekler onca titizliğine rağmen orasından burasından çatlamağa başlamış. Kalfa, bu çatlamaların önüne bir türlü geçememiş. Ni-hayet, ustasına gitmiş ve durumu anlatmış. Ustası da tezgâha bir miktar çamur koyarak "Haydi, geç bakalım tezgâhın başına da bir testi yapmaya başla. Ben de sana bu işin püf noktasını göstereyim." demiş.</p> <p>Eski çırak, ayağıyla merdaneyi döndürüp çamura şekil vermeye başladığında usta, önünde dönen çanağa arada sırada "püf" diye üfleyerek zamanla testiyi çata-tacak olan bazı küçük hava kabarcıklarını patlatıp dururmuş. Böylece kalfa da bu sanatın "püf noktasını" öğrenmiş.</p> <p>19. Parçaya göre kalfa, dükkân açtıktan sonra, ustasının yanına niçin gitmiştir?</p> <p>A) Ustasını çömlek yaparken gözlemlemek için B) Kendi çömlüklerini ustasınınkilerle karşılaştırmak için C) Ustasının yanında tekrar çalışmaya başlamak için D) Çömlüklerdeki çatlamaların nedenini öğrenmek için</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .				
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		22	73	5	17	3	10	

Tablo 26'ya göre 30 öğretmenden 22'si, 19. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 3'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %73'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 10'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 27, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2. Sorunun 2.9. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.9. Metindeki amaç-sonuç ilişkilerini fark eder.</p>	<p>2.</p> <p>Beyefendi, oğluma para göndermek istiyorum ama bunu nasıl yapacağımı bilmiyorum. Bana yardımcı olur musunuz?</p> <p>Tabii ki hanımefendi, ilk önce "Gişe İşlemleri" tuşuna basarak sıra alınız. Sonra gişeye gidiniz. Oğlunuzun hesap numarasına göndermek istediğiniz parayı makbuz karşılığı yatırınız.</p> <p>Bu karşılıklı konuşmada, banka görevlisinin yaşlı kadına yardımcı olma sürecini aşağıdaki kavramlardan hangisi anlatır?</p> <p>A) Yönlendirme B) Onaylama C) Değerlendirme D) İnceleme</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		3	10	5	17	22	73			

Tablo 27'ye göre 30 öğretmenden 3'ü, 2. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 22'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %10'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'si kısmen katıldığı, %73'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 28, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.10. Okuduklarınd aki örtülü anlamları bulur.	3. Bir dostum, yaşlı ahbabıyla apartmanın merdivenlerini çıkıyormuş. Yaşlı adam her basamağı çıkışında bir kere durur, du- dakları arasından bir şeyler mırıldanmış. Dostum da onun yeni bir basamağı aşmaya girişmesini sabırsızlıkla beklemiş. Yaşlı adam dostuma dönerek: “Benim bu mırıl- danışım, sana biraz garip görünüyor değil mi? Hakkın var. Ben her basamağı aştığı- da şükrederim. Sen şimdi bunun manasını anlayamazsın. Fakat bir gün gelecek, sen de merdiven basamağını aşmanın şükret- meye değer bir durum olduğunu anlayacak- sın!” demiş. Bu metinde yaşlı adamın şükretmesine neden olan düşünce aşağıdakilerden han- gisidir? A) Zorluklarına rağmen başarılan işin değeri bilinmelidir. B) Yardım eli uzatanlara teşekkür edilmelidir. C) Başkalarını anlamak için insan, kendini onların yerine koymalıdır. D) Yaşananlardan sonuç çıkarılmalı, ders alınmalıdır.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		8	27	12	40	10	33

Tablo 28’e göre 30 öğretmenden 8’i, 3. sorunun kazanımı ölçtüğü, 12’si kısmen ölçtüğü, 10’u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %27’sinin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 40’ı kısmen katıldığı, % 33’ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 29, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 20. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	20. Bu parçadan çanak çömlek yapımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir? A) Özel bir yetenek gerektirdiği B) Çamura şekil verme sanatı olduğu C) Çeşitli ihtiyaçlara cevap verdiği D) Yapımının uzun zaman aldığı	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.10.Okuduklarında ki örtülü anlamları bulur.		9	30	11	37

Tablo 29'a göre 30 öğretmeninden 9'u, 20. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 10'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %30'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinin kısmen katıldığı, % 33'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 30, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 10. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.10. Okuduklarındaki örtülü anlamları bulur.</p>	<p>10.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p style="text-align: center;">AÇIK OTURUM Gürültü Kirliliği</p> <p><u>Konuşmacılar ve Konular</u> Aslan Eren <i>Gürültü Kirliliğinin İnsan Sağlığına Zararları</i> Kadriye Başar <i>Gürültü Kirliliği ve Çözüm Yolları</i> Fahri Yılmaz <i>Gürültü Kirliliğine Yol Açan Bir Etken: Çarpık Kentleşme</i> Zeliha Demir <i>Gürültü Kirliliğinin Bir Sonucu: Doğal Dengenin Bozulması</i></p> <p style="text-align: center;">Yer: MEB Şura Salonu Tarih ve Saat: 10.07.2009 - 14.00</p> </div> <p>Açık oturuma katılacak konuşmacılardan hangisi gürültü kirliliğinin nedeniyle ilgili bir konuşma yapacaktır?</p> <p>A) Aslan Eren B) Kadriye Başar C) Fahri Yılmaz D) Zeliha Demir</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		3	10	9	30	18	60

Tablo 30'ye göre 30 öğretmenden 3'ü, 10. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 18'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %10'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 60'ının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 31, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 17. Sorunun 2.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
<p data-bbox="252 443 391 555">TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p data-bbox="220 622 279 651">2. 11.</p> <p data-bbox="300 667 416 857">Okudukları ndaki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.</p>	<p data-bbox="459 432 831 472">17. Zaman, kıyısında oturup akışını izlediğimiz bir ırmaktır.</p> <div data-bbox="496 488 762 616"> <p data-bbox="603 555 762 616">Bu cümlenin kişisel görüş ifade etmesinin sebebi nedir?</p> </div> <p data-bbox="496 611 831 674">Mehmet Mehmet'in sorusuna bu çocuklardan hangisi doğru cevap vermiştir?</p> <p data-bbox="496 712 826 775">A) Cümledeki bazı sözcüklerin gerçek anlamıyla kullanılması.</p> <p data-bbox="496 813 826 875">B) Cümledeki herhangi bir sözcüğün yorumlanarak yeniden tanımlanması.</p> <p data-bbox="496 913 826 976">C) Cümlenin herkes tarafından kabul göreceği bir yargı bildirmesi.</p> <p data-bbox="496 1014 826 1077">D) Cümlede canlı ve cansız varlıklar arasında ilişki kurulması.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		28	94	1	3	1	3			

Tablo 31'e göre 30 öğretmen 28'i, 17. sorunun kazanımı ölçtüğü, 1'i kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %94'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 3'ünün kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 32, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 13. Sorunun 2.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	13. Aşağıdaki haber başlıklarından hangisi öznel bir anlatım içermektedir? A) B) C) D) 	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.11. Okuduklarındaki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder		29	97	0	0

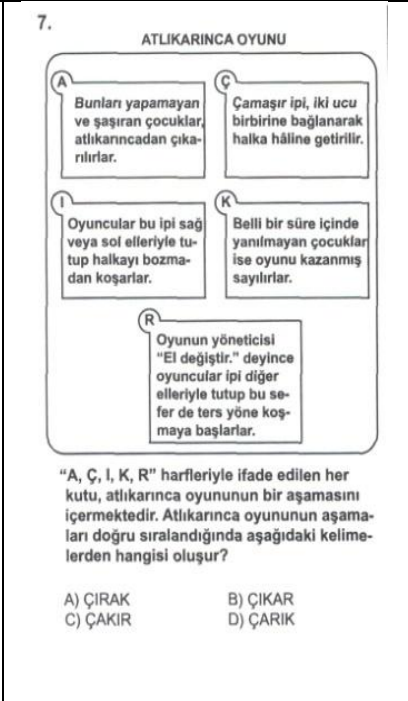
Tablo 32'ye göre 30 öğretmenden 29'u, 13. sorunun kazanımı ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %97'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 33, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 6. Sorunun 2.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.11. Okuduklarındaki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.</p>	<p>6.</p> <p>Yukarıdaki tablo 1906 yılında Osman Hamdi Bey tarafından yapılmıştır. Tablonun adı "Kaplumbağa Terbiyecisi" dir.</p> <p>Bu tabloyla ilgili aşağıdaki cümlelerden hangisi kişisel düşünceleri içermektedir?</p> <p>A) Duvara yansıyan ışık pencereden gelmektedir.</p> <p>B) Pencerenin üstündeki duvarda çatlaklar vardır.</p> <p>C) Adamın elleri arkasındadır ve bir şey tutmaktadır.</p> <p>D) Sağdaki iki kaplumbağa yapraklara yaklaşmaktadır.</p>	28	94	1	3	1	3

Tablo 33'e göre 30 öğretmeninden 28'i, 6. sorunun kazanımı ölçtüğü, 1'i kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %94'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 3'ünün kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 34, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7. Sorunun 2.12. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.12. Okuduklarını kendi cümleleriyle, kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.</p>	<p>7. ATLIKARINCA OYUNU</p> 	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		12	40	6	20	12	40

Tablo 34'e göre 30 öğretmenden 12'si, 7. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 12'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %40'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'si kısmen katıldığı, % 40'ının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 35, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.13. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2. 13. Metne ilişkin sorulara cevap verir.</p>	<p>19. Bu başka bir şey. Yaşama olumlu tarafından bakmakla, umutları diri tutmakla ilintili, sevgi denen şey... Her insanda doğuştan var olan bir özellik. Sevgi dolu ortamlarda gelişir, sevgisiz ortamlarda körelir. Sevgi dolu insan her varlığı sever. Ya da şöyle söyleyeyim: Bir çiçeği seven, insanı nasıl sevmez?</p> <p>Yazar, insanın doğadaki her varlığı sevebilmesini aşağıdakilerden hangisine dayandırmıştır?</p> <p>A) Sevgi dolu ortamda yetişmesine B) Yaşamı olduğu gibi görmesine C) Varlıkların özelliklerini bilmesine D) Kendini tanıyıp geliştirmesine</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		26	87	3	10	1	3

Tablo 35'e göre 30 öğretmenden 26'sı, 19. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %87'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 36, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.13. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.13. Metne ilişkin sorulara cevap verir</p>	<p>5. (1) Sanayi toplumu öncesinde meyve-ye şimdikinden çok değer veriliyordu. (2) Çünkü beslenme kaynakları bu kadar geniş değildi, bunların da başlıcalarını meyve ve sebzeler oluşturuyordu. (3) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında hüküm sürmüş olan Osmanlılar, farklı iklimlerde yetişen meyveleri bilimsel olarak incelediler ve bunları Anadolu'da da yetiştirmeyi başardılar. (4) Böylece tarih boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış bir kültür zenginliği olan Anadolu, meyve türleri bakımından da doruğa ulaştı.</p> <p>Anadolu'daki meyve çeşitliliğinin artış sebebi numaralandırılmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?</p> <p>A) 1 B) 2 C) 3 D) 4</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		28	95	0	0	2	5
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	<p>20. Bu parçadan çanak çömlek yapımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?</p> <p>A) Özel bir yetenek gerektirdiği B) Çamura şekil verme sanatı olduğu C) Çeşitli ihtiyaçlara cevap verdiği D) Yapımının uzun zaman aldığı</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
30		100	0	0	0	0	

Tablo 36'ya göre 30 öğretmenden 28'i, 5. sorunun 2.13 numaralı kazanımı ölçtüğü, 2'si de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %95'inin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 0'ı kısmen katıldığı, % 5'inin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 30'u, 20. sorunun 2.13 numaralı kazanımı ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü ya da ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 37, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 12. Sorunun 2.13. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ									
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.13. Metne ilişkin sorulara cevap verir.	<p>Aşağıda bir metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Z, Y, V harflerle belirtilen paragrafları dikkatle okuyunuz. 11, 12 ve 13. soruları bu paragraflara göre yanıtlayınız.</p> <table border="1"> <tr> <td>Y</td> <td>Z</td> </tr> <tr> <td>Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkindir ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.</td> <td>O vakit ağırbaşlı yol. Kıssaya uzar gider. Uzuna çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. Bilir ki, o bot aderek ağır-lasacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik kök-ler salacak, sonra o kök-ler büyüye, ökçedeki de-likten fakracak ve topra-ğa tutunacak.</td> </tr> </table> <p>12. Y paragrafına göre, gezginlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?</p> <p>A) Bir yerde uzun süre yaşadıkları B) Tek başına yolculuk etmek istedikleri C) Gezilerini yürüterek yaptıkları D) Toprakla uğraşmayı sevdikleri</p>	Y	Z	Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkindir ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.	O vakit ağırbaşlı yol. Kıssaya uzar gider. Uzuna çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. Bilir ki, o bot aderek ağır-lasacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik kök-ler salacak, sonra o kök-ler büyüye, ökçedeki de-likten fakracak ve topra-ğa tutunacak.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
	Y	Z									
	Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkindir ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.	O vakit ağırbaşlı yol. Kıssaya uzar gider. Uzuna çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. Bilir ki, o bot aderek ağır-lasacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik kök-ler salacak, sonra o kök-ler büyüye, ökçedeki de-likten fakracak ve topra-ğa tutunacak.									
Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde						
28	93	2	7	0	0						
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ									
	<p>23.</p> <p>İngiltere'nin güneyindeki bir adada bulunan Stonehenge (Sitonheng) yaklaşık 4000 yıl önce inşa edilmiştir. Büyük bölümü yok olmuş bu yapının geriye kalan taşlarından en büyüğü 9 m uzunluğunda ve yaklaşık 45 ton ağırlığındadır. Taşlar, iç içe birkaç çember oluşturacak biçimde dizilmiştir. Bu yapı, o zamanın insanları tarafından Ay'ın ve Güneş'in hareketlerinin izlendiği bir gözlemevi olarak da kullanılmıştır.</p> <p>Bu parçada Stonehenge ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine <u>değilmiştir</u>?</p> <p>A) Taşlarının belirli bir düzenle yerleştirildiğine B) Araştırma-inceleme amacıyla kullanıldığına C) Bir kısmının günümüze kadar ulaştığına D) Bu tür bir yapının ilk örneği olduğuna</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .							
Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde						
28	93	0	0	2	7						

Tablo 37'ye göre 30 öğretmenden 28'i, 12. Sorunun 2.13 numaralı kazanımı ölçtüğü, 2'si kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %93'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 7'sinin kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 28'i, 23. sorunun 2.13 numaralı kazanımı ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %93'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 7'sinin de de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 38, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9. Sorunun 2.14. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	2.14. Metne ilişkin sorular oluşturur.	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
			<p>9. Küçük Fatma, ön tarafa bakan pencerenin kenarındaki kanepeye pembe elbisesiyle uzanmış, dizlerine dayadığı büyükçe bir kitabın üzerinde üst üste bir yığın kâğıda, uzun parmaklarıyla desenler çiziyordu. Bahçe için bir plan hazırlamak istiyordu. Çiçeklerin adlarını, renk topluluklarını bir kâğıdın kenarına yazıyordu. "Renkler karışmamalı!" diyordu. Bir renkten öbekler, mesela sade kırmızı, sade mor... Her mevsimde böylece birkaç renk kümesi bulunacaktı. Yalnız güller, diğer çiçeklerden farklı olacaktı. Onlar tek başına büyük meşaleler, söndürülmesi unutulmuş fenerler ve lambalar gibi yanacaktı.</p> <p>Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?</p> <p>A) Kahramanın özellikleri nelerdir? B) Fatma, ne yapmayı istemektedir? C) Olay, nerede gerçekleşmektedir? D) Olay, günün hangi zamanında geçmektedir?</p>	18	60	5	17

Tablo 38'e göre 30 öğretmenden 18'i, 9. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 7'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 23'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 39, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.15. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.15. Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.</p>	<p>8. Ağır kış koşullarının yaşandığı Van'ın Gevaş ilçesinde, yiyecek bulamadığı için ilçe merkezine gelen ve bir çöplükte bitkin hâlde bulunan akbaba, vatandaşlarca Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesine getirildi. 15 gün boyunca tedavi edilen akbaba, yaşam alanı olan dağlık bölgeye bırakıldı.</p> <p>Stanford Üniversitesinden bir Türk araştırmacı, 17 Mayıs 2007'de Iğdır'ın Tuzluca ilçesi Yukarı Çıyırıklı köyünde 18,4 gram ağırlığında bir dişi kır kırlangıcı yakalamış ve bu kuşun ayağına JB 03056 numaralı halkayı takmıştır. Bu kırkırlangıcı daha sonra da Zambiya'nın Kabwe şehrinde Hollandalı kuş araştırmacıları tarafından yakalanmıştır. Hollandalı araştırmacılar, kırkırlangıcın 5 bin 600 kilometre yol katederek Zambiya'ya ulaştığını bildirmişlerdir.</p> <p>Bu iki metnin <u>ortak</u> yönü aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Bilimsel bir araştırmayı konu edinmeleri B) Sağlığını kaybetmiş bir kuştan söz etmeleri C) Doğal çevrenin hayvanlar üzerindeki etkisini anlatmaları D) Bir olayı haber vermek için yazılmış olmaları</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		5	17	11	36	14	47			

Tablo 39'a göre 30 öğretmenden 5'i, 8. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 14'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %17'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 36'sının kısmen katıldığı, % 47'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 40, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2. Sorunun 2.15. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.15. Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.</p>	<p>2.</p> <p>Beyefendi, oğluma para göndermek istiyorum ama bunu nasıl yapacağımı bilmiyorum. Bana yardımcı olur musunuz?</p> <p>Tabii ki hanımefendi, ilk önce "Gözetim İşlemleri" tuşuna basarak sıra alınız. Sonra gişeye gidiniz. Oğlunuzun hesap numarasına göndermek istediğiniz parayı makbuz karşılığı yatırırsınız.</p> <p>Bu karşılıklı konuşmada, banka görevlisinin yaşlı kadına yardımcı olma sürecini aşağıdaki kavramlardan hangisi anlatır?</p> <p>A) Yönlendirme B) Onaylama C) Değerlendirme D) İnceleme</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		0	0	5	17	25	83			

Tablo 40'a göre 30 öğretmenden hiçbiri 2. sorunun kazanımı ölçtüğünü düşünmemektedir. Öğretmenlerden 5'i kısmen ölçtüğü, 25'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 17'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne kısmen katıldığı, % 83'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır

Tablo: 41, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 11. Sorunun 2.16. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2. 16. Metnin planını kavrar.	11. ☆, △, ○ kutularının içerisindeki metinler tek bir yazının giriş, gelişme ve sonuç bölümleridir. ☆ Gün gelip de gittiğimde o tanınmış yerlere, belleğimde biriken ve önceden gezmiş olduğum bütün yerler yansır taşın yüzüne, suyun sesine. △ Karla kaplı Safranbolu'nun sokaklarında, bu yüzden Antakya'yı görürüm sanki; karşıdaki küçük tepe de "Mazı Dağı" diye haykırır ve yankısı oğ olur, iner yüreğimin üstüne. ○ Herkes tarafından bilinen coğrafyalardan uzak durum ve hep sonraya bırakırım buraları görmeyi. Çok tanınmayan, gönül verilmeyen başka ufuklara yelken açıktır çünkü asıl derdim. Aşağıdakilerin hangisinde kutuları ifade eden semboller "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır? A) ☆, △, ○ B) ☆, ○, △ C) ○, ☆, △ D) △, ○, ☆	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .				
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde		
	30	100	0	0	0	0		
	TÜRKÇE SORUSU		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	7. ATLIKARINCA OYUNU A) Bunları yapamayan ve şaşırın çocuklar, atlıkarıncadan çıkarılırlar. B) Camşırır İpi, İki ucu birbirine bağlanarak halka hâline getirilir. C) Oyuncular bu İpi sağ veya sol elleriyle tutup halkayı bozmadan koşarlar. D) Belli bir süre içinde yarışmayan çocuklar ise oyunu kazanmış sayılırlar. E) Oyunun yöneticisi "El değiştir." deyince oyuncuları İpi diğer elleriyle tutup bu sefer de ters yöne koşmaya başlarlar. "A, Ç, İ, K, R" harfleriyle ifade edilen her kutu, atlıkarınca oyununun bir aşamasını içermektedir. Atlıkarınca oyununun aşamaları doğru sıralandığında aşağıdaki kelimelerden hangisi oluşur? A) ÇIRAK B) ÇIKAR C) ÇAKIR D) ÇARIK	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .				
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde		
	27	90	3	10	0	0		
	TÜRKÇE SORUSU		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	16. Aşağıdaki cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi dışarda kalır? A) Şiirlerimi sana hediye ediyorum. B) Çünkü, hepsini senin duygu ve düşüncelerle yazdım. C) Kelimeleri benim olsa bile manası senindir. D) Edebiyata şiir yazarak başladım.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .				
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde		
23	77	6	20	1	3			

Tablo 41'e göre 30 öğretmenden 30'u, 11. sorunun 2.16 numaralı kazanımı ölçtüğü, yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri 11. sorunun "Metnin planını kavrar." kazanımını kısmen ölçtüğünü ya da ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 27'si, 7. sorunun 2.16 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı tabloya göre 30 öğretmenden 23'ü, 16. sorunun 2.16 numaralı kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %77'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 42, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7. Sorunun 2.16. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																										
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	7. Bir şekerin yaklaşık ne kadar büyüklükte olduğunu, şekerler arasında ne kadar boşluk bulunduğunu ve kavanozun büyüklüğünü hesaplamaya başladım. 2. Cıvardaki dükkân sahiplerinden birinin aklına eğlenceli bir fikir geldi. 3. Fakat benim hesaplamış olduğum sayı da, diğer pek çok müşterinininki gibi, gerçekte sayıdan çok uzaktı. 4. Ben de matematikçi olduğumdan, sadece tahmin yürütmek değil, şekerlerin tam sayısını bulmak istedim elbette. 5. İçi şekerle dolu cam bir kavanozu tezgâhin üstüne koydu ve bu kavanozu, içinde kaç şeker olduğunu doğru tahmin edene hediye edeceğini söyledi. Numaralandırılmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istendiğinde sıralama nasıl olur? A) 1 - 3 - 2 - 5 - 4 B) 2 - 5 - 4 - 1 - 3 C) 2 - 1 - 3 - 4 - 5 D) 5 - 4 - 2 - 1 - 3	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.																																								
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde																																			
2.16. Metnin planını kavrar.		16	54	10	33																																							
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																										
	10.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.																																								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">TİYATRO PROGRAMI</th> </tr> <tr> <th>Sinai Sahnesi</th> <th>Akın Sahnesi</th> <th>Oda Tiyatrosu</th> <th>Küçük Tiyatro</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Salı (Matine)</td> <td>Bıçak Sirtı (Dram)</td> <td>Parkta Bir Sonbahar Günöyüdü (Dram)</td> <td>Deli Dumrul (Müzikal)</td> <td>Köğebeği (Dram)</td> </tr> <tr> <td>Çarşamba (Suare)</td> <td>Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Köğebeği (Dram)</td> <td>Cimri (Komedi)</td> <td>Deli Dumrul (Müzikal)</td> </tr> <tr> <td>Cuma (Suare)</td> <td>Cimri (Komedi)</td> <td>Deli Dumrul (Müzikal)</td> <td>Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Othello (Trajedi)</td> </tr> <tr> <td>Cumartesi (Matine)</td> <td>Köğebeği (Dram)</td> <td>Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Othello (Trajedi)</td> <td>Bıçak Sirtı (Dram)</td> </tr> <tr> <td>Pazar (Suare)</td> <td>Parkta Bir Sonbahar Günöyüdü (Dram)</td> <td>Eşik (Dram)</td> <td>Bıçak Sirtı (Dram)</td> <td>Köğebeği (Dram)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Matine: Gündüz gösterimi (15.00) Suare: Gece gösterimi (20.00)</p> <ul style="list-style-type: none"> Akın Bey sadece hafta içi ve saat 19.30'a kadar çalışır. Programda belirtilen günlerden birinde tiyatroya gitmek istemektedir. İş çıkışında tiyatroya gider. Yalnızca dram türündeki oyunları izler. <p>Tiyatro programı ve Akın Bey'le ilgili bilgilere göre Akın Bey, aşağıdaki oyunlardan hangisine bilet almıştır?</p> <p>A) Eşik B) Bıçak Sirtı C) Köğebeği D) Parkta Bir Sonbahar Günöyüdü</p>	TİYATRO PROGRAMI					Sinai Sahnesi	Akın Sahnesi	Oda Tiyatrosu	Küçük Tiyatro		Salı (Matine)	Bıçak Sirtı (Dram)	Parkta Bir Sonbahar Günöyüdü (Dram)	Deli Dumrul (Müzikal)	Köğebeği (Dram)	Çarşamba (Suare)	Hastalık Hastası (Komedi)	Köğebeği (Dram)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)	Cuma (Suare)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Cumartesi (Matine)	Köğebeği (Dram)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Bıçak Sirtı (Dram)	Pazar (Suare)	Parkta Bir Sonbahar Günöyüdü (Dram)	Eşik (Dram)	Bıçak Sirtı (Dram)	Köğebeği (Dram)	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
TİYATRO PROGRAMI																																												
Sinai Sahnesi	Akın Sahnesi	Oda Tiyatrosu	Küçük Tiyatro																																									
Salı (Matine)	Bıçak Sirtı (Dram)	Parkta Bir Sonbahar Günöyüdü (Dram)	Deli Dumrul (Müzikal)	Köğebeği (Dram)																																								
Çarşamba (Suare)	Hastalık Hastası (Komedi)	Köğebeği (Dram)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)																																								
Cuma (Suare)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)																																								
Cumartesi (Matine)	Köğebeği (Dram)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Bıçak Sirtı (Dram)																																								
Pazar (Suare)	Parkta Bir Sonbahar Günöyüdü (Dram)	Eşik (Dram)	Bıçak Sirtı (Dram)	Köğebeği (Dram)																																								
		11	36	10	33	9	30																																					

Tablo 42'ye göre 30 öğretmeninden 16'sı, 7. sorunun 2.16 numaralı kazanımı ölçtüğü, 10'u kısmen ölçtüğü, 4'ü de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %54'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 33'ünün kısmen katıldığı, % 13'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmeninden 11'i, 10. sorunun 2.16 numaralı kazanımı ölçtüğü, 10'u kısmen ölçtüğü, 9'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %36'sının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 30'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 43, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 11. Sorunun 2.16. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ												
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>1.16. Metnin planını kavrar.</p>	<p>Aşağıda bir metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Z, Y, V harflerle belirtilen paragrafları dikkatle okuyunuz. 11, 12 ve 13. soruları bu paragraflara göre yanıtlayınız.</p> <table border="1"> <tr> <td>Y</td> <td>Z</td> </tr> <tr> <td>Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkindir ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.</td> <td>O vakit ağırbaşlı yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökeşi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot öldürek adır-</u> <u>lasacak: o tohum yakında</u> <u>filizlenecek, minicik kök-</u> <u>ler salacak, sonra o kök-</u> <u>ler büyüyüp ökedeki de-</u> <u>likten fışkıracak ve topra-</u> <u>ğa tutunacak.</u></td> </tr> </table> <p>V</p> <p>Bir gezginin belki de en büyük hatası kendisiyle yollara düşmek için heves eden insanlara açık kapı bırakmasıdır. Bir gün o kapıdan biri illa ki girer. Derken yola çıkılır. Ama anlar gezgin hata yaptığını. İlk virajda, ilk durakta, hem de daha ilk konuşmada.</p> <p>11. Aşağıdakilerin hangisinde metnin bölümlerini ifade eden harfler "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır?</p> <p>A) V, Z, Y B) Z, V, Y C) Z, Y, V D) Y, V, Z</p>	Y	Z	Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkindir ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.	O vakit ağırbaşlı yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökeşi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot öldürek adır-</u> <u>lasacak: o tohum yakında</u> <u>filizlenecek, minicik kök-</u> <u>ler salacak, sonra o kök-</u> <u>ler büyüyüp ökedeki de-</u> <u>likten fışkıracak ve topra-</u> <u>ğa tutunacak.</u>	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u></p>	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
	Y	Z												
	Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkindir ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.	O vakit ağırbaşlı yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökeşi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot öldürek adır-</u> <u>lasacak: o tohum yakında</u> <u>filizlenecek, minicik kök-</u> <u>ler salacak, sonra o kök-</u> <u>ler büyüyüp ökedeki de-</u> <u>likten fışkıracak ve topra-</u> <u>ğa tutunacak.</u>												
30	100	0	0	0	0									
<p>TÜRKÇE SORUSU</p> <p>18. 1. Orada burada; kitaplar, etiketlenmiş ve numaralanmış ecza şişeleriyle dolu masalar duruyordu. 2. Bunun üzerine, beklemekten usanan Meryem, laboratuvara çıktı. 3. Profesörün her yana bulaşan bu dağınıklığı, her zamanki alışkanlıklarına hiç de uymuyordu. 4. Profesör aşağı inmemişti. 5. İçeri girdiğinde babasını geniş, çok aydınlık ve her yanı makinelerle, tozlu cam eşyalarla kaplı bir odanın ortasında buldu.</p> <p>Olayların oluş sırasına göre, numaralandırılmış cümleler nasıl sıralanmalıdır?</p> <p>A) 4 - 2 - 5 - 1 - 3 B) 4 - 2 - 3 - 1 - 5 C) 5 - 1 - 2 - 3 - 4 D) 5 - 1 - 3 - 4 - 2</p>		<p>ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ</p>												
<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>		<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>		<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u></p>		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde			
30		100		0		0		0		0				

Tablo 43'e göre 30 öğretmenden 30'u, 11. sorunun 2.16 numaralı kazanımı ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğü ya da ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 30'u, 18. sorunun 2.16 numaralı kazanımı ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğü ya da ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında

öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 44, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7, 11 ve 16 Soruların 2.17. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2. 17. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantıları fark eder.</p>	<p>7. ATLIKARINCA OYUNU</p> <p>Bunları yapamayan ve şaşırın çocuklar, atlıkarıncaдан çıkarılırlar.</p> <p>Oyuncular bu ipi sağ veya sol elleriyle tutup halkayı bozmadan koşarlar.</p> <p>Oyunun yöneticisi "El değiştir." deyince oyuncuları ipi diğer elleriyle tutup bu sefer de ters yöne koşmaya başlarlar.</p> <p>Camağır ipi, iki ucu birbirine bağlanarak halka haline getirilir.</p> <p>Belli bir süre içinde yanıtlayan çocuklar ise oyunu kazanmış sayılırlar.</p> <p>"A, C, I, K, R" harfleriyle ifade edilen her kutu, atlıkarınca oyununun bir aşamasını içermektedir. Atlıkarınca oyununun aşamaları doğru sıralandığında aşağıdaki kelimelerden hangisi oluşur?</p> <p>A) ÇIRAK C) ÇAKIR B) ÇIKAR D) ÇARIK</p>	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		24	80	5	17	1	3			
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
	<p>11. ☆, △, ○ kutularının içerisindeki metinler tek bir yazının giriş, gelişme ve sonuç bölümleridir.</p> <p>Gün gelip de gittiğimde o tanınmış yerlere, belleğimde biriken ve önceden gezmiş olduğum bütün yerler yansır taşın yüzüne, suyun sesine.</p> <p>Karla kaplı Safranbolu'nun sokaklarında, bu yüzden Antakya'yı görürüm sanki; karşıdaki küçük tepe de "Mazi Dağı" diye haykırır ve yankısı çığ olur, iner yüreğimin üstüne.</p> <p>Herkes tarafından bilinen coğrafyalardan uzak durum ve hep sonraya bırakırım buraları görmeyi. Çok tanınmayan, gönül verilmeyen başka ufuklara yelken açmaktır çünkü asil derdim.</p> <p>Aşağıdakilerin hangisinde kutuları ifade eden semboller "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır?</p> <p>A) △, ☆, ○ B) ☆, ○, △ C) ○, ☆, △ D) △, ○, ☆</p>	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		27	90	3	10	0	0			
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
	<p>16. Aşağıdaki cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi dışarda kalır?</p> <p>A) Şiirlerimi sana hediye ediyorum. B) Çünkü, hepsini senin duygu ve düşüncelerle yazdım. C) Kelimeleri benim olsa bile manası senindir. D) Edebiyata şiir yazarak başladım.</p>	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		18	65	8	25	4	10			

Tablo 44'e göre 30 öğretmenden 24'ü, 7. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 1'i de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %80'inin "Bu soru, bu kazanımı

ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 17’sinin kısmen katıldığı, % 3’ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 27’si, 11. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3’ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90’ının “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 10’unun kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı tabloya göre 30 öğretmenden 18’i, 16. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 8’i kısmen ölçtüğü, 4’ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 65’inin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 25’inin kısmen katıldığı, % 10’unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 45, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5, 7 ve 15. Soruların 2.17. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.17. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantıları fark eder.</p>	<p>5. (1) Sanayi toplumu öncesinde meyve-ye şimdikinden çok değer veriliyordu. (2) Çünkü beslenme kaynakları bu kadar geniş değildi, bunların da başlıcalarını meyve ve sebzeler oluştuyordu. (3) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında hüküm sürmüş olan Osmanlılar, farklı iklimlerde yetişen meyveleri bilimsel olarak incelediler ve bunları Anadolu'da da yetiştirmeyi başardılar. (4) Böylece tarih boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış bir kültür zenginliği olan Anadolu, meyve türleri bakımından da doruğa ulaştı.</p> <p>Anadolu'daki meyve çeşitliliğinin artış sebebi numaralandırılmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?</p> <p>A) 1 B) 2 C) 3 D) 4</p>	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>		<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>		<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>		
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		17	57	10	33	3	10	
		TÜRKÇE SORUSU						
		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
		<p>7. 1. Bir şekerin yaklaşık ne kadar büyüklükte olduğunu, şekerler arasında ne kadar boşluk bulunduğunu ve kavanozun büyüklüğünü hesaplamaya başladım. 2. Cıvardaki dükkân sahiplerinden birinin aklına eğlenceli bir fikir geldi. 3. Fakat benim hesaplamış olduğum sayı da, diğer pek çok müşterinininki gibi, gerçek sayıdan çok uzaktı. 4. Ben de matematikçi olduğumdan, sadece tahmin yürütmek değil, şekerlerin tam sayısını bulmak istedim elbette. 5. İçi şekerle dolu cam bir kavanozu tezgâhın üstüne koydu ve bu kavanozu, içinde kaç şeker olduğunu doğru tahmin edene hediye edeceğini söyledi.</p> <p>Numaralandırılmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istendiğinde sıralama nasıl olur?</p> <p>A) 1 - 3 - 2 - 5 - 4 B) 2 - 5 - 4 - 1 - 3 C) 2 - 1 - 3 - 4 - 5 D) 5 - 4 - 2 - 1 - 3</p>	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>		<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>		<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		19	63	9	30	2	7	
		TÜRKÇE SORUSU						
		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
	<p>15.; yani gerçekte var olmayan konularla ilgili olanları. Bunların beğenilmesinin nedeni, bu öykülerde sürpriz öğelerinin yer almasıdır. Düş gücünüzü ve yaratıcılığınızı kullanarak siz de bu tür yazılar yazabilirsiniz.</p> <p>Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafın ilk cümlesidir?</p> <p>A) Bazı insanlar roman okumayı tercih ederler B) Bazı yazarlar fantastik öyküler yazmayı severler C) Meraklı çocuklar bilimsel içerikli dergileri okurlar D) Şiir okumak çoğu insanın ilgisini çeker</p>	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>		<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>		<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>		
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde		
	19	63	6	20	5	17		

Tablo 45'e göre 30 öğretmenden 17'si, 5. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 2'si de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %57'sinin "Bu soru, bu kazanımı

ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 33’ünün kısmen katıldığı, % 10’unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 19’u, 7. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 9’u kısmen ölçtüğü, 2’si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %63’ünün “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 30’unun kısmen katıldığı, % 7’sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı tabloya Tablo 52’ye göre 30 öğretmenden 19’u, 15. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 6’sı kısmen ölçtüğü, 5’i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %63’ünün “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 20’sinin kısmen katıldığı, % 17’sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 46, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5, 8, 11 ve 18. Soruların 2.17. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	<p>5. Ödül kazanmış bir yazar olarak ödüller hakkında ne düşünüyorsunuz?</p> <p>Ödüller elbette pek yararlıdır. En azından bir eleştirme görevi görürler. Başka yazarları da vardır; bunları saymak, bilineni tekrarlamak olur... edebiyat ödülleri bizde istenen ortamı bulamadı, iyi oldukları söylenmeyecek amaçlarla baltalandı, yarardan çok zarar verdi.</p> <p>Yazarın konuşmasındaki boşluğa, düşünceinin yönüne göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?</p> <p>A) Öte yandan B) Çünkü C) Oysa D) Ne var ki</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		27	90	2	7	1	3			
		TÜRKÇE SORUSU		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
		2.17. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantıları fark eder.	<p>8. Sabah çık evden, akşam gel, türlü iş güe, türlü üzüntü, türlü yorgunluk. Ancak yatakta, uykudan önceki yarım saat, bir saat, bazen de uyku kaçınca, gece yarısından sonra bir saat. O yarım saatler, bir saatler birike birike koca kitapları deviren zaman parçaları oluveriyor işte! Bir de yollarda, vapurlarda, otobüslerde okumak var. Oturacak bir yer bulmuşuz, göyle aydınlık bir pencere dibi. Açırız kitabımızın yapraklarını, kendi evrenimize dalarız... Kalabalık varın sıkışıkça sıkışın dursun.</p> <p>Konusu dikkate alındığında bu paragrafın öncesi aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Kitapların hepsine yetişmek zor. Ya okumaya zaman bulmak? En zoru da bu. B) İnsanların bizden beklentileri çoktur. Vaktimizin çoğu bunları karşılamakta geçer. C) Geçim derdi çevremizdeki güzellikleri görmemizi engelleyen şeylerden biridir. Belki de ikidir. D) Bazı insanlar yorar bizi, bunaldığımızı hissediriz. Küçük dünyamızda sıkışıp kalırız.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
25	83			3	10	2	7			
TÜRKÇE SORUSU				ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
Aşağıda bir metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Z, Y, V harflerle belirtilen paragrafları dikkate okuyunuz. 11, 12 ve 13. soruları bu paragraflara göre yanıtlayınız.	<p>Y] Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini sakmeye döndürmüş bir bot gibi hissetmeye başlar. İlk fresta ya yarı, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.</p> <p>Z] O vakit ağırtağır yol. Kısa yaya uzar gider. Uzuna çekilmez olur. İçine toprak döktürülmez, ortasına da bir tohum ekilmiş, ölmesi değil eski bir bot gibi hissedir kendini gezgin.</p> <p>V] Bir kıl, o bot alarak adımlarını atacak, o tohum yakında filizlenecek, minik kökleri salacak, sonra o kökleri büyütüp öksedeki denlikten hakuracak ve tozara da tutunacak.</p> <p>11. Aşağıdakilerin hangisinde metnin bölümlerini ifade eden harfler "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır?</p> <p>A) V, Z, Y B) Z, V, Y C) Z, Y, V D) Y, V, Z</p>			1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		22	73	5	17	3	10			
		TÜRKÇE SORUSU		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
		18. 1. Orada burada; kitaplar, etiketlenmiş ve numaralanmış ecza şişeleriyle dolu masalar duruyordu. 2. Bunun üzerine, beklemekten usanan Meryem, laboratuvara çıktı. 3. Profesörün her yana bulaşan ve dağınıklığı, her zamanki alışkanlıklarına hiç de uymuyordu. 4. Profesör aşağı inmemişti. 5. İçeri girdiğinde babasını geniş, çok aydınlık ve her yanı makinelerle, tozlu cam eşyalarla kaplı bir odanın ortasında buldu.	<p>Olayların oluş sırasına göre, numaralandırılmış cümleler nasıl sıralanmalıdır?</p> <p>A) 4 - 2 - 5 - 1 - 3 B) 4 - 2 - 3 - 1 - 5 C) 5 - 1 - 2 - 3 - 4 D) 5 - 1 - 3 - 4 - 2</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
27	90			3	10	0	0			

Tablo 46'ya göre 30 öğretmenden 27'si, 5. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 2'si kısmen ölçtüğü, 1'i de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 7'sinin kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 25'i, 8. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %83'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 22'si, 11. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 3'ü de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %73'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 10'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı tabloya göre 30 öğretmenden 27'si, 18. sorunun 2.17 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 47, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9. Sorunun 2.18. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	9. 	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.18. Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.	<p>Bu levhada, anlatımı güçlendirmek için aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?</p> <p>A) Benzetme B) Kişileştirme C) Konuşturma D) Abartma</p>	22	73	5	17

Tablo 47'ye göre 30 öğretmenden 22'si, 9. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 3'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %73'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 10'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 48, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1, 8 ve 17. Soruların 2.18. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.18. Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.	1. Bisiklet, kullanımı ve bakımı kolay bir araçtır. Çok az yer kaplar; bir duvar kenarına ya da apartmanın bir köşesine rahatça bırakılabilir. Mekanik bir araçtır bisiklet. Kendi ağırlığından birkaç kat fazla yükü taşır. Bu metinde aşağıdakilerden hangisi vardır? A) Konuşurma B) Abartma C) Benzetme D) Kişileştirme	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .		
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		13	43	13	43	4	14	
		TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	8. Bütün insanları dostun bil, kardeşin bil kızım Sevincin ürünüdür insan, nefretin değil kızım Zulmün önünde dimdik tut onurunu Sevginin önünde eğil kızım Ataol Behramoğlu "Kızım" sözcüğünün bu şiire katkısı aşağıdakilerden hangisidir? A) Konuşma sanatı oluşturması B) Ana duyguyu yansıtması C) İçtenlik kazandırması D) Anlaşılabilirliği güçlendirmesi	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .		
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		17	56	11	37	2	7	
		TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	17. Ben bir tiyatro oyuncusuyum. Bütün dünyam tiyatrodur. Gücümü sahne ışıklarından alırım. Sizlere en güzel, en doğru ve en gerçekçi oyunlarla ulaşmak isterim. Böyle mutlu geçer ömrüm, yeter ki siz burada olun. Yaşamın gerçeklerine birlikte gülelim, birlikte ağlayalım, coşalım, şaşalım, sevinelim ve birlikte düşünelim. <u>Oyunun bitiminde tiyatronun gizemli yaşamından gerçek yaşama alışkanlıklarınızla birlikte uyanalım.</u> Paragrafın bütününe dikkate alındığında, altı çizili cümleyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir? A) Tiyatronun insan yaşamını etkilemesi B) Sanatçının da seyirci gibi bir insan olması C) Oyunun dünyasından gerçek dünyaya dönülmesi D) Seyircinin kendi gerçeğini tiyatrodan bulması	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .		
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		18	60	6	20	6	20	

Tablo 48'e göre 30 öğretmenden 13'ü, 1. sorunun 2.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 13'ü kısmen ölçtüğü, 4'ü de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %43'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 43'ünün kısmen katıldığı, % 14'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 17'si, 8. sorunun 2.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 56'sının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinin kısmen katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı tabloya göre 30 öğretmenden 18'i, 17. sorunun 2.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 6'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 60'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 20'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 49, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 2.18. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	3. Bir çocuk düşünde, ırmağın kıyısında kocaman bir çiçek gördü. Ata benziyordu çiçek ve etrafındaki arkadaşlarına da nasihatler ediyordu. Sonra şiddetli bir rüzgâr sesi geldi dışardan ve bir ağaç devrildi gürültüyle. Çocuk uyandı bu gürültüye. Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki "kişileştirme sanatı"nı sağlamıştır? A) Şiddetli rüzgâr sesinin duyulması B) Çiçeğin ata benzetilmesi C) Ağacın gürültüyle devrilmesi D) Çiçeğin nasihatte bulunması	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.18. Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.		17	57	11	36

Tablo 49'a göre 30 öğretmenden 17'si, 3. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %57'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 36'sının kısmen katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 50, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2 ve 14. soruların 2.19. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.19. Metinde yararlanılan düşünceyi geliştirme yollarının işlevlerini açıklar.	2. <p>Bu karşılıklı konuşmada, banka görevlisinin yaşlı kadına yardımcı olma sürecini aşağıdaki kavramlardan hangisi anlatır?</p> <p>A) Yönlendirme B) Onaylama C) Değerlendirme D) İnceleme</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		15	50	9	30	6	20
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	14. Bizim memleket eskiden çok hareketliydi. Değirmencilik öyle işlek bir zanaat ki, on kilometrelik yerden çiftçiler öğütülecek buğdayı bize getirirlerdi. Köyü saran tepeler yel değirmenleriyle kaplıydı. Bu tepelerde, yollar boyunca inip çıkan çuval yüklü eşek katarlarından başka bir şey görülmezdi. Şimdi ise ne eski değirmen ve değirmenciler ne de buğday getiren köylüler kaldı... Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		27	90	3	10	0	0

Tablo 50'ye göre 30 öğretmenden 15'i, 2. sorunun 2.19 numaralı kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 6'sı da ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %50'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 20'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 27'si, 14. sorunun 2.19 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 90'nının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 51, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.20. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.20. Metne ilişkin karşılaştırmalar yapar.	<p>8. Ağır kış koşullarının yaşandığı Van'ın Gevaş ilçesinde, yiyecek bulamadığı için ilçe merkezine gelen ve bir çöplükte bitkin hâlde bulunan akbaba, vatandaşlarca Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesine getirildi. 15 gün boyunca tedavi edilen akbaba, yaşam alanı olan dağlık bölgeye bırakıldı.</p> <p>Stanford Üniversitesinden bir Türk araştırmacı, 17 Mayıs 2007'de İğdir'in Tuzluca ilçesi Yukarı Çiyrikli köyünde 18,4 gram ağırlığında bir dişi kır kırlangıcı yakalamış ve bu kuşun ayağına JB 03056 numaralı halkayı takmıştır. Bu kırlangıç daha sonra da Zambiya'nın Kabwe şehrinde Hollandalı kuş araştırmacıları tarafından yakalanmıştır. Hollandalı araştırmacılar, kırlangıcın 5 bin 600 kilometre yol katederek Zambiya'ya ulaştığını bildirmişlerdir.</p> <p>Bu iki metnin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Bilimsel bir araştırmayı konu edinmeleri B) Sağlığını kaybetmiş bir kuştan söz etmeleri C) Doğal çevrenin hayvanlar üzerindeki etkisini anlatmaları D) Bir olayı haber vermek için yazılmış olmaları</p>	4. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	5. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.	6. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.				
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		15	50	11	36	4	14	

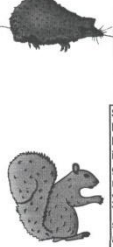
Tablo 51'e göre 30 öğretmenden 15'i, 8. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 4'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %50'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 36'sının kısmen katıldığı, % 14'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 52, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 10. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																														
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.20. Metne ilişkin karşılaştırmalar yapar.</p>	<p>10.</p> <p style="text-align: center;">TIYATRO PROGRAMI</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Sinasi Sahnesi</th> <th>Akın Sahnesi</th> <th>Oda Tiyatrosu</th> <th>Küçük Tiyatro</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Salı (Matine) Bıçak Sırtı (Dram)</td> <td>Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)</td> <td>Delil Durnul (Müzikal)</td> <td>Köğbeği (Dram)</td> </tr> <tr> <td>Çarşamba (Suare) Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Köğbeği (Dram)</td> <td>Cimri (Komedi)</td> <td>Delil Durnul (Müzikal)</td> </tr> <tr> <td>Cuma (Suare) Cimri (Komedi)</td> <td>Delil Durnul (Müzikal)</td> <td>Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Othello (Trajedi)</td> </tr> <tr> <td>Cumartesi (Matine) Köğbeği (Dram)</td> <td>Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Othello (Trajedi)</td> <td>Bıçak Sırtı (Dram)</td> </tr> <tr> <td>Pazar (Suare) Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)</td> <td>Eşik (Dram)</td> <td>Bıçak Sırtı (Dram)</td> <td>Köğbeği (Dram)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Matine: Gündüz gösterimi (15.00) Suare : Gece gösterimi (20.00)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Akın Bey sadece hafta içi ve saat 19.30'a kadar çalışır. * Programda belirtilen günlerden birinde tiyatroya gitmek istemektedir. * İş çıkışında tiyatroya gider. * Yalnızca dram türündeki oyunları izler. <p>Tiyatro programı ve Akın Bey'le ilgili bilgilere göre Akın Bey, aşağıdaki oyunlardan hangisine bilet almıştır?</p> <p>A) Eşik B) Bıçak Sırtı C) Köğbeği D) Parkta Bir Sonbahar Günüydü</p>	Sinasi Sahnesi	Akın Sahnesi	Oda Tiyatrosu	Küçük Tiyatro	Salı (Matine) Bıçak Sırtı (Dram)	Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Delil Durnul (Müzikal)	Köğbeği (Dram)	Çarşamba (Suare) Hastalık Hastası (Komedi)	Köğbeği (Dram)	Cimri (Komedi)	Delil Durnul (Müzikal)	Cuma (Suare) Cimri (Komedi)	Delil Durnul (Müzikal)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Cumartesi (Matine) Köğbeği (Dram)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Bıçak Sırtı (Dram)	Pazar (Suare) Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Eşik (Dram)	Bıçak Sırtı (Dram)	Köğbeği (Dram)	<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p>				
		Sinasi Sahnesi	Akın Sahnesi	Oda Tiyatrosu	Küçük Tiyatro																											
		Salı (Matine) Bıçak Sırtı (Dram)	Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Delil Durnul (Müzikal)	Köğbeği (Dram)																											
Çarşamba (Suare) Hastalık Hastası (Komedi)	Köğbeği (Dram)	Cimri (Komedi)	Delil Durnul (Müzikal)																													
Cuma (Suare) Cimri (Komedi)	Delil Durnul (Müzikal)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)																													
Cumartesi (Matine) Köğbeği (Dram)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Bıçak Sırtı (Dram)																													
Pazar (Suare) Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Eşik (Dram)	Bıçak Sırtı (Dram)	Köğbeği (Dram)																													
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde																									
		15	50	5	17	10	33																									

Tablo 52'ye göre 30 öğretmenden 15'i, 10. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 10'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %50'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 33'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 53, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 17. Sorunun 2.20. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>2.20. Metne ilişkin karşılaştırmalar yapar.</p>	<p>17.</p> <p>Kirpiler, kış uykusuna yatmak için birkaç küçük yuva yaparlar. Bu yuvaların içine kuru yapraklar, ince dallar yerleştirirler. Yuvanın içinde sürekli dönerek yaprakların, dalların düzleşmesini sağlarlar. Kirpiler birkaç yuvaları olduğu için başka hayvanlar tarafından rahatsız edildiklerinde ya da soğuktan etkilendiklerinde birinden diğerine geçebilirler.</p> <p>Sincaplar; kış için ağaç kovuklarına, kuş yuvalarına, ağaç dallarına, çatılara yuva kurabilirler. Yuvalarının içini kuru yaprak, ot, yosun ve tüy gibi malzemelerle kaplarlar. Yuvalarının en dışını da ağaç dallarını yerleştirerek iyice sağlamlaştırırlar. Yuvalarını diğer sincaplarla paylaşabilirler ve birbirlerine sokularak ısınırlar. Dışarı çıkamadıkları dönemler için kozalak, ceviz gibi tohumları yuvalarında saklarlar. Sincapların birkaç kış yuvası da vardır.</p> <p>Buna göre, kirpilerin ve sincapların farklı yönü aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Kış şartlarına uygun yuvalar yapmaları B) Yuvalarını kendi türlerinden hayvanlarla paylaşmaları C) Kışın yararlanmak için birden fazla yuva yapmaları D) Yuvalarını kurmak için ağaç dallarından faydalanmaları</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		30	100	0	0	0	0

Tablo 53'e göre 30 öğretmenden 30'u, 17. sorunun kazanımı ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğü ya da ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %100'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 54, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.21. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.21. Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.	19. Avratos, kendi türü de dâhil bütün küçük balıkları sürekli rahatsız eder, hatta onlara zarar da verebilir. Akvaryumdaki en büyük balık olduğu sürece sorun çıkarır. Kendi büyüklüğündeki avratos, imparator, prenses vb. balıklarla uyum içinde yaşayabilir. Emre 10 cm büyüklüğünde yetişkin bir avratos balığı almıştır. Akvaryumunda 10 cm'den küçük iki japon balığı, bir de melek balığı vardır. Avratosun diğer balıklara zarar vermemesi için Emre'nin önlem alması gereklidir. Bu bilgilere göre Emre aşağıdakilerden hangisini yaparsa akvaryumunda oluşabilecek bir sorunu önlemiş olur? A) Akvaryumdaki melek balığını arkadaşı Ali'ye vermesi B) Akvaryumuna birkaç avratos yavrusu koyması C) Kendindeki avratostan daha iri bir imparator balığını akvaryumuna yerleştirmesi D) Kuzeninden, kendisindeki japon balıklarıyla aynı büyüklükte iki prenses balığı getirmesi	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
				14	46	7	24

Tablo 54'e göre 30 öğretmenden 14'ü, 19. sorunun kazanımı ölçtüğü, 7'si kısmen ölçtüğü, 9'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %46'sının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 24'ünün kısmen katıldığı, % 30'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 55, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 2.22. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.22. Metinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.</p>	<p>19. Avratos, kendi türü de dâhil bütün küçük balıkları sürekli rahatsız eder, hatta onlara zarar da verebilir. Akvaryumdaki en büyük balık olduğu sürece sorun çıkarır. Kendi büyüklüğündeki avratos, imparator, prenses vb. balıklarla uyum içinde yaşayabilir.</p> <p>Emre 10 cm büyüklüğünde yetişkin bir avratos balığı almıştır. Akvaryumunda 10 cm'den küçük iki japon balığı, bir de melek balığı vardır. Avratosun diğer balıklara zarar vermemesi için Emre'nin önlem alması gereklidir.</p> <p>Bu bilgilere göre Emre aşağıdakilerden hangisini yaparsa akvaryumunda oluşabilecek bir sorunu önlemiş olur?</p> <p>A) Akvaryumundaki melek balığını arkadaşı Ali'ye vermesi B) Akvaryumuna birkaç avratos yavrusu koyması C) Kendindeki avratostan daha iri bir imparator balığını akvaryumuna yerleştirmesi D) Kuzeninden, kendisindeki japon balıklarıyla aynı büyüklükte iki prenses balığı getirmesi</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		18	60	11	37	1	3

Tablo 55'e göre 30 öğretmenden 18'i, 19. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinini kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 56, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 2.23. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	18. Yolun her tümseğinde araba sarsıldıkça Hadiye Hanım, çocukları Şayan ve Cahit'in ellerini tutuyordu. Araba, kasaba meydanındaki evlerinin merdivenleri önünde durdu. Cahit ve Şayan önden fırladılar. Kapının kilidini Cahit açtı... Bu paragrafın eksik bırakılan kısmı aşağıdakilerden hangisidir? A) Oda kapısına koştu, dışarı çıktı. Sokak kapısının camı arkasında Behzat Bey durmaktaydı. Elindeki mektup zarfını sallıyordu. B) Hadiye Hanım ve Şayan mutfakta hazırlıklara başlamışlardı. Cahit de sofrayı kurma işini üstlenmişti. C) Cahit annesini gördü. Meydana bakan pencerelerin önünde, koltuğun sol başında, sırtına yastıklar dayalı, yarı oturur vaziyetteydi. D) Ortaliğa bir baktılar, ev temizlenmişti. Sobalar kurulmuştu. Oturma ve yatak odasının sobası yakılmıştı.	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.23. Metindeki ipuçlarından hareketle metne yönelik tahminlerde bulunur.		27	90	3	10

Tablo 56'ya göre 30 öğretmenden 27'si, 18. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, %10'unun kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 57, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8 ve 10. Soruların 2.23. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																			
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.23. Metindeki ipuçlarından hareketle metne yönelik tahminlerde bulunur.	8. Bütün insanları dostun bil, kardeşin bil kızım Sevincin ürünüdür insan, nefretin değil kızım Zulmün önünde dimdik tut onurunu Sevginin önünde eğil kızım Ataol Behramoğlu “Kızım” sözcüğünün bu şiire katkısı aşağıdakilerden hangisidir? A) Konuşma sanatı oluşturması B) Ana duyguyu yansıtmaması C) İçtenlik kazandırması D) Anlaşılabilirliği güçlendirmesi	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>																																	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde																														
		18	60	9	30	3	10																														
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																			
	10. TIYATRO PROGRAMI	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>																																	
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sahne</th> <th>Sahne</th> <th>Sahne</th> <th>Sahne</th> <th>Sahne</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Salı (Matine)</td> <td>Bıçak Sırtı (Dram)</td> <td>Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)</td> <td>Deli Dumrul (Müzikal)</td> <td>Köğebeği (Dram)</td> </tr> <tr> <td>Çarşamba (Suare)</td> <td>Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Köğebeği (Dram)</td> <td>Cimri (Komedi)</td> <td>Deli Dumrul (Müzikal)</td> </tr> <tr> <td>Cuma (Suare)</td> <td>Cimri (Komedi)</td> <td>Deli Dumrul (Müzikal)</td> <td>Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Othello (Trajedi)</td> </tr> <tr> <td>Cumartesi (Matine)</td> <td>Köğebeği (Dram)</td> <td>Hastalık Hastası (Komedi)</td> <td>Othello (Trajedi)</td> <td>Bıçak Sırtı (Dram)</td> </tr> <tr> <td>Pazar (Suare)</td> <td>Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)</td> <td>Eşik (Dram)</td> <td>Bıçak Sırtı (Dram)</td> <td>Köğebeği (Dram)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Matine: Gündüz gösterimi (15.00) Suare : Gece gösterimi (20.00)</p> <ul style="list-style-type: none"> Akın Bey sadece hafta içi ve saat 19.30'a kadar çalışır. Programda belirtilen günlerden birinde tiyatroya gitmek istemektedir. İş çıkışında tiyatroya gider. Yalnızca dram türündeki oyunları izler. <p>Tiyatro programı ve Akın Bey'le ilgili bilgilere göre Akın Bey, aşağıdaki oyunlardan hangisine bilet almalıdır?</p> <p>A) Eşik B) Bıçak Sırtı C) Köğebeği D) Parkta Bir Sonbahar Günüydü</p>	Sahne	Sahne	Sahne	Sahne	Sahne	Salı (Matine)	Bıçak Sırtı (Dram)	Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Deli Dumrul (Müzikal)	Köğebeği (Dram)	Çarşamba (Suare)	Hastalık Hastası (Komedi)	Köğebeği (Dram)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)	Cuma (Suare)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Cumartesi (Matine)	Köğebeği (Dram)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Bıçak Sırtı (Dram)	Pazar (Suare)	Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Eşik (Dram)	Bıçak Sırtı (Dram)	Köğebeği (Dram)	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
Sahne	Sahne	Sahne	Sahne	Sahne																																	
Salı (Matine)	Bıçak Sırtı (Dram)	Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Deli Dumrul (Müzikal)	Köğebeği (Dram)																																	
Çarşamba (Suare)	Hastalık Hastası (Komedi)	Köğebeği (Dram)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)																																	
Cuma (Suare)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)																																	
Cumartesi (Matine)	Köğebeği (Dram)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Bıçak Sırtı (Dram)																																	
Pazar (Suare)	Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Eşik (Dram)	Bıçak Sırtı (Dram)	Köğebeği (Dram)																																	
		21	70	7	23	2	7																														

Tablo 57'ye göre 30 öğretmenden 18'i, 8. Sorunun 2.23 numaralı kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 3'ü de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 30'unu kısmen katıldığı, % 10'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 21'i, 10. sorunun 2.23 numaralı kazanımı ölçtüğü, 7'si kısmen ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %70'inin “Bu soru, bu kazanımı

ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 23’ünün kısmen katıldığı, % 7’sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 58, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1, 8 ve 10. Soruların 2.23. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																				
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.23. Metindeki ipuçlarından hareketle metne yönelik tahminlerde bulunur.	<p>1. Aşağıda bazı kelimelerin anlamları ve bu kelimelerin bu anlamda kullandıkları cümleler verilmiştir. Bu kelimeleri cümlelerin içinden bularak bulmacanın satırlarına yazınız.</p> <table border="1"> <tr> <td></td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>ANLAMLAR Soldan Sağa 1. Bir işi sağlamak veya bozmak için girişilen gizli çalışma. 2. Bir konuyu yazılı veya sözlü olarak açıklamaya yarayan kelime dizisi. 3. Önemli, yararlı, değerli şey.</p> <p>CÜMLELER - Devlet; tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlar. - Hiçbir zaman onların oyununa kanmış değildir. - Bu yazıda çoğu türküde rastladığımız basmakalıp sözler vardır.</p> <p>Buna göre bulmacanın 3. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) <table border="1">Z R L</table> B) <table border="1">B S V</table> C) <table border="1">U Z R</table> D) <table border="1">L K B</table></p>		1	2	3	4	5	6	1							2							3							1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		1	2	3	4	5	6																															
	1																																					
2																																						
3																																						
		22	74	4	13	4	13																															
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																				
	<p>8. Sabah çık evden, akşam gel, türlü iş güc, türlü üzüntü, türlü yorgunluk. Ancak yatakta, uykudan önceki yarım saat, bir saat, bazen de uyku kaçınca, gece yarısından sonra bir saat. O yarım saatler, bir saatler birike birike koca kitapları deviren zaman parçaları oluveriyor işte! Bir de yollarda, vapurlarda, otobüslerde okumak var. Oturacak bir yer bulmuşuz, şöyle aydınlık bir pencere dibir. Açarsız kitabımızın yapraklarını, kendi evrenimize dalarız... Kalabalık varsın sıkışıkça sıkışsın dursun.</p> <p>Konusu dikkate alındığında bu paragrafın öncesi aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Kitapların hepsine yetişmek zor. Ya okumaya zaman bulmak? En zoru da bu. B) İnsanların bizden beklentileri çoktur. Vaktimizin çoğu bunları karşılamakta geçer. C) Geçim derdi çevremizdeki güzellikleri görmemizi engelleyen şeylerden biridir. Belki de ilkidir. D) Bazı insanlar yorar bizi, bunaldığımızı hissediyoruz. Küçük dünyamızda sıkışıp kalırız.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde																												
		25	83	3	10	2	7																															
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																				
	<p>10.</p> <table border="1"> <tr> <td> <p>AKIÇ OTURUM Gürültü Kirliliği</p> <p>Konuşmacılar ve Konular</p> <p>Aslan Eren Gürültü Kirliliğinin İnsan Sağlığına Zararları</p> <p>Kadriye Başar Gürültü Kirliliği ve Çözüm Yolları</p> <p>Fahri Yılmaz Gürültü Kirliliğine Yol Açan Bir Etken: Çarpık Kentleşme</p> <p>Zeliha Demir Gürültü Kirliliğinin Bir Sonucu: Doğal Dengenin Bozulması</p> <p>Yer: MEB Şura Salonu Tarih ve Saat: 10.07.2009 - 14.00</p> <p>Açık oturuma katılacak konuşmacılardan hangisi gürültü kirliliğinin nedeniyle ilgili bir konuşma yapacaktır?</p> <p>A) Aslan Eren B) Kadriye Başar C) Fahri Yılmaz D) Zeliha Demir</p> </td> </tr> </table>	<p>AKIÇ OTURUM Gürültü Kirliliği</p> <p>Konuşmacılar ve Konular</p> <p>Aslan Eren Gürültü Kirliliğinin İnsan Sağlığına Zararları</p> <p>Kadriye Başar Gürültü Kirliliği ve Çözüm Yolları</p> <p>Fahri Yılmaz Gürültü Kirliliğine Yol Açan Bir Etken: Çarpık Kentleşme</p> <p>Zeliha Demir Gürültü Kirliliğinin Bir Sonucu: Doğal Dengenin Bozulması</p> <p>Yer: MEB Şura Salonu Tarih ve Saat: 10.07.2009 - 14.00</p> <p>Açık oturuma katılacak konuşmacılardan hangisi gürültü kirliliğinin nedeniyle ilgili bir konuşma yapacaktır?</p> <p>A) Aslan Eren B) Kadriye Başar C) Fahri Yılmaz D) Zeliha Demir</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde																											
<p>AKIÇ OTURUM Gürültü Kirliliği</p> <p>Konuşmacılar ve Konular</p> <p>Aslan Eren Gürültü Kirliliğinin İnsan Sağlığına Zararları</p> <p>Kadriye Başar Gürültü Kirliliği ve Çözüm Yolları</p> <p>Fahri Yılmaz Gürültü Kirliliğine Yol Açan Bir Etken: Çarpık Kentleşme</p> <p>Zeliha Demir Gürültü Kirliliğinin Bir Sonucu: Doğal Dengenin Bozulması</p> <p>Yer: MEB Şura Salonu Tarih ve Saat: 10.07.2009 - 14.00</p> <p>Açık oturuma katılacak konuşmacılardan hangisi gürültü kirliliğinin nedeniyle ilgili bir konuşma yapacaktır?</p> <p>A) Aslan Eren B) Kadriye Başar C) Fahri Yılmaz D) Zeliha Demir</p>																																						
		22	73	5	17	3	10																															

Tablo 58'e göre 30 öğretmenden 22'si, 1. sorunun 2.23 numaralı kazanımı ölçtüğü, 4'ü kısmen ölçtüğü, 4'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %74'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 13'ünün kısmen katıldığı, % 13'ünün de katıldığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 25'i, 8. sorunun 2.23 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 7'si de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 83'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı tabloya göre 30 öğretmenden 22'si, 10. sorunun 2.23 numaralı kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 3'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %73'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 10'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 59, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 2.24. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.24. Metnin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.	18. Yolun her tümseğinde araba sarsıldııkça Hadiye Hanım, çocukları Şayan ve Cahit'in ellerini tutuyordu. Araba, kasaba meydanındaki evlerinin merdivenleri önünde durdu. Cahit ve Şayan önden fırladılar. Kapının kilidini Cahit açtı... Bu paragrafın eksik bırakılan kısmı aşağıdakilerden hangisidir? A) Oda kapısına koştu, dışarı çıktı. Sokak kapısının camı arkasında Behzat Bey durmaktaydı. Elindeki mektup zarfını sallıyordu. B) Hadiye Hanım ve Şayan mutfakta hazırlıklara başlamışlardı. Cahit de sofrayı kurma işini üstlenmişti. C) Cahit annesini gördü. Meydana bakan pencerelerin önünde, koltuğun sol başında, sırtına yastıklar dayalı, yarı oturur vaziyetteydi. D) Ortalığa bir baktılar, ev temizlenmişti. Sobalar kurulmuştu. Oturma ve yatak odasının sobası yakılmıştı.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		27	90	3	10	0	0

Tablo 59'a göre 30 öğretmenden 27'si, 18. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90'ının katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 60, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 2.24. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	15.; yani gerçekte var olmayan konularla ilgili olanları. Bunların beğenilmesinin nedeni, bu öykülerde sürpriz öğelerinin yer almasıdır. Düş gücünüzü ve yaratıcılığınızı kullanarak siz de bu tür yazılar yazabilirsiniz. Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafın ilk cümlesidir? A) Bazı insanlar roman okumayı tercih ederler B) Bazı yazarlar fantastik öyküler yazmayı severler C) Meraklı çocuklar bilimsel içerikli dergileri okurlar D) Şiir okumak çoğu insanın ilgisini çeker	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.24. Metindeki ipuçlarından hareketle metne yönelik tahminlerde bulunur.		13	43	11	37

Tablo 60'a göre 30 öğretmenden 13'ü, 15. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 6'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %43'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinin kısmen katıldığı, % 20'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 61, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.24. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2. 24. Metnin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.	8. Sabah çık evden, akşam gel, türlü iş güc, türlü üzüntü, türlü yorgunluk. Ancak yatağa, uykudan önceki yarım saat, bir saat, bazen de uyku kaçınca, gece yarısından sonra bir saat. O yarım saatler, bir saatler birike birike koca kitapları deviren zaman parçaları oluveriyor işte! Bir de yollarda, vapurlarda, otobüslerde okumak var. Oturacak bir yer bulmuşuz, şöyle aydınlık bir pencere dibi. Açarız kitabımızın yapraklarını, kendi evrenimize dalarız... Kalabalık varsın sıkıştıkça sıkışsın dursun. Konusu dikkate alındığında bu paragrafın öncesi aşağıdakilerden hangisidir? A) Kitapların hepsine yetişmek zor. Ya okuma-ya zaman bulmak? En zoru da bu. B) İnsanların bizden beklentileri çoktur. Vaktimizin çoğu bunları karşılamakla geçer. C) Geçim derdi çevremizdeki güzellikleri görmemizi engelleyen şeylerden biridir. Belki de ikidir. D) Bazı insanlar yorar bizi, bunaldığımızı hissediyorlar. Küçük dünyamızda sıkışıp kalırız.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		27	90	3	10	0	0

Tablo 61'e göre 30 öğretmenden 27'si, 8. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, %10'unun kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 62, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.25. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.25. Şiir dilinin farklılığını ayırt eder.	8. Bütün insanları dostun bil, kardeşin bil kızım Sevincin ürünüdür insan, nefretin değil kızım Zulmün önünde dimdik tut onurunu Sevginin önünde eğil kızım Ataol Behramoğlu "Kızım" sözcüğünün bu şiire katkısı aşağıdakilerden hangisidir? A) Konuşma sanatı oluşturması B) Ana duyguyu yansıtmaması C) İçtenlik kazandırması D) Anlaşılabilirliği güçlendirmesi	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		9	30	9	30	12	40

Tablo 62'ye göre 30 öğretmenden 9'u, 8. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 12'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %30'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 40'ının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 63, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 2.26. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.26. Şiirin kendisinde uyandırdığı duyguları ifade eder.	8. Bütün insanları dostun bil, kardeşin bil kızım Sevincin ürünüdür insan, nefretin değil kızım Zulmün önünde dimdik tut onurunu Sevginin önünde eğil kızım Ataol Behramoğlu "Kızım" sözcüğünün bu şiire katkısı aşağıdakilerden hangisidir? A) Konuşma sanatı oluşturması B) Ana duyguyu yansıtmaması C) İçtenlik kazandırması D) Anlaşılabilirliği güçlendirmesi	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		6	20	2	7	22	73

Tablo 63'e göre 30 öğretmenden 6'sı, 8. sorunun kazanımı ölçtüğü, 2'si kısmen ölçtüğü, 22'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %20'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 7'sinin kısmen katıldığı, % 73'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 64, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.28. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA	5. Aşağıdakilerden hangisi bu resimdeki çocuklardan birini niteleyebilir? A) Çocuk B) Bir C) Uzun D) Bu	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2. 28. Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.		21	70	7	23

Tablo 64'e göre 30 öğretmenden 21'i, 5. sorunun kazanımı ölçtüğü, 7'si kısmen ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %70'inin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 23'ünün kısmen katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 65, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 11. Sorunun 2.28. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.28. Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.	<p>11. İnsan yaşamının üçte biri uykuda geçiyormuş.</p> <p>Evet, uyku yorulan ve yıpranan sinir sisteminin bakıma alındığı bir dinlenme dönemidir.</p> <p>Ahmet Zeynep</p> <p>Eğer "Neden uyuruz?" sorusunun yanıtı "Yorulduğumuz için." olsaydı, ritmik ve belirli bir düzende değil, yalnızca yorulduğumuzda uyurduk.</p> <p>Bu denli zaman ayırdığımız uykunun gizemi ise eski çağlardan günümüze değin çözülememiştir.</p> <p>Nuran Selim</p> <p>Uyku ile ilgili olarak konuşan bu çocuklardan hangisi eylemin gerçekleşmesini bir şarta bağlamıştır?</p> <p>A) Ahmet B) Zeynep C) Nuran D) Selim</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .				
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		3	10	0	0	27	90	

Tablo 65'e göre 30 öğretmenden 3'ü, 11 sorunun kazanımı ölçtüğü, 27'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %10'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 90'ının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 66, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 2.28. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.28. Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.</p>	<p>4.</p> <p>Tarihçiler, geçmiş yaşamla ilgili bilgilere ulaşırken kartpostallardan da yararlanmaktadır. Örneğin, bir Osmanlı kartpostalında yüz yıl öncesine ait yaşamdan kesitler görülebilmektedir.</p> <p>Buna göre yukarıda verilen kartpostalın, dönemin yaşamıyla ilgili hangi bilgilere ulaşamaz?</p> <p>A) Günlük kıyafetler B) Ticaret yaşamı C) Toplumsal kurallar D) Mimari özellikler</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		28	93	0	0	2	7

Tablo 66'ya göre 30 öğretmenden 28'i, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %93'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 67, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 12. Sorunun 2.29. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 2.29. Metnin başlığı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.	12. "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak" yönetmen Ahmet Uluçay'ın kendi hayatının bazı kesitlerini yansıttığı bir filmidir. Film, Türkiye'de ve uluslararası film festivalleri- rinde birçok ödül almıştır. Konusu şöyledir: Recep ve Mehmet yazları, köylerinin yakınındaki Tavşanlı kasabasında çıraklık yapmakta olan iki çocuktur. Recep bir kar- puz sergisinde, Mehmet ise bir berberin ya- nında çalışmaktadır. Her ikisi de sinemaya tutkundur. Geceleri, terk edilmiş bir ahırda, derme çatma bir film makinesi yaparlar ve günün birinde yönetmen olacaklarını hayal ederler. Fakat onların bu uğraşlarını ve hayallerini kimse ciddiye almaz. Ne kasaba- daki fotoğrafçı ne aileleri ne de kasabadaki sinema salonunun sahibi... Bu metinde tanıtılan filme Ahmet Uluçay "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak" ismini verirken hangi düşünceden yola çıkmıştır? A) Bazen kimse hayallerinizin gerçekleşeceği- ne inanmaz. B) İnsanoğlu hayal etmeden yaşayamaz. C) İnsanlar boş hayallerle de mutlu olmayı bilirler. D) Büyük hayaller için küçük adımlar yeterli değildir.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.				
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		9	30	6	20	15	50	

Tablo 67'ye göre 30 öğretmenden 9'u, 12. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 15'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %30'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 50'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 68, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 3.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 3.1. Metni dil ve anlatım yönünden değerlendirir.	21. Bu parçanın dil ve anlatımı için aşağıdaki- lerden hangisi söylenebilir? A) Üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır. B) Atasözlerinden yararlanılmıştır. C) Bildirme kiplerinden görülen geçmiş zaman kullanılmıştır. D) Düşünceyi geliştirme yollarından tanımla- maya yer verilmiştir.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		26	87	4	13	0	0

Tablo 68'e göre 30 öğretmenden 26'sı, 21. sorunun kazanımı ölçtüğü, 4'ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %87'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 13'ünün kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 69, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 9, 16 ve 20. Soruların 3.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 3.1. Metni dil ve anlatım yönünden değerlendirir.	9. Aşağıdaki metinlerin hangisinde olay, üçüncü kişinin ağzından anlatılmıştır? A) Anneme armağan olarak aldığı cam kavanozu yemek masasının üzerine bıraktım. Annem mutfığa girdi, sandalyeye oturdu ve masanın üzerindeki kavanoza bakmaya başladı. Kavanozun üzerindeki "Senin için" yazısını okuyunca gülümsedi. B) Günlerden beri ilk kez yağmurun fırsatından, ikinci güneşinin odaya yansımalarından çok, hamam buğusu gibi içeride toplanmış hissinin veren puslu, ıslak aydınlıktan hoşlandım. C) Arkadaşım birkaç çitayı çatmış, çevrelerinden geçirdiği ipi bağlamaya çalışıyordu. "Yardım edebilir misin?" dedi. Yanına gittim ve parmağımı düğüme bastırdım. Çok büyük ve güzel bir uçurtma yaptık. D) Çiftçi, çalıkların arasında bir kıpırtı hissetti. "Bu mutlaka bizim tavukları yiyen tilkidir." diye düşündü. Ağır ve sessiz adımlarla sesin geldiği yöne ilerledi.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		6	20	7	23	17	57
		ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	16. Enerjisi yoğun tarımın en belirgin niteliklerinden birisi, tarla içi ve tarla dışı işlerin büyük ölçüde makineleşmiş olmasıdır. Makineleşmenin temel amacı kol işi gereksiniminin azaltılmasıyla kişi başına düşen üretimin artırılmasıdır. Bu yüzden tarımda makineleşme denince ilk aklı gelen araç traktördür. Çünkü traktör sayesinde daha az insan çalışmakta, daha çok verim elde edilmektedir. Aşağıdakilerden hangisi bu yazının özelliklerinden biridir? A) Senli benli bir üslupla yazılmış olması B) Kesin olmayan yargılar içermesi C) Bilgilendirici ve öğretici olması D) Anlatımının içten olması	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
	24	80	5	17	1	3	
	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
20. Bir televizyon kanalının ana haber bültenini arkadaşlarıyla izleyen Fatih, sunucunun cümlelerindeki anlatım biçimliliğine fark etmiş ve arkadaşlarından bu yanlış bulmalarını istemiştir. Fatih'in arkadaşlarından hangisi sunucunun hatasını doğru tespit etmiştir? A) Sunucu birer birer oylama yaptı ve kazandı. B) Sunucu bir kazandı diğer kazandı. C) Sunucu her kazandı diğer kazandı. D) Sunucu her kazandı diğer kazandı.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .				
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
	18	60	7	23	5	17	

Tablo 69'a göre 30 öğretmenden 6'sı, 9. Sorunun 3.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 7'si kısmen ölçtüğü, 17'ü de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar

toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %20'sinin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 23'ünün kısmen katıldığı, % 57'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 24'ü, 16. sorunun 3.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %80'inin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Yine aynı tabloya göre 30 öğretmenden 18'i, 20. sorunun 3.1 numaralı kazanımı ölçtüğü, 7'si kısmen ölçtüğü, 5'i de ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 23'ünün kısmen katıldığı, % 17'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 70, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 2 ve 16. Soruların 3.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>3.2. Metni içerik yönünden değerlendirir.</p>	<p>2.</p> <p>Beyefendi, öğluma para göndermek istiyorum ama bunu nasıl yapacağımı bilmiyorum. Bana yardımcı olur musunuz?</p> <p>Tabii ki hanımefendi, ilk önce "Gözetim ve Kontrol" tuşuna basarak sıra alınız. Sonra gözetim tuşuna basarak öğlünüzün hesap numarasına göndermek istediğiniz parayı makbuz karşılığı yatırınız.</p> <p>Bu karşılıklı konuşmada, banka görevlisinin yaşlı kadına yardımcı olma sürecini aşağıdaki kavramlardan hangisi anlatır?</p> <p>A) Yönlendirme B) Onaylama C) Değerlendirme D) İnceleme</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		6	20	15	50	9	30
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	<p>16. Enerjisi yoğun tarımın en belirgin niteliklerinden birisi, tarla içi ve tarla dışı işlerin büyük ölçüde makineleşmiş olmasıdır. Makineleşmenin temel amacı kol işi gereksiniminin azaltılmasıyla kişi başına düşen üretimin artırılmasıdır. Bu yüzden tarımda makineleşme denince ilk akla gelen araç traktördür. Çünkü traktör sayesinde daha az insan çalışmakta, daha çok verim elde edilmektedir.</p> <p>Aşağıdakilerden hangisi bu yazının özelliklerinden biridir?</p> <p>A) Senli benli bir üslupla yazılmış olması B) Kesin olmayan yargılar içermesi C) Bilgilendirici ve öğretici olması D) Anlatımının içten olması</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
Frekans		Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
21		70	6	20	3	10	

Tablo 70'e göre 30 öğretmenden 6'sı, 2. sorunun 3.2 numaralı kazanımı ölçtüğü, 15'i kısmen ölçtüğü, 9'u da ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %20'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 50'sinin kısmen katıldığı, % 30'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 21'i, 16. sorunun 3.2 numaralı kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 3'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %70'inin "Bu soru, bu kazanımı

ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 20’sinin kısmen katıldığı, % 10’unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 71, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 12. Sorunun 4.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA 4.1. Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir	12. “Ağır” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “hafif” sözcüğünün karşıt anlamlısı olarak kullanılmıştır? A) Adam ağır adımlarla gelip masanın başına geçti. B) Denizcilik tarihinin en ağır sorumluluklarından birini üzerine alıyordu. C) Kızıştım, ona söyleyecek ağır bir söz arıyordum. D) Gecenin bir yarısı, kapının ağır tokmağı telaşla vuruldu.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		12	40	7	23	11	37

Tablo 71’e göre 30 öğretmenden 12’si, 12. sorunun kazanımı ölçtüğü, 7’si kısmen ölçtüğü, 11’i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 40’ının “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 23’ünün kısmen katıldığı, % 37’sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 72, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1. Sorunun 4.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ																																													
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .																																									
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde																																								
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>4.1. Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.</p>	<p>1. Aşağıda bazı kelimelerin anlamları ve bu kelimelerin bu anlamda kullanıldıkları cümleler verilmiştir. Bu kelimeleri cümlelerin içinden bularak bulmacanın satırlarına yazınız.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>ANLAMLAR Soldan Sağa 1. Bir işi sağlamak veya bozmak için girişilen gizli çalışma. 2. Bir konuyu yazılı veya sözlü olarak açıklamaya yarayan kelime dizisi. 3. Önemli, yararlı, değerli şey.</p> <p>CÜMLELER</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <ul style="list-style-type: none"> • Devlet; tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlar. • Hiçbir zaman onların oyununa kanmış değildir. • Bu yazda çoğu türküde rastladığımız basmakalıp sözler vardır. </div> <p>Buna göre bulmacanın 3. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr><td>Z</td></tr> <tr><td>R</td></tr> <tr><td>L</td></tr> </table> B) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr><td>B</td></tr> <tr><td>S</td></tr> <tr><td>V</td></tr> </table> C) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr><td>U</td></tr> <tr><td>Z</td></tr> <tr><td>R</td></tr> </table> D) <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"> <tr><td>L</td></tr> <tr><td>K</td></tr> <tr><td>B</td></tr> </table></p>		1	2	3	4	5	6	1							2							3							Z	R	L	B	S	V	U	Z	R	L	K	B	15	50	6	20	9	30
	1	2	3	4	5	6																																									
1																																															
2																																															
3																																															
Z																																															
R																																															
L																																															
B																																															
S																																															
V																																															
U																																															
Z																																															
R																																															
L																																															
K																																															
B																																															

Tablo 72'ye göre 30 öğretmenden 15'i, 1. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 9'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %50'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 30'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

4.1.4. YAZMA

Yazma becerisi ve konuşma becerisi programda “anlatma becerileri” olarak ele alınmıştır. Bu becerilerin programdaki ağırlığı % 40 olarak belirlenmiştir. Konuşma becerisi %20, yazma becerisi de %20 ağırlıkla birbirine eşit tutulmuştur.

2005 programında yazma becerisi için “yazılı anlatım” terimi de kullanılmaktadır. “Yazıl anlatım, bireyin kendini doğru ve amaca uygun olarak ifade etmesinde ve iletişim kurmasında en etkili araçlardan biridir.” (MEB, 2006: 7).

Programda yazma eğitiminin amacı “yazma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimlerini dilin imkanlarından yararlanarak yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmaları; yazmayı kendini ifade etmede bir alışkanlığa dönüştürmeleri ve yazma yeteneği olanların bu becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.” (MEB, 2006: 7) biçiminde ifade edilmiştir.

Yazma eğitiminde, edebî değeri olan metinler örnek alınmalıdır. Öğrencinin düzeyine uygun metinler seçilerek, aynı zamanda kendine model alabileceği şahsiyetlerle de karşılaşması sağlanmalıdır.

Yazma becerisi, temel dil becerileri içinde en uzun sürede ve en son kazanılan dil becerisi olarak bilinmektedir. Çünkü bu becerinin ortaya çıkması, kişinin bilgi ve deneyimlerinden oluşan zengin birikimini yazılı olarak anlatabilmesiyle mümkün olabilmektedir. Yazma becerilerinin gelişmesi, uzun bir eğitim sürecini gerekli kılmaktadır. Bu süreç formal eğitim kurumlarında tamamlanmayabilir. Bu nedenle kişinin okulda kazandığı yazma alışkanlığını ileriki hayatında da geliştirerek sürdürmesi gerekir.

“Hikâye, roman şiir gibi türlerde ürün vermek bireysel yetenek ve yaratıcılık gerektirse de öğrencilerin duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini, doğru, açık, anlaşılır ve yazma kurallarına uygun bir şekilde anlatmaları, yazma tekniğine uygun bilgi ve beceriler kazandırmakla sağlanabilir.” (MEB, 2006:7). Bu bağlamda yetenekli öğrencilerin de desteklenmesi gerekmektedir.

Yazma becerisinin geliştirilmesi; uygulama çalışmalarının düzenli olarak yürütülmesi, etkinliklerin çeşitlendirilmesi ve çoğaltılmasıyla mümkün olabilir. Bununla birlikte, alternatif uygulamaların devreye sokulması için ölçme değerlendirme çalışmalarının aralıksız yapılması gerekir.

Davranışçı yaklaşım, yazma becerisini diğer dil becerilerine göre daha ileri düzeydeki bir beceri olarak görmektedir. Çünkü yazma; bilme, bildiklerini derleme ve

etkili biçimde yazıya dökebilme aşamalarından sonra gerçekleşir. Bu hâliyle diğer becerilerin de gelişmesini gerekli kılan komple bir süreç olduğu söylenebilir.

Programda yazma etkinlikleri, aynı zamanda, öğrencilerin bütün öğrendiklerini uygulayıp geliştirdikleri bir alan olarak görülmektedir. Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini zengin bir söz varlığı kullanarak etkili bir şekilde ifade etmeleri için bol bol okumalarını, şiir defteri ve günlük tutmalarını sağlamak, bunları alışkanlık hâline getirebilmeleri için uygun eğitim ortamları oluşturmak gerekmektedir.

4.1.4.1.Yazma Becerisi ile İlgili Amaç ve Kazanımlar

Programda yazma becerisi için altı amaç ve bunlarla ilgili kırk iki kazanım belirlenmiştir. Bu amaç ve kazanımların programdaki ağırlığı % 20 düzeyindedir.

Bu amaç ve kazanımları şöyle gösterebiliriz:

1. Yazma kurallarını uygulama

1. Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
2. Düzgün, okunaklı ve işlek “bitişik eğik yazı”yla yazar.
3. Elektronik ortamdaki yazışmalarda biçim ile ilgili kurallara uyar.
4. Standart Türkçe ile yazar.
5. Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.
6. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçelerini kullanır.
7. Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.
8. Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
9. Yazısında amaç-sonuç ilişkileri kurar.
10. Tekrara düşmeden yazar.
11. Yazım ve noktalama kurallarına uyar.

2. Planlı yazma

1. Yazma konusu hakkında araştırma yapar.
2. Yazacaklarının taslağını oluşturur.

3. Yazısını bir ana fikir etrafında planlar.
4. Yazısının ana fikrini yardımcı fikirlerle destekler.
5. Konunun özelliğine uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.
6. Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.
7. Yazdığı metni görsel materyallerle destekler.
8. Yazısına konunun ve türün özelliğine uygun bir giriş yapar.
9. Yazıyı etkileyici ifadelerle sonuca bağlar.
10. Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur.
11. Dipnot, kaynakça, özet, içindekiler vb. kısımları uygun şekilde düzenler.
12. Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.

3. Farklı türlerde metinler yazma

1. Olay yazıları yazar.
2. Düşünce yazıları yazar.
3. Bildirme yazıları yazar.
4. Şiir yazar.

4. Kendi yazdıklarını değerlendirme

1. Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
2. Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
3. Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk yönünden değerlendirir.

5. Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

1. Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini yazarak ifade eder.
2. Yeni öğrendiği kelime, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.
3. İlgi alanına göre yazar.
4. Şiir defteri tutar.
5. Günlük tutar.
6. Beğendiği sözleri, metinleri ve şiirleri derler.
7. Okul dergisi ve gazetesi için yazılar hazırlar.
8. Yazdıklarını başkalarıyla paylaşır ve onların değerlendirmelerini dikkate alır.

9. Yazdıklarından arşiv oluşturur.

10. Yazma yarışmalarına katılır.

6. Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

1. Yazım kurallarını kavrayarak uygular.

2. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

4.1.4.2.Yazma Becerisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgili Bulgu ve Yorumlar

Tablo: 73, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7 ve 14 Soruların 1. 7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA</p> <p>1.7. Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.</p>	<p>7.</p> <p>ATLIKARINCA OYUNU</p> <p>A) Bunları yapamayan ve şaşırın çocuklar, atlıkarıncadan çıkarılırlar.</p> <p>B) Çamaşır ipi, iki ucu birbirine bağlanarak halka hâline getirilir.</p> <p>C) Oyuncular bu ipi sağ veya sol elleriyle tutup halkayı bozmadan koşarlar.</p> <p>D) Belli bir süre içinde yarışmayan çocuklar ise oyunu kazanmış sayılırlar.</p> <p>E) Oyunun yöneticisi "El değiştir." deyince oyuncular ipi diğer elleriyle tutup bu sefer de ters yöne koşmaya başlarlar.</p> <p>"A, Ç, İ, K, R" harfleriyle ifade edilen her kutu, atlıkarınca oyununun bir aşamasını içermektedir. Atlıkarınca oyununun aşamaları doğru sıralandığında aşağıdaki kelimelerden hangisi oluşur?</p> <p>A) ÇIRAK B) ÇIKAR C) ÇAKIR D) ÇARIK</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		27	90	3	10	0	0
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
	<p>11. ☆, △, ○ kutfularının içerisindeki metinler tek bir yazının giriş, gelişme ve sonuç bölümleridir.</p> <p>☆ Gün gelip de gittiğimde o tanınmış yerlere, belleğimde biriken ve önceden gezmiş olduğum bütün yerler yansır taşın yüzüne, suyun sesine.</p> <p>△ Karla kaplı Safranbolu'nun sokaklarında, bu yüzden Antakya'yı görürüm sanki; karşıdaki küçük tepe de "Mazı Dağı" diye haykırır ve yankısı çığ olur, İner yüreğimin üstüne.</p> <p>○ Herkes tarafından bilinen coğrafyalardan uzak durumum ve hep sonraya bırakırım buraları görmeyi. Çok tanınmayan, gönül verilmeyen başka ufuklara yeiken açmaktır çünkü asil derdim.</p> <p>Aşağıdakilerin hangisinde kutuları ifade eden semboller "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır?</p> <p>A) △, ☆, ○ B) ☆, ○, △ C) ○, ☆, △ D) △, ○, ☆</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .			
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		26	87	3	10	1	3

Tablo 73'e göre 30 öğretmenden 27'si, 7. sorunun 1.7 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %90'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 26'sı, 11. sorunun 1.7 numaralı kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 1'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 87'sinin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 3'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 74, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7. Sorunun 1.7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA	1.7. Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.	Frekans	Yüzde	Frekan s	Yüzde	Frekan s	Yüzde
				23	77	1	3

Tablo 74'e göre 30 öğretmenden 23'ü, 7. sorunun kazanımı ölçtüğü, 1'i kısmen ölçtüğü, 6'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %77'sinin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 3'ünün kısmen katıldığı, % 20'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 75, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 1. 7. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 1.7. Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.	18. 1. Orada burada; kitaplar, etiketlenmiş ve numaralanmış ecza şişeleriyle dolu masalar duruyordu. 2. Bunun üzerine, beklemekten usanan Meryem, laboratuvara çıktı. 3. Profesörün her yana bulaşan bu dağınıklığı, her zamanki alışkanlıklarına hiç de uymuyordu. 4. Profesör aşağı inmemiştir. 5. İçeri girdiğinde babasını geniş, çok aydınlık ve her yanı makinelerle, tozlu cam eşyalarla kaplı bir odanın ortasında buldu. Olayların oluş sırasına göre, numaralandırılmış cümleler nasıl sıralanmalıdır? A) 4 - 2 - 5 - 1 - 3 B) 4 - 2 - 3 - 1 - 5 C) 5 - 1 - 2 - 3 - 4 D) 5 - 1 - 3 - 4 - 2						
		28	93	2	7	0	0

Tablo 75'e göre 30 öğretmenden 28'i, 18. sorunun kazanımı ölçtüğü, 2'si kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %93'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 7'sinin kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 76, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 13. Sorunun 1. 8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA</p> <p>1.8. Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar</p>	<p>13. Sevgili Kardeşim, ...</p> <p>(1) Bu satırları sadece bir anı, içten gelme bir mektup olarak yazmak isterdim. (2) Zarfın içine kısa bir tiyatro metni eklememi başışla. (3) Ne yalan söyleyeyim, bu tiyatro metni olmasaydı gene yarınlara bırakacaktım sana yazmayı. (4) Lütfen, yayın kuruluna sunulacaklar arasına bu metni de koyuver!..</p> <p style="text-align: center;">Nejat Doğan</p> <p>Bu mektubun yazılma sebebi, numaralandırılmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?</p> <p>A) 1 B) 2 C) 3 D) 4</p>	8	27	8	27	14	46

Tablo 76'ya göre 30 öğretmeninden 8'i, 13. sorunun kazanımı ölçtüğü, 8'i kısmen ölçtüğü, 14'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %27'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 27'sinin kısmen katıldığı, % 46'sının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 77, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 3. Sorunun 1.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA</p> <p>1.8. Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar.</p>	<p>3. Ayşe bir öpücük yolladı parmaklarının ucuyla buluta. Ayşe'nin öpücüğü buluta ulaştınca, bulut şöyle bir şaşırdı. Ama sonra toparlandı, koskocaman bir gül biçimini aldı. Gökyüzü gökyüzü olalı, bu mavi atlasa böylesine güzel, böylesine ak bir gül açmadı. Ayşe bu ak gülü hayran hayran seyretti. Lafı fazla uzatmayalım. O günden sonra bulut Ayşe'den hiç ayrıldı.</p> <p>Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metnin anahtar kelimeleri birlikte kullanılmıştır?</p> <p>A) Sevdalı bulut, küçük kızdan bir daha hiç ayrıldı. B) Ayşe'nin gökyüzüne gönderdiği öpücük, bulutu güle çevirdi. C) Gökyüzü daha önce hiç bu kadar güzel olmamıştı. D) Şaşkınlık geçiren Ayşe, bir süre sonra kendini topladı.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2	7	3	10	25	83

Tablo 77'ye göre 30 öğretmenden 2'si, 3. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 25'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %7'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 83'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 78, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 1.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 1.8. Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar.	18. 1. Orada burada; kitaplar, etiketlenmiş ve numaralanmış ecza şişeleriyle dolu masalar duruyordu. 2. Bunun üzerine, beklemekten usanan Meryem, laboratuvara çıktı. 3. Profesörün her yana bulaşan bu dağınıklığı, her zamanki alışkanlıklarına hiç de uymuyordu. 4. Profesör aşağı inmemişti. 5. İçeri girdiğinde babasını geniş, çok aydınlık ve her yanı makinelerle, tozlu cam eşyalarla kaplı bir odanın ortasında buldu. Olayların oluş sırasına göre, numaralandırılmış cümleler nasıl sıralanmalıdır? A) 4-2-5-1-3 B) 4-2-3-1-5 C) 5-1-2-3-4 D) 5-1-3-4-2	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		9	30	11	37	10	33

Tablo 78'e göre 30 öğretmenden 9'u, 18. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 10'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %30'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinin kısmen katıldığı, % 33'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 79, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 19. Sorunun 1.9 Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 1.9. Yazısında amaç-sonuç ilişkileri kurar.	19. Avratos, kendi türü de dâhil bütün küçük balıkları sürekli rahatsız eder, hatta onlara zarar da verebilir. Akvaryumdaki en büyük balık olduğu sürece sorun çıkarır. Kendi büyüklüğündeki avratos, imparator, prenses vb. balıklarla uyum içinde yaşayabilir. Emre 10 cm büyüklüğünde yetişkin bir avratos balığı almıştır. Akvaryumunda 10 cm'den küçük iki japon balığı, bir de melek balığı vardır. Avratosun diğer balıklara zarar vermemesi için Emre'nin önlem alması gereklidir. Bu bilgilere göre Emre aşağıdakilerden hangisini yaparsa akvaryumunda oluşabilecek bir sorunu önlemiş olur? A) Akvaryumdaki melek balığını arkadaşı Ali'ye vermesi B) Akvaryumuna birkaç avratos yavrusu koymas C) Kendindeki avratostan daha iri bir imparator balığını akvaryumuna yerleştirmesi D) Kuzeninden, kendisindeki japon balıklarıyla aynı büyüklükte iki prenses balığı getirmesi	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
				12	40	9	30

Tablo 79'a göre 30 öğretmenden 12'si, 19. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 9'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %40'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 40'ının kısmen katıldığı, % 30'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 80, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 1.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 1.11. Yazım ve noktalama kurallarına uyar.	15. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde anlam karışıklığını önlemek için kullanılmıştır? A) Gök sarı, toprak sarı, çıplak ağaçlar sarı... B) Arkadaş, memleket toprağıdır özümüz. C) Seslendi yaralı, doktora acıyla bakarak. D) Ekinler boy vermeden vaktisiz saranyor, dedi.	14	46	11	37	5	17

Tablo 80'e göre 30 öğretmenden 14'ü, 15. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 5'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %46'sının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinin kısmen katıldığı, % 17'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 81, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 14. Sorunun 1.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 1.11. Yazım ve noktalama kurallarına uyar.	14. "İsteseymiş bu işi bir günde bitirmiş (!) ama ne yazık ki vakti yokmuş (!)." cümlesinde yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılımasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir? A) Söze alay anlamı kazandırmak B) Alıntı yapıldığını göstermek C) Kaba sayılan bir kelimeyi gizlemek D) Kesin olmayan bilgileri ifade etmek	3	10	9	30	18	60

Tablo 81'e göre 30 öğretmenden 3'ü, 14. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 18'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %10'unun "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 60'ının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 82, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 22. Sorunun 1.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA	22. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde "Bir varmış, bir yokmuş." cümlesindeki göreviyle kullanılmıştır? A) Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan sonra bu sıcak odanın havasında erir gibi oldum. B) Eski yapılar, dikkat ettiniz mi, hep birbirine benzer. C) Hasan Bey, oğlunun sesini duyar duymaz koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı açmıştı. D) O geçip gitti, ben arabamı kapının önüne getirttim.	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		1.11. Yazım ve noktalama kurallarına uyar.		11	37	5	17

Tablo 82'ye göre 30 öğretmenden 11'i, 22. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 14'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %37'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 46'sının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 83, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1. Sorunun 2.6. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA	1. Eskiden bu köyde insanları horozlar uyardırırdı. Şimdiyse, serçeler ve diğer kuşlar gibi horozlar da <u>bir köşeye çekilerek</u> sessizce hayatlarını sürdürüyorlar. Bu paragraftaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir? A) Kimsenin görmeyeceği bir yere saklanmak B) Hiçbir işe karışmadan yaşamak C) Bir yere yerleşmek, oturmak D) Rahatına bakmak	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.6. Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.		6	20	3	10

Tablo 83'e göre 30 öğretmenden 6'sı, 1. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 21'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %20'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 70'inin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 84, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 1. Sorunun 2.6. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 2.6. Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.	1. Bisiklet, kullanımı ve bakımı kolay bir araçtır. Çok az yer kaplar; bir duvar kenarına ya da apartmanın bir köşesine rahatça bırakılabilir. Mekanik bir araçtır bisiklet. Kendi ağırlığından birkaç kat fazla yükü taşır. Bu metinde aşağıdakilerden hangisi vardır? A) Konuşturma B) Abartma C) Benzetme D) Kişileştirme	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
				2	7	6	20

Tablo 84'e göre 30 öğretmenden 2'si, 1. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 22'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %7'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 73'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 85, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 2.8. Yazısına konunun ve türün özelliğine uygun bir giriş yapar.	15.; yani gerçekte var olmayan konularla ilgili olanları. Bunların beğenilmesinin nedeni, bu öykülerde sürpriz öğelerinin yer almasıdır. Düş gücünüzü ve yaratıcılığınızı kullanarak siz de bu tür yazılar yazabilirsiniz. Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafın ilk cümlesidir? A) Bazı insanlar roman okumayı tercih ederler B) Bazı yazarlar fantastik öyküler yazmayı severler C) Meraklı çocuklar bilimsel içerikli dergileri okurlar D) Şiir okumak çoğu insanın ilgisini çeker	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
				18	60	5	17

Tablo 85'e göre 30 öğretmenden 18'i, 15. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 7'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 23'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 86, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 8. Sorunun 3.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 3.3. Bildirme yazıları yazar.	<p>8. Ağır kış koşullarının yaşandığı Van'ın Gevaş ilçesinde, yiyecek bulamadığı için ilçe merkezine gelen ve bir çöplükte bitkin hâlde bulunan akbaba, vatandaşlarca Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesine getirildi. 15 gün boyunca tedavi edilen akbaba, yaşam alanı olan dağlık bölgeye bırakıldı.</p> <p>Stanford Üniversitesinden bir Türk araştırmacı, 17 Mayıs 2007'de Igdir'in Tuzluca ilçesi Yukarı Çiyrikli köyünde 18,4 gram ağırlığında bir dişi kir kırlangıcı yakalamış ve bu kuşun ayağına JB 03056 numaralı halkayı takmıştır. Bu kırlangıcı daha sonra da Zambiya'nın Kabwe şehrinde Hollandalı kuş araştırmacıları tarafından yakalanmıştır. Hollandalı araştırmacılar, kırlangıcın 5 bin 600 kilometre yol katederek Zambiya'ya ulaştığını bildirmişlerdir.</p> <p>Bu iki metnin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Bilimsel bir araştırmayı konu edinmeleri B) Sağlığını kaybetmiş bir kuştan söz etmeleri C) Doğal çevrenin hayvanlar üzerindeki etkisini anlatmaları D) Bir olayı haber vermek için yazılmış olmaları</p>	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		0	0	2	7	28	93

Tablo 86'ya göre 30 öğretmenden hiçbiri 8. sorunun bu kazanımı ölçtüğünü düşünmemektedir. 2'si kısmen ölçtüğü, 28'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin % 7'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne kısmen katıldığı, % 93'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 87, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 4.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 4.3. Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk yönünden değerlendirir.	15. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde anlam karışıklığını önlemek için kullanılmıştır? A) Gök sarı, toprak sarı, çıplak ağaçlar sarı... B) Arkadaş, memleket toprağıdır özümüz. C) Seslendi yaralı, doktora acıyla bakarak. D) Ekinler boy vermeden vaktisiz sararıyor, dedi.						
		17	57	7	23	6	20

Tablo 87'ye göre 30 öğretmenden 17'si, 15. sorunun kazanımı ölçtüğü, 7'si kısmen ölçtüğü, 6'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %57'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 23'ünün kısmen katıldığı, % 20'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 88, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 14. Sorunun 4.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 4.3. Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk yönünden değerlendirir.	14. "İsteseymiş bu işi bir günde bitirmiş (!) ama ne yazık ki vakti yokmuş (!)." cümlesinde yay ayraç içinde ünlem işareti kullanımının nedeni aşağıdakilerden hangisidir? A) Söze alay anlamı kazandırmak B) Alıntı yapıldığını göstermek C) Kaba sayılan bir kelimeyi gizlemek D) Kesin olmayan bilgileri ifade etmek						
		11	37	8	26	11	37

Tablo 88'e göre 30 öğretmenden 11'i, 14. sorunun kazanımı ölçtüğü, 8'i kısmen ölçtüğü, 11'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %37'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 8'inin kısmen katıldığı, % 11'inin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 89, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 22. Sorunun 4.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA	22. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde "Bir varmış, bir yokmuş." cümlesindeki göreviyle kullanılmıştır? A) Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan sonra bu sıcak odanın havasında erir gibi oldum. B) Eski yapılar, dikkat ettiniz mi, hep birbirine benzer. C) Hasan Bey, oğlunun sesini duyar duymaz koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı açmıştı. D) O geçip gitti, ben arabamı kapının önüne getirttim.	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		4.3. Yazdıklarımı yazım ve noktalama kurallarına uygunluk yönünden değerlendirir.		15	50	7	23

Tablo 89'a göre 30 öğretmenden 15'i, 22. sorunun kazanımı ölçtüğü, 7'si kısmen ölçtüğü, 8'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %50'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 23'ünün kısmen katıldığı, % 27'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 90, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 6.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ							
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 6.1. Yazım kurallarını kavrayarak uygular.	15. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde anlam karışıklığını önlemek için kullanılmıştır? A) Gök sarı, toprak sarı, çıplak ağaçlar sarı... B) Arkadaş, memleket toprağıdır özümüz. C) Sesiendi yaralı, doktora acıyla bakarak. D) Ekinler boy vermeden vakitsiz sarıyor, dedi.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .					
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde		
		12	40	2	7	16	53		

Tablo 90'a göre 30 öğretmenden 12'si, 15. sorunun kazanımı ölçtüğü, 2'si kısmen ölçtüğü, 16'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %40'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 7'sinin kısmen katıldığı, % 53'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 91, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 14. Sorunun 6.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ							
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 6.1. Yazım ve noktalama kurallarını kavrayarak uygular.	14. "İsteseymiş bu işi bir günde bitirirmiş (!) ama ne yazık ki vakti yokmuş (!)." cümlesinde yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılması- nın nedeni aşağıdakilerden hangisidir? A) Söze alay anlamı kazandırmak B) Alıntı yapıldığını göstermek C) Kaba sayılan bir kelimeyi gizlemek D) Kesin olmayan bilgileri ifade etmek	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .					
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde		
		6	20	11	37	13	43		

Tablo 91'e göre 30 öğretmenden 6'sı, 14. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 13'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %20'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinin kısmen katıldığı, % 43'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 92, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 22. Sorunun 6.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA	22. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde "Bir varmış, bir yokmuş." cümlesindeki göreviyle kullanılmıştır? A) Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan sonra bu sıcak odanın havasında erir gibi oldum. B) Eski yapılar, dikkat ettiniz mi, hep birbirine benzer. C) Hasan Bey, oğlunun sesini duyar duymaz koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı açmıştı. D) O geçip gitti, ben arabamı kapının önüne getirttim.	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		6. 1. Yazım kurallarını kavrayarak uygular.		6	20	3	10

Tablo 92'ye göre 30 öğretmenden 6'sı, 22. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 21'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %20'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 70'inin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 93, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 15. Sorunun 6.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 6.2. Noktalama işaretlerini işlevine uygun olarak kullanır.	15. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde anlam karışıklığını önlemek için kullanılmıştır? A) Gök sarı, toprak sarı, çıplak ağaçlar sarı... B) Arkadaş, memleket toprağıdır özümüz. C) Seslendi yaralı, doktora acıyla bakarak. D) Ekinler boy vermeden vaktisiz sararıyor, dedi.	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		21	70	5	17	4	13

Tablo 93'e göre 30 öğretmenden 21'i, 15. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 4'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %70'inin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 13'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 94, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 14. Sorunun 6.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA 6.2. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.	14. "İsteseymiş bu işi bir günde bitirmiş (!) ama ne yazık ki vakti yokmuş (!)." cümlesinde yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılması- nın nedeni aşağıdakilerden hangisidir? A) Söze alay anlamı kazandırmak B) Alıntı yapıldığını göstermek C) Kaba sayılan bir kelimeyi gizlemek D) Kesin olmayan bilgileri ifade etmek	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		13	43	6	20	11	37

Tablo 94'e göre 30 öğretmenden 13'ü, 14. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 11'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %43'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 37'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 95, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 22. Sorunun 6.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve K A Z A N I M	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.	
TEMEL DİL BECERİSİ: YAZMA	22. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde "Bir varmış, bir yokmuş." cümlesindeki göreviyle kullanılmıştır? A) Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan sonra bu sıcak odanın havasında erir gibi oldum. B) Eski yapılar, dikkat ettiniz mi, hep birbirine benzer. C) Hasan Bey, oğlunun sesini duyar duymaz koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı açmıştı. D) O geçip gitti, ben arabamı kapının önüne getirttim.	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		6. 2. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.		14	47	3	10

Tablo 95'e göre 30 öğretmenden 14'ü, 22. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 13'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %47'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 43'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

4.1.5. DİL BİLGİSİ

2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Öğretim Programı'nda dil bilgisi konuları dört temel becerinin dışında tutulmuştur. Dil bilgisi temel dil becerisi olmayıp dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri destekleyen öğrenme alanı olarak görülmüştür. Programda dil bilgisi “bir dilin dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma temel becerilerini destekleyen kurallar bütünüdür.” (MEB, 2006:7). biçiminde tanımlanmıştır.

Programda, dil bilgisi öğretiminin teorik bilgileri ezberleterek değil, metinler üzerinde uygulama yapılarak verilmesi istenmektedir.

Dil bilgisi kuralları ve bunlara bağlı kazanımlar her sınıf için ayrı belirlenmiştir. Bunlar öğrencilerin düzeyine uygun olarak aşamalı biçimde programa yerleştirilmiştir (MEB, 2006: 41-55).

Programda 6. sınıf için belirlene dil bilgisi konuları; Kelimenin Yapısı, Kelime Türleri (İsimler, Fiiller, Zamirler, Sıfatlar, Edat, Bağlaç, Ünlemler), Hal Ekleri ve İyelik Ekleridir. Bu konularla ilgili olarak 6. sınıf için iki amaç ve on altı kazanım belirlenmiştir.

Programda, 7. sınıf için belirlenen dil bilgisi konuları; Kelime Türleri (Zarflar, Fiiller, Fiilde Anlam, Fiilde Yapı, Fiilde Kip, Fiillerin Olumlu, Olumsuz, Soru ve Olumsuz Soru Çekimleri, Fiil Kiplerinde Zaman ve Anlam Kaymaları, Zaman ve Kip Çekimlerindeki birleşik Yapılar, Ek Fiil)'tir. Bu konularla ilgili olarak 7. sınıf için beş amaç ve yirmi kazanım belirlenmiştir.

Programda, 8. sınıf için belirlenen dil bilgisi konuları; Fiilimsiler, Cümlenin Öğeleri, Cümlelerin Yapı Özellikleri, Fiilde Çatı, Anlatım Bozukluğudur. Bu konularla ilgili olarak 8. sınıf için üç amaç ve on yedi kazanım belirlenmiştir.

Dil bilgisinde 6, 7 ve 8. Sınıflar için toplam amaç 10 amaç, 53 kazanım belirlenmiştir. Bu amaç ve kazanımların, programdaki toplam amaç ve kazanımlara oranı % 15'tir.

Bu amaç ve kazanımların sınıflara göre dağılımını liste hâlinde şöyle verebiliriz:

4.1.5.1. 6. SINIFLARDA AMAÇ VE KAZANIMLAR

1. Kelimenin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Kök ve eki kavrar.
2. İsim kökü ile fiil kökünü ayırt eder.
3. Yapım eki ile çekim ekini ayırt eder.
4. Gövdeyi kavrar.
5. Yapım eklerinin işlevlerini ve kelimeye kazandırdığı anlam özelliklerini kavrar.
6. Birleşik kelimeyi kavrar.
7. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

2. Kelime türleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. İsimlerin cümledeki işlevlerini kavrar, isimleri işlevlerine uygun olarak kullanır.
2. Zamirlerin cümledeki işlevlerini fark eder, zamirleri işlevlerine uygun olarak kullanır.
3. Hâl eklerinin işlevlerini kavrar.
4. İyelik eklerinin işlevlerini kavrar.
5. İsim tamlamalarının kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.
6. Sıfatların cümledeki işlevlerini fark eder, sıfatları işlevlerine uygun olarak kullanır.
7. Sıfat tamlamalarının kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.
8. Edat, bağlaç, ünlemlerin işlevlerini ve cümleye kazandırdıkları anlam özelliklerini kavrar; bu kelimeleri işlevlerine uygun olarak kullanır.
9. Kelimeleri cümlede farklı görevlerde kullanır.

4.1.5.2. 7. SINIFLARDA AMAÇ VE KAZANIMLAR

1. Kelime türleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Fiillerin anlam özelliklerini kavrar.
2. Kip ve çekimli fiili kavrar.
3. Bildirme kipleriyle dilek kiplerini ayırt eder.
4. Bildirme kiplerinin kullanım özelliklerini kavrar.
5. Dilek kiplerinin kullanım özelliklerini kavrar.
6. Fiillerin olumlu, olumsuz, soru ve olumsuz soru çekimleriyle ilgili uygulamalar yapar.
7. Zarfların cümledeki işlevlerini fark eder, zarfları işlevlerine uygun olarak kullanır.
8. Kelimeleri cümlede farklı görevlerde kullanır.

2. Fiillerin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Basit, türemiş ve birleşik fiillerin kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.
2. Farklı yapı özelliklerinde fiilleri anlam özelliklerini dikkate alarak kullanır.

3. Fiil kiplerinde zaman ve anlam kaymalarıyla ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Cümlede zaman kavramını belirleyen / destekleyen zarfları fark eder.
2. Fiil kiplerinde zaman ve anlam kaymasının nasıl gerçekleştiğini kavrar.
3. Fiil kiplerini farklı zaman ve anlamları ifade edecek şekilde kullanır.

4. Ek fiille ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. İsim türünden kelimelerin kip ve kişi açısından biçimlenerek çekimlenebildiğini kavrar.
2. İsimlerin kip eki almasında ek fiilin rolünü kavrar.
3. İsimlerin ek fiil aracılığıyla hangi kiplerde çekimlenebildiğini kavrar.
4. Ek fiili işlevine uygun olarak kullanır.

5. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların oluşumunda ek fiilin işlevini kavrar.
2. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların işlevlerini ve kullanım özelliklerini kavrar.
3. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıları özelliklerine uygun biçimde kullanır.

4.1.5.3. 8. Sınıflarda Amaç ve Kazanımlar

1. Fiilimsiler ile ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Fiilimsiyle, fiil ve isim soylu kelimeler arasındaki farkları kavrar.
2. Fiilimsilerin işlevlerini ve kullanım özelliklerini kavrar.
3. Fiilimsileri özelliklerine uygun biçimde kullanır.
4. Cümlede, fiilimsiye bağlı kelime veya kelime gruplarını bulur.

2. Cümleyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Cümlenin temel öğelerini ve özelliklerini kavrar.
2. Cümlenin yardımcı öğelerini ve özelliklerini kavrar.

3. Cümlede vurgulanmak istenen ifadeyi belirler.
4. Cümledeki fiillerin çatı özelliklerini kavrar.
5. İsim ve fiil cümlelerini, anlam ve kullanım özelliklerine uygun biçimde kullanır.
6. Kurallı ve devrik cümleleri, anlam ve kullanım özelliklerine uygun biçimde kullanır.
7. Cümlelerin yapı özelliklerini kavrar.
8. Kalıplaşmış cümle yapılarının kuruluş ve kullanım özelliklerini kavrar.
9. Cümlenin ifade ettiği anlam özelliklerini kavrar.
10. Cümleler arasındaki anlam ilişkilerini kavrar.
11. Cümleye hâkim olan duyguyu fark eder.

3. Anlatım bozukluklarını belirleme ve düzeltme

1. Cümlede anlatım bozukluğuna neden olan kullanımları belirler.
2. Anlatım bozukluklarını düzeltir.

4.1.5.4. Dil Bilgisi Kazanımları ve SBS Türkçe Sorularıyla İlgili Bulgular ve Yorumlar

Tablo: 96, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>	
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ	4. "Bil-" kelimesi, aşağıdakilerden hangisinin eklenmesiyle "öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek" anlamını kazanır?	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		1. 1. Kök ve eki kavrar.	A) -ge B) -gi C) -giç D) -gin	12	40	11	36

Tablo 96'ya göre 30 öğretmenden 12'si, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 7'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %40'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 36'sının kısmen katıldığı, % 23'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 97, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ	4. "Bil-" kelimesi, aşağıdakilerden hangisinin eklenmesiyle "öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek" anlamını kazanır? A) -ge B) -gi C) -giç D) -gin	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		1.3. Yapım eki ile çekim ekini ayırt eder.		0	0	3	10

Tablo 97'ye göre 30 öğretmenden hiçbiri 4. sorunun kazanımı ölçtüğünü düşünmemektedir. 3'ü kısmen ölçtüğü, 27'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin hiçbirinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katılmadığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 90'ının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 98, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.4. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ	4. "Bil-" kelimesi, aşağıdakilerden hangisinin eklenmesiyle "öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek" anlamını kazanır? A) -ge B) -gi C) -giç D) -gin	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		1.4. Gövdeyi kavrar.		4	13	6	20

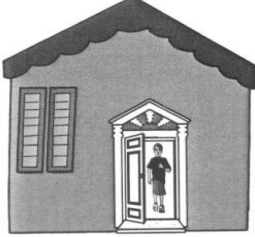
Tablo 98'e göre 30 öğretmenden 4'ü, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 20'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %13'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 67'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 99, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ 1.5. Yapım eklerinin işlevlerini ve kelimeye kazandırdığı anlam özelliklerini kavrar.	4. "Bil-" kelimesi, aşağıdakilerden hangisinin eklenmesiyle "öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek" anlamını kazanır? A) -ge B) -gi C) -giç D) -gin	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
				22	73	3	10

Tablo 99'a göre 30 öğretmenden 22'si, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 5'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %73'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 5'inin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 100, 6. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 6. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>2.3. Hâl eklerinin işlevlerini kavrar.</p>	<p>6.</p> <p>Ali'nin evin dışına çıktığını ifade eden üç kelimelik bir cümlede "ev" kelimesine aşağıdakilerden hangisi eklenir?</p> <p>A) -e B) -de C) -den D) -i</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .				
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		23	77	7	23	0	0	

Tablo 100'e göre 30 öğretmeninden 23'ü, 6. sorunun kazanımı ölçtüğü, 7'si kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %77'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 23'ünün kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 101, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ						
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>1.1. Fiillerin anlam özelliklerini kavrar.</p>	<p>4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi -dı (-di, -du, -dü, -tı, -ti, -tu, -tü) ekiyle tamamlanırsa "gerçekleşmemiş niyet" anlamı kazanır?</p> <p>A) Geçenlerde bizim köye kanadı kırık bir leylek gelmiş...</p> <p>B) Büyükbabam her gün bahçedeki bütün ağaçlarla tek tek ilgilenir...</p> <p>C) Masanın üstünde yeni aldığım kitaplar hâlâ duruyor olmalı...</p> <p>D) Arkadaşım bu yaz bana araba kullanmayı öğretecek...</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .				
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	
		19	63	3	10	8	27	

Tablo 101'e göre 30 öğretmenden 19'u, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 8'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %63'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 27'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 102, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ	4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi -dı (-di, -du, -dü, -tı, -tu, -tü) ekiyle tamamlanırsa "gerçekleşmemiş niyet" anlamı kazanır? A) Geçenlerde bizim köye kanadı kırık bir leylek gelmiş... B) Büyükbabam her gün bahçedeki bütün ağaçlarla tek tek ilgilenir... C) Masanın üstünde yeni aldığım kitaplar hâlâ duruyor olmalı... D) Arkadaşım bu yaz bana araba kullanmayı öğretecek...	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		1.2. Kip ve çekimli fiili kavrar.		6	20	18	60
	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölmüyor</u> .	
	11. İnsan yaşamının üçte biri uykuda geçiyormuş... Evet, uyku yorulan ve yıpranan sinir sisteminin bakıma alındığı bir dinlenme dönemidir. Ahmet Zeynep Eğer "Neden uyuruz?" sorusunun yanıtı "Yorulduğumuz için." olsaydı, ritmik ve belirli bir düzende değil, yalnızca yorulduğumuzda uyurduk. Nuran Selim Bu denli zaman ayırdığımız uykunun gizemi ise eski çağlardan günümüze değin çözülememiştir. Uyku ile ilgili olarak konuşan bu çocuklardan hangisi eylemin gerçekleşmesini bir şarta bağlamıştır? A) Ahmet B) Zeynep C) Nuran D) Selim	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		3	10	15	50	12	40

Tablo 102'ye göre 30 öğretmenden 6'sı, 4. sorunun 1.2 numaralı kazanımı ölçtüğü, 18'i kısmen ölçtüğü, 6'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %20'sinin "Bu soru, bu kazanımı

ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 60’ının kısmen katıldığı, % 20’sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Aynı tabloya göre 30 öğretmenden 3’ü, 11. sorunun 1.2 numaralı kazanımı ölçtüğü, 15’i kısmen ölçtüğü, 12’si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %10’unun “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 50’sinin kısmen katıldığı, % 40’ının da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 103, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 1.4. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor.</u>	
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ	4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi -di (-di, -du, -dü, -tı, -ti, -tu, -tü) ekiyle tamamlırsa “gerçekleşmemiş niyet” anlamı kazanır? A) Geçenlerde bizim köye kanadı kırık bir leylek gelmiş... B) Büyükbabam her gün bahçedeki bütün ağaçlarla tek ilgilenir... C) Masanın üstünde yeni aldığım kitaplar hâlâ duruyor olmalı... D) Arkadaşım bu yaz bana araba kullanmayı öğretecek...	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		1.4. Bildirme kiplerinin kullanım özelliklerini kavrar.		17	57	10	33

Tablo 103’e göre 30 öğretmenden 17’si, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 10’u kısmen ölçtüğü, 3’ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %47’sinin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 33’ünün kısmen katıldığı, % 10’unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 104, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 11. Sorunun 1.5. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ							
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>1.5. Dilek kiplerinin kullanım özelliklerini kavrar.</p>	<p>11. İnsan yaşamının üçte biri uykuda geçiyormuş.</p> <p>Evet, uyku yorulan ve yıpranan sinir sisteminin bakıma alındığı bir dinlenme dönemidir.</p> <p>Ahmet</p> <p>Zeynep</p> <p>Eğer "Neden uyoruz?" sorusunun yanıtı "Yorulduğumuz için." olsaydı, ritmik ve belirli bir düzende değil, yalnızca yorulduğumuzda uyurduk.</p> <p>Bu denli zaman ayırdığımız uykunun gizemi ise eski çağlardan günümüze değin çözülememiştir.</p> <p>Nuran</p> <p>Selim</p> <p>Uyku ile ilgili olarak konuşan bu çocuklardan hangisi eylemin gerçekleşmesini bir şarta bağlamıştır?</p> <p>A) Ahmet B) Zeynep C) Nuran D) Selim</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .					
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde		
		18	60	9	30	3	10		

Tablo 104'e göre 30 öğretmenden 18'i, 11. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 3'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 10'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 105, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 3.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>3.1. Cümlede zaman kavramını belirleyen / destekleyen zarfları fark eder.</p>	<p>18. Aşağıdaki zaman ve anlam kaymasına uğramış fiillerle kurulan cümlelerden hangisi, anlam olarak yanında belirtilen zamanı ifade etmektedir?</p> <p>A) Büyük ihtimalle bu yaz, tatile Trabzon'a gideriz. – Geniş zaman. B) Başka bir fotoğrafta babamla masa başında kiraz yiyoruz. – Geçmiş zaman. C) Her sabah güneşin doğuşunu izliyorum. – Şimdiki zaman. D) Yazar, okuduğum bu kitapta doğduğu kasabayı ayrıntılı olarak anlatır. – Gelecek zaman.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		15	50	5	17	10	33

Tablo 105'e göre 30 öğretmenden 15'i, 18. sorunun kazanımı ölçtüğü, 5'i kısmen ölçtüğü, 10'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %50'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 17'sinin kısmen katıldığı, % 33'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 106, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 18. Sorunun 3.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>3.2. Fiil kiplerinde zaman ve anlam kaymasının nasıl gerçekleştiğini kavrar.</p>	<p>18. Aşağıdaki zaman ve anlam kaymasına uğramış fiillerle kurulan cümlelerden hangisi, anlam olarak yanında belirtilen zamanı ifade etmektedir?</p> <p>A) Büyük ihtimalle bu yaz, tatile Trabzon'a gideriz. – Geniş zaman. B) Başka bir fotoğrafta babamla masa başında kiraz yiyoruz. – Geçmiş zaman. C) Her sabah güneşin doğuşunu izliyorum. – Şimdiki zaman. D) Yazar, okuduğum bu kitapta doğduğu kasabayı ayrıntılı olarak anlatır. – Gelecek zaman.</p>	22	73	8	27	0	0

Tablo 106'ya göre 30 öğretmenden 22'si, 18. sorunun kazanımı ölçtüğü, 8'i kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı ölçmediğini düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %73'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 27'sinin de kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 107, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 5.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>5.1. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların oluşumunda ek fiilin işlevini kavrar.</p>	<p>4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi -dı (-di, -du, -dü, -ti, -tu, -tü) ekiyle tamamlanırsa “gerçekleşmemiş niyet” anlamı kazanır?</p> <p>A) Geçenlerde bizim köye kanadı kırık bir leylek gelmiş...</p> <p>B) Büyükbabam her gün bahçedeki bütün ağaçlarla tek ilgilenir...</p> <p>C) Masanın üstünde yeni aldığım kitaplar hâlâ duruyor olmalı...</p> <p>D) Arkadaşım bu yaz bana araba kullanmayı öğretecek...</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		12	40	13	43	5	17

Tablo 107’ye göre 30 öğretmenden 12’si, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 13’ü kısmen ölçtüğü, 5’i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %40’ının “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 43’ünün kısmen katıldığı, % 17’sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 108, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 5.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ 5.2. Zaman ve kip çekimlerin- deki birleşik yapıların işlevlerini ve kullanım özelliklerini kavrar.	4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi -dı (-di, -du, -dü, -tı, -ti, -tu, -tü) ekiyle tamamlanırsa "gerçekleşmemiş niyet" anlamı kazanır? A) Geçenlerde bizim köye kanadı kırık bir leylek gelmiş... B) Büyükbabam her gün bahçedeki bütün ağaçlarla tek tek ilgilenir... C) Masanın üstünde yeni aldığım kitaplar hâlâ duruyor olmalı... D) Arkadaşım bu yaz bana araba kullanmayı öğretecek...	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		15	50	6	20	9	30

Tablo 108'e göre 30 öğretmenden 15'i, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü, 9'u ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %50'sinin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin kısmen katıldığı, % 30'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 109, 7. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 4. Sorunun 5.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>5.3. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıları özelliklerine uygun biçimde kullanır.</p>	<p>4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi -di (-di, -du, -dü, -tı, -ti, -tu, -tü) ekiyle tamamlanırsa “gerçekleşmemiş niyet” anlamı kazanır?</p> <p>A) Geçenlerde bizim köye kanadı kırık bir leylek gelmiş...</p> <p>B) Büyükbabam her gün bahçedeki bütün ağaçlarla tek tek ilgilenir...</p> <p>C) Masanın üstünde yeni aldığım kitaplar hâlâ duruyor olmalı...</p> <p>D) Arkadaşım bu yaz bana araba kullanmayı öğretecek...</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		8	27	9	30	13	43

Tablo 109’a göre 30 öğretmenden 8’i, 4. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9’u kısmen ölçtüğü, 13’ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %27’sinin “Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katıldığı, % 30’unun kısmen katıldığı, % 43’ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 110, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 2.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ	21. "Tatlı söz söyleyen, hiç kimseden kötü söz işitmez." cümlesinde vurgulanan ifadenin cümledeki görevi aşağıdakilerden hangisidir? A) Belirtisiz nesne B) Yer tamlayıcısı C) Özne D) Yüklem	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2. 1. Cümlelerin temel öğelerini ve özelliklerini kavrar.		18	60	10	33

Tablo 110'a göre 30 öğretmenden 18'i, 21. sorunun kazanımı ölçtüğü, 10'u kısmen ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 33'ünün kısmen katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 111, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 2.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ 2. 2. Cümlelerin yardımcı öğelerini ve özelliklerini kavrar.	21. "Tatlı söz söyleyen, hiç kimseden kötü söz işitmez." cümlesinde vurgulanan ifadenin cümledeki görevi aşağıdakilerden hangisidir? A) Belirtisiz nesne B) Yer tamlayıcısı C) Özne D) Yüklem	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		19	63	9	30	2	7

Tablo 111'e göre 30 öğretmenden 19'u, 21. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 2'si ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %63'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 7'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 112, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 21. Sorunun 2.3. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ 2. 3. Cümlede vurgulanmak istenen ifadeyi belirler.	21. "Tatlı söz söyleyen, hiç kimseden kötü söz işitmez." cümlesinde vurgulanan ifadenin cümledeki görevi aşağıdakilerden hangisidir? A) Belirtisiz nesne B) Yer tamlayıcısı C) Özne D) Yüklem	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		24	80	0	0	6	20

Tablo 112'ye göre 30 öğretmenden 24'ü, 21. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %80'inin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 20'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 113, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 7. Sorunun 2.8. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ					
		1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.		2. Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.		3. Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.	
TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ	7. Bu bayram, dilimizin bir kelime kaybettiğine iyice inandım. "Tandır" gibi "kağrı" gibi hayatta yeri kalmamış şöyle böyle bir kelime değil; zarif, ince, medeni bir kelime. Kapıyı çalan çöpçünün pos bıyıklarında aradım onu. Yok!.. Bahşişini alan bekçinin kavlak dudaklarından onu bekledim. Yok!... İki yüz kuruş yazan taksinin şoförüne iki yüz elli kuruş veriyorsunuz. Taş gibi bir sükût! Tramvayda ayakta kalmış bir kadına yerinizi veriyorsunuz. Yüzünüze, burun delikleriyle yüksekte bir bakış! Ve hiçbirinin dilinde aradığınız o ince, o kibar, o insanı insan yapan güzel kelime yok! Affedersiniz deminden beri, yana yakıla hasretini çektiğim bu kelimenin ne olduğunu söylemedim değil mi?...	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		2.8. Kalıplaşmış cümle yapılarının kuruluş ve kullanım özelliklerini kavrar.	Bu parçada yazarın hasretini çektiği ifade, aşağıdakilerden hangisidir? A) Rica ederim. B) Teşekkür ederim. C) Sağlıcakla kalın. D) İyi günler.	13	43	11	37

Tablo 113'e göre 30 öğretmenden 13'ü, 7. sorunun kazanımı ölçtüğü, 11'i kısmen ölçtüğü, 6'sı ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %43'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 37'sinin kısmen katıldığı, % 20'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 114, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.9. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ							
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>2.9. Cümlenin ifade ettiği anlam özelliklerini kavrar.</p>	<p>5. Ödül kazanmış bir yazar olarak ödüller hakkında ne düşünüyorsunuz?</p> <p>Ödüller elbette pek yararlıdır. En azından bir eleştirme görevi görürler. Başka yararları da vardır; bunları saymak, bilineni tekrarlamak olur. ... edebiyat ödülleri bizde istenen ortamı bulamadı, iyi oldukları söylenmeyecek amaçlarla baltalandı, yarardan çok, zarar verdi.</p> <p>Yazarın konuşmasındaki boşluğa, düşüncenin yönüne göre aşağıdakilerden hangisi <u>getirilemez</u>?</p> <p>A) Öte yandan B) Çünkü C) Oysa D) Ne var ki</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .					
		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde		
		18	60	8	27	4	13		

Tablo 114'e göre 30 öğretmenden 18'i, 5. sorunun kazanımı ölçtüğü, 8'i kısmen ölçtüğü, 4'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 27'sinin kısmen katıldığı, % 13'ünün de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 115, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 5. Sorunun 2.10. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>2.10. Cümleler arasındaki anlam ilişkilerini kavrar.</p>	<p>5. Ödül kazanmış bir yazar olarak ödüller hakkında ne düşünüyorsunuz?</p> <p>Ödüller elbette pek yararlıdır. En azından bir eleştirme görevi görürler. Başka yararları da vardır; bunları saymak, bilineni tekrarlamak olur. ... edebiyat ödülleri bizde istenen ortamı bulamadı, iyi oldukları söylenmeyecek amaçlarla baltalandı, yarardan çok, zarar verdi.</p> <p>Yazarın konuşmasındaki boşluğa, düşünce- nenin yönüne göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?</p> <p>A) Öte yandan B) Çünkü C) Oysa D) Ne var ki</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		18	60	9	30	3	10			

Tablo 115'e göre 30 öğretmenden 18'i, 5. sorunun kazanımı ölçtüğü, 9'u kısmen ölçtüğü, 3'ü ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %60'ının "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 30'unun kısmen katıldığı, % 10'unun da katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 116, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 13. Sorunun 2.11. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ												
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>2.11. Cümleye hâkim olan duyguyu fark eder.</p>	<p>Aşağıda bir metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Z, Y, V harfleriy-le belirtilen paragrafları dikkatle okuyunuz. 11, 12 ve 13. soruları bu paragraflara göre yanıtlayınız.</p> <table border="1"> <tr> <td>Y</td> <td>Z</td> </tr> <tr> <td>Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.</td> <td>O vakit ağırlaşır yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu-a çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot aderek adır-lasacak; o tohum yakında filizlenecek, minicik kök-ler salacak, sonra o kök-ler büyüyüp ökçedeki de-likten fıskırarak ve topra-ğa tutunacak.</u></td> </tr> </table> <p>13. Her üç paragraf dikkate alındığında, Z paragrafındaki altı çizili cümle aşağıdakiler-den hangisini ifade eder?</p> <p>A) Yorgun düşmeyi B) Bir yere yerleşmeyi C) Sorumluluğun yükünü hissetmeyi D) Gördüklerini başkalarıyla paylaşmayı</p>	Y	Z	Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.	O vakit ağırlaşır yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu-a çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot aderek adır-lasacak; o tohum yakında filizlenecek, minicik kök-ler salacak, sonra o kök-ler büyüyüp ökçedeki de-likten fıskırarak ve topra-ğa tutunacak.</u>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		Y	Z											
		Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yan yatar, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.	O vakit ağırlaşır yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu-a çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot aderek adır-lasacak; o tohum yakında filizlenecek, minicik kök-ler salacak, sonra o kök-ler büyüyüp ökçedeki de-likten fıskırarak ve topra-ğa tutunacak.</u>											
19	63	3	10	8	27									

Tablo 116'ya göre 30 öğretmenden 19'u, 13. sorunun kazanımı ölçtüğü, 3'ü kısmen ölçtüğü, 8'i ise ölçmediği yönünde görüş bildirmiştir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %63'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, % 10'unun kısmen katıldığı, % 27'sinin de katılmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 117, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 20. Sorunun 3.1. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ									
<p>3.1. Cümlede anlatım bozukluğunun a neden olan kelimeleri belirler.</p>	<p>20.</p> <p>Bir televizyon kanalının ana haber bültenini arkadaşlarıyla izleyen Fatih, sunucunun cümlesindeki anlatım bozukluğunu fark etmiş ve arkadaşlarından bu yanlış bulmalarını istemiştir.</p> <p>Fatih'in arkadaşlarından hangisi sunucunun hatasını doğru tespit etmiştir?</p> <p>A) Sunucu birbiryle çelişen kelimeler kullandı.</p> <p>B) Sunucu bir kelimeyi yanlış anlamda kullandı.</p> <p>C) Sunucu bazı kelimeleri yanlış yerde kullandı.</p> <p>D) Sunucu eş anlamlı kelimeleri bir arada kullandı.</p> 	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .		Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
	28	93	2	7	0	0					

Tablo 117'ye göre 30 öğretmenden 28'i, 20. sorunun kazanımı ölçtüğü, 2'si kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %93'ünün "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, %7'sinin de kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

Tablo: 118, 8. Sınıf SBS Türkçe Testindeki 20. Sorunun 3.2. Numaralı Kazanımı Ölçme Yeterliliği

TEMEL DİL BECERİSİ ve KAZANIM	TÜRKÇE SORUSU	ÖĞRETMEN GÖRÜŞÜ								
<p>TEMEL DİL BECERİSİ: DİL BİLGİSİ</p> <p>3.2. Anlatım bozuklarını düzeltir.</p>	<p>20.</p> <p>Bir televizyon kanalının ana haber bültenini arkadaşlarıyla izleyen Fatih, sunucunun cümlesindeki anlatım bozukluğunu fark etmiş ve arkadaşlarından bu yanlış bulmalarını istemiştir.</p> <p>Fatih'in arkadaşlarından hangisi sunucunun hatasını doğru tespit etmiştir?</p> <p>A) Sunucu birbirleriyle çelişen kelimeler kullandı.</p> <p>B) Sunucu bir kelimeyi yanlış anlamda kullandı.</p> <p>C) Sunucu bazı kelimeleri yanlış yerde kullandı.</p> <p>D) Sunucu eş anlamlı kelimeleri bir arada kullandı.</p>	1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.	2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.	3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u> .	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
		24	80	6	20	0	0			

Tablo 118'e göre 30 öğretmeninden 24'ü, 20. sorunun kazanımı ölçtüğü, 6'sı kısmen ölçtüğü yönünde görüş bildirmiştir. Öğretmenlerden hiçbiri sorunun kazanımı kısmen ölçtüğünü düşünmemektedir. Bu sayılar toplam frekansa oranlandığında öğretmenlerin %80'inin "Bu soru, bu kazanımı ölçüyor." görüşüne katıldığı, %20'sinin de kısmen katıldığı anlaşılmaktadır.

BÖLÜM V

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇLAR

Bu çalışmada 2009'da ilköğretimin 6, 7 ve 8. sınıflarına uygulanan Seviye Belirleme Sınavı'ndaki Türkçe sorularının İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımları ölçme konusundaki yeterlilik düzeyi öğretmen görüşlerine dayanılarak değerlendirilmiştir.

2009 SBS Türkçe testinde ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine toplam 63 Türkçe sorusu sorulmuştur. 6. sınıf Türkçe testinde 19 soru, 7. sınıf Türkçe testinde 21 soru, 8. sınıf Türkçe testinde ise 23 soru bulunmaktadır. Bu soruların temel dil becerilerine ve sınıflara göre dağılımı aşağıdaki tabloda (126) gösterilmiştir.

2009 SBS Türkçe Sorularının Sınıflara ve Dil Becerilerine Göre Dağılımı

Tablo: 119

DİL BECERİLERİ	SORULAR		
	6. sınıf	6. sınıf	7. sınıf
Dinleme	0	0	0
Konuşma	0	0	0
Okuma	15	18	21
Yazma	1	1	1
Dil Bilgisi	2	2	1
Toplam	19	21	23

Bu çalışmamızda, 2009 SBS Türkçe testinde yer alan 63 sorudan hiçbirinin “konuşma becerileri”yle ilgili olmadığı tespit edilmiştir.

Toplam 63 sorudan 54'ünün "okuma becerileri"ni ölçmeye yönelik olduğu tespit edilmiştir. Bu soruların 15'i 6. sınıflara, 18'i 7. sınıflara, 21'i de 8. sınıflara sorulmuştur.

Toplam 63 sorudan 3'ünün "yazma becerileri"ni ölçmeye yönelik olduğu, bu sorulardan, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe testlerine birer tane konduğu görülmüştür.

2009 SBS Türkçe testine 5 "dil bilgisi" sorusu konmuştur. Bu sorulardan 2'si, 6. sınıf Türkçe testinde, 2'si, 7. sınıf Türkçe testinde, 1'i ise 8. sınıf Türkçe testinde bulunmaktadır.

Bu tabloya göre temel dil becerilerine yönelik soruların, tüm Türkçe sorularına oranları; "dinleme becerileri"nde, % 0, "konuşma becerileri"nde, % 0, "okuma becerileri"nde, % 86, "yazma becerileri"nde, % 5, "dil bilgisi"nde ise % 8'dir.

2009 SBS 6. Sınıf Türkçe Sorularıyla Kazanımların Ölçülme Oranı

Tablo: 120

	Programdaki Kazanımlar	Kazanımı Doğrudan Ölçen Sorular	Sorularla Doğrudan ya da Dolaylı Olarak Örtüşen Kazanımlar	Kazanımların Ölçülme Oranı
Dinleme/İzleme	42	0	0	% 0
Konuşma	42	0	0	% 0
Okuma	51	15	29	% 57
Yazma	42	1	9	% 21
Dil Bilgisi	16	2	5	% 31

Bu tabloya göre, 2009 SBS Türkçe 6. sınıf testiyle, 2005 Programındaki 42 "dinleme becerisi" kazanımından hiçbiri doğrudan ve dolaylı olarak ölçülemediği görülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 6. sınıf öğrencilerinin "dinleme becerileri"ni ölçme düzeyi % 0'dır.

2005 Programındaki 42 "konuşma becerisi" kazanımından hiçbiri ölçülmemiştir. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin, 6. sınıf öğrencilerinin "konuşma becerileri"ni ölçme düzeyi % 0'dır.

2005 Programındaki 51 “okuma becerisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 29’u ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 6. sınıf öğrencilerinin “okuma becerileri”ni ölçme düzeyi % 57’dir.

2005 Programındaki 42 “yazma becerisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 9’u ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 6. sınıf öğrencilerinin “yazma becerileri”ni ölçme düzeyi % 21’dir.

2005 6. Sınıf Türkçe Programında yer alan 16 “dil bilgisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 5’i ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 6. sınıf öğrencilerinin “Türkçe dil bilgisi”yle ilgili bilgi ve becerilerini ölçme düzeyi % 31’dir.

2009 SBS 7. Sınıf Türkçe Sorularıyla Kazanımların Ölçülme Oranı

Tablo: 121

	Programdaki Kazanımlar	Kazanımı Doğrudan Ölçen Sorular	Sorularla Doğrudan ya da Dolaylı Olarak Örtüşen Kazanımlar	Kazanımların Ölçülme Oranı
Dinleme/İzleme	42	0	0	%0
Konuşma	42	0	0	%0
Okuma	51	18	37	%72
Yazma	42	1	8	%19
Dil Bilgisi	20	2	10	%50

Bu tabloya göre, 2009 SBS 7. sınıf Türkçe testiyle, 2005 Programındaki 42 “dinleme becerisi” kazanımından, doğrudan ve dolaylı olarak hiçbiri ölçülmemiştir. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 7. sınıf öğrencilerinin “dinleme becerileri”ni ölçme düzeyi % 0’dır.

2005 Programındaki 42 “konuşma becerisi” kazanımından hiçbiri ölçülmemiştir. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin, 7. sınıf öğrencilerinin “konuşma becerileri”ni ölçme düzeyi % 0’dır.

2005 Programındaki 51 “okuma becerisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 37’si ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 7. sınıf öğrencilerinin “okuma becerileri”ni ölçme düzeyi % 57’dir.

2005 Programındaki 42 “yazma becerisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 8’i ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 7. sınıf öğrencilerinin “yazma becerileri”ni ölçme düzeyi % 19’dur.

2005 Türkçe Programında, 7. sınıfa ait 20 “dil bilgisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 10’u ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 7. sınıf öğrencilerinin “Türkçe dil bilgisi”yle ilgili bilgi ve becerilerini ölçme düzeyi % 50’dir.

2009 SBS 8. Sınıf Türkçe Sorularıyla Kazanımların Ölçülme Oranı

Tablo: 122

8. Sınıf	Programdaki Kazanımlar	Kazanımı Doğrudan Ölçen Sorular	Sorularla Doğrudan ya da Dolaylı Olarak Örtüşen Kazanımlar	Kazanımların Ölçülme Oranı
Dinleme/İzleme	42	0	0	% 0
Konuşma	42	0	0	% 0
Okuma	51	21	40	% 79
Yazma	42	1	7	% 17
Dil Bilgisi	17	1	9	% 53

Bu tabloya göre, 2009 SBS 8. sınıf Türkçe testiyle, 2005 Programındaki 42 “dinleme becerisi” kazanımından, doğrudan ve dolaylı olarak hiçbiri ölçülmemiştir. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 8. sınıf öğrencilerinin “dinleme becerileri”ni ölçme düzeyi % 0’dır.

2005 Programındaki 42 “konuşma becerisi” kazanımından hiçbiri ölçülmemiştir. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin, 8. sınıf öğrencilerinin “konuşma becerileri”ni ölçme düzeyi % 0’dır.

2005 Programındaki 51 “okuma becerisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 40’ı ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 8. sınıf öğrencilerinin “okuma becerileri”ni ölçme düzeyi % 79’dur.

2005 Programındaki 42 “yazma becerisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 7’si ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 8. sınıf öğrencilerinin “yazma becerileri”ni ölçme düzeyi % 17’dir.

2005 Türkçe Programında, 8. sınıfa ait 17 “dil bilgisi” kazanımından doğrudan ve dolaylı olarak 9’u ölçülmüştür. Buna göre 2009 SBS Türkçe testinin 8. sınıf öğrencilerinin “Türkçe dil bilgisi”yle ilgili bilgi ve becerilerini ölçme düzeyi % 53’tür.

6. Sınıf 2009 SBS Türkçe Sorularının Kazanımları Ölçme Düzeyi

Tablo: 123

	2009 SBS Türkçe Soruları ile Örtüşen Kazanım Sayısı	“Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı	“Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı	“Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı
Dinleme/İzleme	0	% 0	% 0	% 0
Konuşma	0	% 0	% 0	% 0
Okuma	29	% 64	% 17	% 19
Yazma	9	% 49	% 16	% 35
Dil Bilgisi	5	% 40	% 20	% 40

Tablo:123’te 2009 SBS 6. Sınıf Türkçe testinde yer alan soruların ilgili olduğu kazanımı / kazanımları ölçme düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri yansıtılmıştır. Buna göre 6. sınıf Türkçe testindeki soruların ilgili olduğu kazanımları tam olarak ölçme düzeyi “dinleme becerisi”nde % 0, “konuşma becerisi”nde % 0, “okuma becerisi”nde % 64, “yazma becerisi”nde % 49, “dil bilgisi”nde ise % 40 seviyesinde kalmıştır.

7. Sınıf 2009 SBS Türkçe Sorularının Kazanımları Ölçme Düzeyi

Tablo: 124

	2009 SBS Türkçe Soruları ile Örtüşen Kazanım Sayısı	“Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı	“Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı	“Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı
Dinleme/İzleme	0	% 0	% 0	% 0
Konuşma	0	% 0	% 0	% 0
Okuma	37	% 58	% 21	% 21
Yazma	8	% 33	% 20	% 47
Dil Bilgisi	10	% 45	% 32	% 23

Tablo:124’te 2009 SBS 7. Sınıf Türkçe testinde yer alan soruların ilgili olduğu kazanımı / kazanımları ölçme düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri yansıtılmıştır. Buna göre 7. sınıf Türkçe testindeki soruların ilgili olduğu kazanımları tam olarak ölçme düzeyi “dinleme becerisi”nde % 0, “konuşma becerisi”nde % 0, “okuma becerisi”nde % 58, “yazma becerisi”nde % 33, “dil bilgisi”nde ise % 45 seviyesinde kalmıştır.

8. Sınıf 2009 SBS Türkçe Sorularının Kazanımları Ölçme Düzeyi

Tablo: 125

	2009 SBS Türkçe Soruları ile Örtüşen Kazanım Sayısı	“Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı	“Bu soru, bu kazanımı kısmen ölçüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı	“Bu soru, bu kazanımı ölçmüyor.” görüşüne katılan öğretmenlerin oranı
Dinleme/İzleme	0	% 0	% 0	% 0
Konuşma	0	% 0	% 0	% 0
Okuma	40	% 62	% 17	% 21
Yazma	7	% 45	% 19	% 36
Dil Bilgisi	17	% 67	% 22	% 11

Tablo:125’e 2009 SBS 8. Sınıf Türkçe testinde yer alan soruların ilgili olduğu kazanımı / kazanımları ölçme düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri yansıtılmıştır. Buna göre 8. sınıf Türkçe testindeki soruların ilgili olduğu kazanımları tam olarak ölçme düzeyi “dinleme becerisi”nde % 0, “konuşma becerisi”nde % 0, “okuma becerisi”nde % 62, “yazma becerisi”nde % 45, “dil bilgisi”nde ise % 67 seviyesinde kalmıştır.

2009 SBS Türkçe testindeki tüm soruların ilgili olduğu beceriler, bu becerilerle ilgili kazanımların ölçülme oranı ve soruların kazanımları ölçme düzeyi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo: 126

Dil Becerileri ve Kazanımlar		Ölçülen Kazanımlar			Ölçülme Oranı		
		6	7	8	6	7	8
Dinleme	42	0	0	0	% 0	% 0	% 0
Konuşma	42	0	0	0	% 0	% 0	% 0
Okuma	51	29	37	40	% 57	% 72	% 79
Yazma	42	9	8	7	% 21	% 19	% 17
Dil bilgisi	17	5	10	9	% 31	% 50	% 53
Toplam	194	43	55	56	% 22	% 28	% 30
Sonuç	194	153			% 27		

Tablo: 126'ya göre 2009 SBS Türkçe testi ile 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ikinci kademe öğrencisine kazandırılması hedeflenen dil becerilerinden % 27'sinin ölçülmüş olduğu görülmektedir. Bu değerlendirme içinde "dinleme/izleme becerileri" ve "konuşma becerileri" dikkate alınmıştır.

Çoktan seçmeli testlerle % 100 ölçülmesi mümkün olmayan "Dinleme/izleme becerileri" ve "konuşma becerileri" dikkate alınmazsa 2009 SBS Türkçe testi ile 2005 İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ikinci kademe öğrencisine kazandırılması hedeflenen dil becerilerinden % 46'sının ölçülmüş olduğunu düşünülebilir.

5.2. ÖNERİLER

1. SBS’de yer alan Türkçe soruların tamamı, çoktan seçmeli testlerden oluşmaktadır. Bu tür sorular, yapısı itibarı ile okuma ve dil bilgisi kazanımlarını ölçmeye uygun olup uygulamaya dönük olan “dinleme/izleme”, “konuşma” ve “yazma” becerilerini ölçmeye elverişli değildir. Bu nedenle 6, 7 ve 8. Sınıflarda uygulanan Seviye Belirleme Sınavının tüm dil becerilerini kapsayacak şekilde yeniden yapılandırılması gerekir.
2. Öğrencilerin Türkçe dil becerilerini ölçmeye yönelik bir sınav; sadece “okuma” becerisi ile sınırlı kalmamalı; “dinleme/izleme”, “konuşma” ve “yazma” becerilerini de değerlendirecek şekilde düzenlenmelidir. Bunun için SBS’de yapısal değişikliklere gidilmelisi gerekir. Şöyle ki:
 - a. Öğrencilerin “dinleme/izleme” becerilerini değerlendirebilmek için programdaki dinleme/izleme kazanımlarını ölçmeye yönelik “dinleme/izleme sınavı”,
 - b. Öğrencilerin “konuşma” becerilerini değerlendirebilmek için programdaki konuşma kazanımlarını ölçmeye yönelik “konuşma sınavı”,
 - c. Öğrencilerin “yazma” becerilerini değerlendirebilmek için programdaki yazma kazanımlarını ölçmeye yönelik “yazma sınavı” yapılmalıdır.
3. 2009 SBS Türkçe testi yapısı itibarı ile, “okuma” becerilerinin çoğunu, “yazma” becerilerinin de yazım ve noktalama kuralları ile ilgili olanlarını ölçmeye uygun sorulardan oluşmaktadır. Ancak bu alanlarla ilgili kazanımların da % 46’sı ölçülebilmiştir. Soruların hazırlanmasında tüm becerilerin ölçülmesi hedef alınmalı ve sınavda sorulan sorular, 2005 Programı’yla öğrenciye kazandırılması hedeflenen dil becerilerinin tümünü ölçecek şekilde düzenlenmelidir.

4. Dil bilgisi alanında çoktan seçmeli testlerin uygun bir ölçme aracı olduğu kabul edilmektedir. Ancak 2009 SBS’de 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe dil bilgisi kazanımlarının ancak % 53’ü ölçülebilmiştir. Türkçe dil bilgisini ölçmeye yönelik sorular hazırlanırken Programda belirlenen dil bilgisi kazanımlarının tamamı dikkate alınmalıdır.
5. “Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yaklaşım olarak, öğrenme sürecinde öğrencinin birikim ve deneyimlerinden hareketle sorunlara çözümler üretmesini, öğrenme- öğretme etkinliklerinde öğrencinin gelişim düzeyinin dikkate alınmasını, dolayısıyla değerlendirmede öğretim sürecindeki gelişimin de önemli olduğu benimsenmiştir.” (MEB, 2006: 3). Bu bağlamda öğrencinin SBS’de aldığı puanı “öğretim sürecinde gösterdiği performans gelişmesi”nin göstergesi olarak değerlendirmek doğru bir yaklaşım olmaz. SBS puanının Ortaöğretime Yerleştirme Puanı’na (OYP) katkısı düşürülmeli bunun yanında bir süreç değerlendirmesi olan karne notlarının katkısı artırılmalıdır.
6. “Dinleme/izleme” becerilerini değerlendirebilmek için yapılan dinleme/izleme sınavı, “okuma” becerisi için yapılan okuma sınavı, “konuşma” becerisi için yapılan konuşma sınavı, “yazma” becerisi için yapılan yazma sınavı ve “dil bilgisi” alanı için yapılan dil bilgisi sınavlarının her biri için ayrı puanlamalar yapılmalı ve bu puanların ortalaması alınarak SBS puanı oluşturulmalıdır.

KAYNAKLAR

MAKALELER

- Akyol, H. (1997). Okuma metinlerindeki soruların sınıflandırılması. *Eğitim ve Bilim*, 105 (C.XXI), 10-17.
- Akyol, H. (1996). Metinler arası (intertextuality) okuma ve sorular. *Bilgi Çağında Eğitim*, Nisan-Mayıs-Haziran.
- Akyol, H. (1997). Okuma ve prensipleri. *Çağdaş Eğitim*, 233 (Haziran).
- Arslan, M. (2007). Eğitimde yapılandırıcı yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 40 (1), 41-61.
- Akpınar, B. (2010). Yapılandırıcı yaklaşımda öğretmenin, öğrencini ve velinin rolü. *Eğitime Bakış*, 6 (16), 16-20.
- Çubukçu, Z. (2010). Yapılandırıcı yaklaşıma göre sınıf yönetimi, *Eğitime Bakış*, 6 (16), 37-40.
- Demirel, M., Erdamar Koç, G. (2008). Yapılandırıcı öğrenme yaklaşımının duyuşsal ve bilişsel öğrenme ürünlerine etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (4), 629-661.
- Göğüş, B. (1989). Anadili olarak Türkçe öğretimine tarihsel bir bakış. *TDAY Belleten 1970*. 123- 154.
- Güneş, F. (2010). Eğitimde yapılandırıcı yaklaşımla gelen yenilikler. *Eğitime Bakış*, 6 (16), 3-9.
- Demir, S. C. (2009). Dinleme/izleme eğitimi ve 2005 Türkçe dersi öğretim programındaki yeri. *Milli Eğitim*, 181 (Kış), 53-63.
- Demirtaş, Z. (2010). Yapılandırıcı yaklaşım ve sınıf yönetimi. *Eğitime Bakış*, 6 (16). 41-45.
- Karadağ, E. (2010). Yapılandırıcı ilköğretim programı: bireysel düşünen bencil bir geleceğe doğru. *Eğitime Bakış*, 6 (16), 32-36.
- Ocak, G., Çınar, İ. (2010). Yapılandırıcı anlayış ve çeşitleri. *Eğitime Bakış*, 6(16), 56-60.
- Özertaş, M. A. (2007). Yapılandırıcı öğrenme ortamlarının öğrencilerin akademik başarılarına ve kalıcılığına etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (4), 609-635.

- Şentürk, C., Baş, G. (2010). Yapılandırıcı yaklaşımda eğitim ve sınıf yönetimi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (4), 66-77.
- Yapıcı, M. (2010). Yapılandırıcı sınıf atmosferi. *Eğitime Bakış*, 6 (16), 61-65. *Eğitime Bakış*, 6 (16)
- Yaşar, Ş. (1998). Yapısalcı kuram ve öğrenme öğretme süreci. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (1-2), 68-75.

KİTAPLAR

- Akyol, H. ve Kırkılıç, A. (Editörler). (2007). *İlköğretimde Türkçe öğretimi*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Akyol, H. (2005). *Türkçe ilkokuma yazma eğitimi*. (1. Baskı). Ankara: PegemA Yayınları.
- Akyol, H. (2010). *Yeni programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri*. (3. Baskı). Ankara: PegemA Yayınları.
- Akyüz, Y. (1997). *Türk eğitim tarihi (Başlangıçtan 1997'ye)*. (6. Baskı). İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları.
- Arıcı, A.F. (2008). *Okuma eğitimi*. (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Baş, T. (2006). *Anket*. (4. Baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.
- Cemiloğlu, M. (1998). *İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi*. (2. Baskı). Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi.
- Calp, M. (2007). *Özel öğretim alanı olarak Türkçe öğretimi*. (3. Baskı). Konya: Eğitim Kitabevi.
- Demirel, Ö. ve Şahiner M. (2006). *Türkçe Öğretimi* (7. Baskı). Ankara: PegemA Yayınları.
- Göğüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*, Ankara: Gül Yayınevi.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. (1. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Maarif Vekaleti.(1929). *Orta Mektep ve Liselerin Türkçe Müfredat Programı*. Ankara: Yeni Gün Matbaası.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2006). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu (6, 7, 8. Sınıflar)*. Ankara: MEB Yayınları.

- Saban, A. (2004). *Öğrenme öğretme süreci: yeni teori ve yaklaşımlar*. (3. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özbay, M. (2008). *Türkçe özel öğretim yöntemleri I*. (2. Baskı). Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. (1. Baskı). Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2009). *Okuma Eğitimi*, Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2010). *Türkçe öğretimi yazuları*. (1. Baskı). Ankara: Öncü Kitap.
- Sever, S. (1997). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Temizyürek, F. ve Balcı, A. (2006). *Cumhuriyet Dönemi İlköğretim Okulları Türkçe Programları* (1. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Uluğ, F. (1993). *Okulda Başarı*, İstanbul: Remzi Kitap Evi.
- Yalçın, A. (2006). *Türkçe öğretim yöntemleri – yeni yaklaşımlar*. (2. Baskı) Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yıldız, C. (Editör). (2006). *Yeni öğretim programına göre kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yılmaz, Z. (2007). *Sınıf öğretmenlerine Türkçe öğretimi*. (1. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yücel, H. Â. (1985). *Türkiye’de Orta Öğretim*, Ankara: MEB Yayınları.
- Yücel, H. Â. (1993). *Millî Eğitimle İlgili Söylev ve Demeçler*, Ankara: MEB Yayınları.

TEZLER

- Aşılıoğlu, B. (1993). *Ortaokullarda Türkçe öğretimi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çiftçi, Ö. (2007). *İlköğretim 5. Sınıf öğrencilerinin Türkçe öğretim programında belirtilen okuduğunu anlamayla ilgili kazanımlara ulaşma düzeyinin belirlenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Beşkaya, S. (2006). *Orta öğretim kurumları sınavı (OKS) Türkçe sorularının ilköğretim ikinci kademe 1981 tarihli Türkçe ders programı ile karşılaştırılması*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Çiftçi, M. (1996). *Atatürk döneminde Türkçenin eğitimi ve öğretimi (1923-1938 / İlkokul)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Demir, C. (1997). *Atatürk döneminde bir ve iki devreli liselerde (ortaokul ve liselerde) Türk dili ve edebiyatı eğitimi ve öğretimi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Güzel, M. (2006), *ÖSS ve ÖYS Türkçe soruları üzerine bir araştırma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dursunoğlu, H. (2002), *Öğrenci seçme sınavındaki (ÖSS) Türkçe sorularının orta öğretimdeki Türk dili ve edebiyatı öğretim programları ile karşılaştırılması*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Özcan, S. (2010). *İlköğretim Türkçe ders kitaplarındaki soruların SBS Türkçe sorularıyla örtüşme düzeyi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şahin, A. (2006), *İlköğretim ve ortaöğretimde OKS-ÖSS uygulamaları ve sonuçları (Erzurum örnekleme)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

EKLER

6.
SINIF

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

KİTAPÇIK TÜRÜ

A

ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİ
6. SINIF SEVİYE BELİRLEME SINAVI SORU KİTAPÇIĞI
13 HAZİRAN 2009 Saat: 10.00

Adayın Adı ve Soyadı :
Aday Numarası (T.C. Kimlik No) :

DİKKAT: 1. Soru kitapçıklarını kontrol ederek, baskı hatası olan kitapçığın değiştirilmesi için salon görevlilerine başvurunuz.
2. Soru kitapçığının ön ve arka yüzündeki açıklamaları okuyunuz.
3. Sınavda hesap makinesi, cep telefonu ve çağrı cihazı kullanılması yasaktır. Bu cihazları sınav başlamadan önce salon başkanına teslim ediniz.

CEVAP KAĞIDI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

1. Cevap kağıdı üzerine yazacağınız yazı ve yapacağınız işaretlemlerde kurşun kalem dışında kalem kullanmayınız.
2. Cevap kağıdındaki olan bilgilerin size ait olup olmadığını kontrol ediniz. Cevap kağıdı kullanılmayacak durumdaysa veya size ait değilse verilecek yedek cevap kağıdına, kimliğinizle ilgili bilgileri, salon başkanının açıklamalarına göre yazınız.
3. Kitapçık türünü cevap kağıdınızın ilgili bölümüne mutlaka işaretleyiniz.
4. Cevap kağıdında **TÜRKÇE, MATEMATİK, FEN VE TEKNOLOJİ, SOSYAL BİLGİLER** ve **YABANCI DİL (İNGİLİZCE, ALMANCA, FRANSIZCA, İTALYANCA)** testleri için beş ayrı bölüm bulunmaktadır. Cevaplarınızı cevap kağıdındaki ilgili sütunlara aşağıdaki örnekte olduğu gibi yuvarlağı, dışına taşımadan işaretleyiniz.
Yanlış karalamalarınızı düzeltirken yuvarlağın içini temizce siliniz.

ÖRNEK KODLAMA:

(A) (B) (C) (D)

SORU KİTAPÇIĞI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

1. Bu soru kitapçığında; **TÜRKÇE** testinde 19, **MATEMATİK** testinde 16, **FEN VE TEKNOLOJİ** testinde 16, **SOSYAL BİLGİLER** testinde 16 ve **YABANCI DİL (İNGİLİZCE, ALMANCA, FRANSIZCA, İTALYANCA)** testinde 13 olmak üzere toplam 80 soru bulunmaktadır. Kitapçığın tümü için verilen cevaplama süresi 90 dakikadır.
2. Her sorunun dört seçeneği vardır. Dört seçenektен sadece bir tanesi doğru cevaptır. Doğru bulduğunuz seçeneği cevap kağıdında o soru için ayrılan yerde bularak işaretleyiniz.
3. Size ayrı bir karalama kağıdı verilmeyecektir. Soru kitapçığının içindeki boş alanları karalama yapmak için kullanabilirsiniz.
4. Cevabını bilmediğiniz sorular üzerinde fazla zaman kaybetmeden diğer sorulara geçiniz. Zamanınız kalırsa bu sorulara daha sonra dönebilirsiniz.
5. Puanlamada her soru grubu için yanlış cevap sayısının üçte biri, doğru cevap sayısından çıkarılarak geçerli cevaplara karşı gelen ham puan tespit edilecektir. Bu nedenle rastgele cevaplama yapmayınız.
6. Sınavın bitiminde cevap kağıdınızı ve soru kitapçığınızı salon sorumlularına teslim etmeyi unutmayınız.

BAŞLAYINIZ DENİLMEDEN SORU KİTAPÇIĞINIZI AÇMAYINIZ.

1. Eskiden bu köyde insanları horozlar uyardırırdı. Şimdiyse, serçeler ve diğer kuşlar gibi horozlar da bir köşeye çekilerek sessizce hayatlarını sürdürüyorlar.

Bu paragraftaki altı çizili deyimın anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kimsenin görmeyeceği bir yere saklanmak
B) Hiçbir işe karışmadan yaşamak
C) Bir yere yerleşmek, oturmak
D) Rahatına bakmak

2.

Şunu bilin ki, hayatımızda en yüce, en güçlü ve faydalı dayanağımız, ana baba evinden kalma hatıralarımızdır. Size sık sık terbiyenizden söz açılır; dediğim gibi, güzel, üstüne titrenilen çocukluğunuzdan kalma bir hatıra, terbiyenin en iyisidir. Böyle hatıralardan dağarcığına çokça toplayarak hayat yoluna çıkan insan, bütün ömrüne güvenle bakabilir. Kalbimizde kalan tek bir iyi hatıranın bile bir gün faydasını görebiliriz.

Hasan, okuduğu bu metnin anahtar kelimelerini “hatıra, terbiye, çocukluk” olarak belirlemiştir. Bu kelimeleri belirlerken Hasan ne düşünmüştür?

- A) Paragrafın anlamına en büyük ipucunu bunlar veriyor.
B) Günlük hayatta sıkça karşılaştığım kelimeler.
C) Bunlarla ilgili araştırma yapmam gerekiyor.
D) Bu kelimelerin birden çok anlamı var.

3. Bir dostum, yaşlı ahbabıyla apartmanın merdivenlerini çıkıyormuş. Yaşlı adam her basamağı çıkışında bir kere durur, dudakları arasından bir şeyler mırıldanmış. Dostum da onun yeni bir basamağı aşmaya girişmesini sabırsızlıkla beklemiş. Yaşlı adam dostuma dönerek: “Benim bu mırıldanışım, sana biraz garip görünüyor değil mi? Hakkın var. Ben her basamağı aştığımda şükrederim. Sen şimdi bunun manasını anlayamazsın. Fakat bir gün gelecek, sen de merdiven basamağını aşmanın şükretmeye değer bir durum olduğunu anlayacaksın!” demiş.

Bu metinde yaşlı adamın şükretmesine neden olan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zorluklarına rağmen başarılan işin değeri bilinmelidir.
B) Yardım eli uzatanlara teşekkür edilmelidir.
C) Başkalarını anlamak için insan, kendini onların yerine koymalıdır.
D) Yaşananlardan sonuç çıkarılmalı, ders alınmalıdır.

4. “Bil-” kelimesi, aşağıdakilerden hangisinin eklenmesiyle “öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek” anlamını kazanır?

- A) -ge B) -gi C) -giç D) -gin

5. Aşağıdakilerden hangisi bu resimdeki çocuklardan birini niteleyebilir?

- A) Çocuk B) Bir
C) Uzun D) Bu

6.

Ali'nin evin dışına çıktığını ifade eden üç kelimelik bir cümlede "ev" kelimesine aşağıdakilerden hangisi eklenir?

- A) -e B) -de C) -den D) -i

7.

ATLIKARINCA OYUNU

<p>A Bunları yapamayan ve şaşırان çocuklar, atlıkarıncadan çıkarılırlar.</p>	<p>Ç Çamaşır ipi, iki ucu birbirine bağlanarak halka hâline getirilir.</p>
<p>I Oyuncular bu ipi sağ veya sol elleriyle tutup halkayı bozmadan koşarlar.</p>	<p>K Belli bir süre içinde yanılmayan çocuklar ise oyunu kazanmış sayılırlar.</p>
<p>R Oyunun yöneticisi "El değiştir." deyince oyuncular ipi diğer elleriyle tutup bu sefer de ters yöne koşmaya başlarlar.</p>	

"A, Ç, I, K, R" harfleriyle ifade edilen her kutu, atlıkarınca oyununun bir aşamasını içermektedir. Atlıkarınca oyununun aşamaları doğru sıralandığında aşağıdaki kelimelerden hangisi oluşur?

- A) ÇIRAK B) ÇIKAR
C) ÇAKIR D) ÇARIK

8.

Ağır kış koşullarının yaşandığı Van'ın Gevaş ilçesinde, yiyecek bulamadığı için ilçe merkezine gelen ve bir çöplükte bitkin hâlde bulunan akbaba, vatandaşlarca Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesine getirildi. 15 gün boyunca tedavi edilen akbaba, yaşam alanı olan dağlık bölgeye bırakıldı.

Stanford Üniversitesinden bir Türk araştırmacı, 17 Mayıs 2007'de Iğdır'ın Tuzluca ilçesi Yukarı Çıyırıklı köyünde 18,4 gram ağırlığında bir dişi kır kırlangıcı yakalamış ve bu kuşun ayağına JB 03056 numaralı halkayı takmıştır. Bu kırkırlangıç daha sonra da Zambiya'nın Kabwe şehrinde Hollandalı kuş araştırmacıları tarafından yakalanmıştır. Hollandalı araştırmacılar, kırkırlangıcın 5 bin 600 kilometre yol katederek Zambiya'ya ulaştığını bildirmişlerdir.

Bu iki metnin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel bir araştırmayı konu edinmeleri
B) Sağlığını kaybetmiş bir kuştan söz etmeleri
C) Doğal çevrenin hayvanlar üzerindeki etkisini anlatmaları
D) Bir olayı haber vermek için yazılmış olmaları

9.

Bu levhada, anlatımı güçlendirmek için aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Benzetme B) Kişileştirme
C) Konuşurma D) Abartma

10. Bir akşam, aldığı geri vermeyen bir arkadaşı, Nasrettin Hoca'ya "Senden bir dileğim var." demiş. Hoca, adamın gene para isteyeceğini anlayarak "Dilekler karşılıklı, önce benim bir dileğim var, sen onu yerine getir, sonra kendi dileğini söyle." demiş. Arkadaşı "Tamam." deyince Hoca söylemiş dileğini: "Gözünü seveyim, benden borç para isteme!"

Bu metinde aşağıdaki öğelerden hangisi yoktur?

- A) Olay
B) Yer
C) Zaman
D) Şahıs

11. ☆, △, ○ kutularının içerisindeki metinler tek bir yazının giriş, gelişme ve sonuç bölümleridir.

☆ Gün gelip de gittiğimde o tanınmış yerlere, belleğimde biriken ve önceden gezmiş olduğum bütün yerler yansır taşın yüzüne, suyun sesine.

△ Karla kaplı Safranbolu'nun sokaklarında, bu yüzden Antakya'yı görürüm sanki; karşıdaki küçük tepe de "Mazı Dağı" diye haykırır ve yankısı çığ olur, iner yüreğimin üstüne.

○ Herkes tarafından bilinen coğrafyalardan uzak dururum ve hep sonraya bırakırım buraları görmeyi. Çok tanınmayan, gönül verilmeyen başka ufuklara yelken açmaktır çünkü asıl derdim.

Aşağıdakilerin hangisinde kutuları ifade eden semboller "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır?

- A) △, ☆, ○
B) ☆, ○, △
C) ○, ☆, △
D) △, ○, ☆

12. "Ağır" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "hafif" sözcüğünün karşıt anlamlısı olarak kullanılmıştır?

- A) Adam ağır adımlarla gelip masanın başına geçti.
B) Denizcilik tarihinin en ağır sorumluluklarından birini üzerine alıyordu.
C) Kızıştım, ona söyleyecek ağır bir söz arıyordum.
D) Gecenin bir yarısı, kapının ağır tokmağı telaşla vuruldu.

13. Sevgili Kardeşim,

...

(1) Bu satırları sadece bir anı, içten gelme bir mektup olarak yazmak isterdim.
(2) Zarfın içine kısa bir tiyatro metni eklememi başla. (3) Ne yalan söyleyeyim, bu tiyatro metni olmasaydı gene yarınlara bırakacaktım sana yazmayı. (4) Lütfen, yayın kuruluna sunulacaklar arasına bu metni de koyuver!..

Nejat Doğan

Bu mektubun yazılma sebebi, numaralandırılmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

14.

AKILLI İŞARETLER

Genel İzleyici
Kitleleri7 Yaş ve Üzeri
İçin13 Yaş ve Üzeri
İçin18 Yaş ve Üzeri
İçin

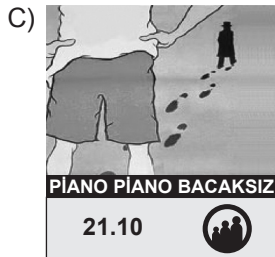
Şiddet / Korku

Cinsellik

Olumsuz Örnek
Oluşturabilecek
Davranışlar

Mehmet 13 yaşındadır. Yaş grubuna uygun ve zararlı içeriği bulunmayan televizyon programlarını izlemek istemektedir. Akıllı işaretler de izleyiciye bu konuda bilgi vermektedir. Buna göre Mehmet, aşağıdaki programlardan hangisini izlemez?

15. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde anlam karışıklığını önlemek için kullanılmıştır?

- A) Gök sarı, toprak sarı, çıplak ağaçlar sarı...
B) Arkadaş, memleket toprağıdır özümüz.
C) Seslendi yaralı, doktora acıyla bakarak.
D) Ekinler boy vermeden vakitsiz sararıyor, dedi.

16. Aşağıdaki cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi dışarıda kalır?

- A) Şiirlerimi sana hediye ediyorum.
B) Çünkü, hepsini senin duygu ve düşüncelerle yazdım.
C) Kelimeleri benim olsa bile manası senindir.
D) Edebiyata şiir yazarak başladım.

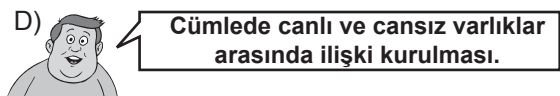
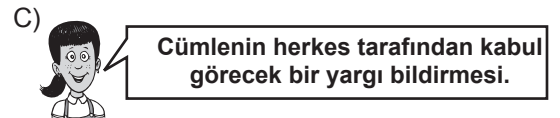
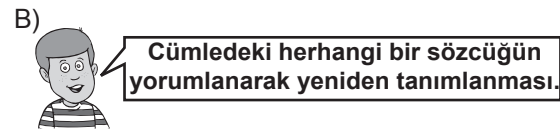
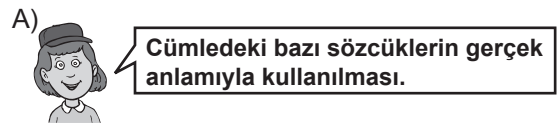
17. **Zaman, kıyısında oturup akışını izlediğimiz bir ırmaktır.**

Mehmet

Mehmet'in sorusuna bu çocuklardan hangisi doğru cevap vermiştir?

Bu cümlenin kişisel görüş ifade etmesinin sebebi nedir?

18. Yolun her tümseğinde araba sarsıldıkça Hadiye Hanım, çocukları Şayan ve Cahit'in ellerini tutuyordu. Araba, kasaba meydanındaki evlerinin merdivenleri önünde durdu. Cahit ve Şayan önden fırladılar. Kapının kilidini Cahit açtı...

Bu paragrafın eksik bırakılan kısmı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oda kapısına koştu, dışarı çıktı. Sokak kapısının camı arkasında Behzat Bey durmaktaydı. Elindeki mektup zarfını sallıyordu.
- B) Hadiye Hanım ve Şayan mutfakta hazırlıklara başlamışlardı. Cahit de sofrayı kurma işini üstlenmişti.
- C) Cahit annesini gördü. Meydana bakan pencerelerin önünde, koltuğun sol başında, sırtına yastıklar dayalı, yarı oturur vaziyeteydi.
- D) Ortalığa bir baktılar, ev temizlenmişti. Sobalar kurulmuştu. Oturma ve yatak odasının sobası yakılmıştı.

19. Bu başka bir şey. Yaşama olumlu tarafından bakmakla, umutları diri tutmakla ilintili, sevgi denen şey... Her insanda doğuştan var olan bir özellik. Sevgi dolu ortamlarda gelişir, sevgisiz ortamlarda körelir. Sevgi dolu insan her varlığı sever. Ya da şöyle söyleyeyim: Bir çiçeği seven, insanı nasıl sevmez?

Yazar, insanın doğadaki her varlığı sevebilmesini aşağıdakilerden hangisine dayandırmıştır?

- A) Sevgi dolu ortamda yetişmesine
- B) Yaşamı olduğu gibi görmesine
- C) Varlıkların özelliklerini bilmesine
- D) Kendini tanıyıp geliştirmesine

**TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
MATEMATİK TESTİNE GEÇİNİZ.**

7.
SINIF

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

KİTAPÇIK TÜRÜ

A

ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİ
7. SINIF SEVİYE BELİRLEME SINAVI SORU KİTAPÇIĞI
7 HAZİRAN 2009 Saat: 10.00

Adayın Adı ve Soyadı :
Aday Numarası (T.C. Kimlik No) :

DİKKAT: 1. Soru kitapçıklarını kontrol ederek, baskı hatası olan kitapçığın değiştirilmesi için salon görevlilerine başvurunuz.
2. Soru kitapçığının ön ve arka yüzündeki açıklamaları okuyunuz.
3. Sınava hesap makinesi, cep telefonu ve çağrı cihazı kullanılması yasaktır. Bu cihazları sınav başlamadan önce salon başkanına teslim ediniz.

CEVAP KAĞIDI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

1. Cevap kağıdı üzerine yazacağınız yazı ve yapacağınız işaretlemlerde kurşun kalem dışında kalem kullanmayınız.
2. Cevap kağıdındaki olan bilgilerin size ait olup olmadığını kontrol ediniz. Cevap kağıdı kullanılmayacak durumdaysa veya size ait değilse verilecek yedek cevap kağıdına, kimliğinizle ilgili bilgileri, salon başkanının açıklamalarına göre yazınız.
3. Kitapçık türünü cevap kağıdınızın ilgili bölümüne mutlaka işaretleyiniz.
4. Cevap kağıdında **TÜRKÇE, MATEMATİK, FEN VE TEKNOLOJİ, SOSYAL BİLGİLER** ve **YABANCI DİL (İNGİLİZCE, ALMANCA, FRANSIZCA, İTALYANCA)** testleri için beş ayrı bölüm bulunmaktadır. Cevaplarınızı cevap kağıdındaki ilgili sütunlara aşağıdaki örnekte olduğu gibi yuvarlağı, dışına taşımadan işaretleyiniz.
Yanlış karalamalarınızı düzeltirken yuvarlağın içini temizce siliniz.

ÖRNEK KODLAMA:

(A) (B) (C) (D)

SORU KİTAPÇIĞI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

1. Bu soru kitapçığında; **TÜRKÇE testinde 21, MATEMATİK testinde 18, FEN VE TEKNOLOJİ testinde 18, SOSYAL BİLGİLER testinde 18 ve YABANCI DİL (İNGİLİZCE, ALMANCA, FRANSIZCA, İTALYANCA) testinde 15** olmak üzere toplam **90** soru bulunmaktadır. Kitapçığın tümü için verilen cevaplama süresi **100** dakikadır.
2. Her sorunun dört seçeneği vardır. Dört seçenektен sadece bir tanesi doğru cevaptır. Doğru bulduğunuz seçeneği cevap kağıdında o soru için ayrılan yerde bularak işaretleyiniz.
3. Size ayrı bir karalama kağıdı verilmeyecektir. Soru kitapçığının içindeki boş alanları karalama yapmak için kullanabilirsiniz.
4. Cevabını bilmediğiniz sorular üzerinde fazla zaman kaybetmeden diğer sorulara geçiniz. Zamanınız kalırsa bu sorulara daha sonra dönebilirsiniz.
5. Puanlamada her soru grubu için yanlış cevap sayısının **üçte biri, doğru cevap sayısından çıkarılarak** geçerli cevaplara karşı gelen ham puan tespit edilecektir. Bu nedenle rastgele cevaplama yapmayınız.
6. Sınavın bitiminde cevap kağıdınızı ve soru kitapçığınızı salon sorumlularına teslim etmeyi unutmayınız.

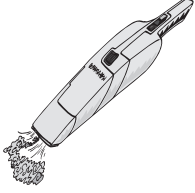
BAŞLAYINIZ DENİLMEDEN SORU KİTAPÇIĞINIZI AÇMAYINIZ.

1. Bisiklet, kullanımı ve bakımı kolay bir araçtır. Çok az yer kaplar; bir duvar kenarına ya da apartmanın bir köşesine rahatça bırakılabilir. Mekanik bir karıncadır bisiklet. Kendi ağırlığından birkaç kat fazla yükü taşır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Konuşturma B) Abartma
C) Benzetme D) Kişileştirme

2.

Masanın üzerindeki kırıntıları toplamak için el süpürgesi kullanıldığını ya da vidaların elektrikli tornavidayla takıldığını görmüşsünüzdür belki. Bunların ikisi de uzay araştırmaları sonucunda ortaya çıktı. Ay'a giden astronotların

taş örnekleri toplamaları gerekiyordu. Astronotların bunu yapabilmek için taşınabilir aletlere gereksinimi vardı. Üstelik bunlar hem hafif hem de kablosuz olmalıydı. Böylece ilk kablosuz el aleti üretildi. Daha sonra bir elektrik kaynağına bağlı kalmadan uzun süre çalışabilen, daha hafif aletler üretilmeye başlandı. Sonuçta bugün birçok yerde görebileceğiniz şarj edilebilen ev aletleri ortaya çıktı.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hafif ve pratik alet geliştirme çabası
B) Uzay araştırmalarının nasıl sürdürüldüğü
C) Astronotların uzaydaki çalışma biçimleri
D) Kablosuz ve şarj edilebilen aletlerin bulunuş süreci

3. Ayşe bir öpücük yolladı parmaklarının ucuyla buluta. Ayşe'nin öpücüğü buluta ulaştı, bulut şöyle bir şaşırıldı. Ama sonra toparlandı, koskocaman bir gül biçimini aldı. Gökyüzü gökyüzü olalı, bu mavi atlasa böylesine güzel, böylesine ak bir gül açmadı. Ayşe bu ak gülü hayran hayran seyretti. Lafı fazla uzatmayalım. O günden sonra bulut Ayşe'den hiç ayrılmadı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metnin anahtar kelimeleri birlikte kullanılmıştır?

- A) Sevdalı bulut, küçük kızdan bir daha hiç ayrılmadı.
B) Ayşe'nin gökyüzüne gönderdiği öpücük, bulutu güle çevirdi.
C) Gökyüzü daha önce hiç bu kadar güzel olmamıştı.
D) Şaşkınlık geçiren Ayşe, bir süre sonra kendini topladı.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi -dı (-di, -du, -dü, -tı, -ti, -tu, -tü) ekiyle tamamlanırsa "gerçekleşmemiş niyet" anlamı kazanır?

- A) Geçenlerde bizim köye kanadı kırık bir leylek gelmiş...
B) Büyükbabam her gün bahçedeki bütün ağaçlarla tek tek ilgilenir...
C) Masanın üstünde yeni aldığım kitaplar hâlâ duruyor olmalı...
D) Arkadaşım bu yaz bana araba kullanmayı öğretecek...

5. (1) Sanayi toplumu öncesinde meyveye şimdikinden çok değer veriliyordu. (2) Çünkü beslenme kaynakları bu kadar geniş değildi, bunların da başlıcalarını meyve ve sebzeler oluşturuyordu. (3) Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında hüküm sürmüş olan Osmanlılar, farklı iklimlerde yetişen meyveleri bilimsel olarak incelediler ve bunları Anadolu'da da yetiştirmeyi başardılar. (4) Böylece tarih boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış bir kültür zengini olan Anadolu, meyve türleri bakımından da doruğa ulaştı.

Anadolu'daki meyve çeşitliliğinin artış sebebi numaralandırılmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. İnsan sesi güzelliğine yazın kavuşur. Çünkü yaz, engin mavisiyle umut demektir. Güzelliktir, güzeli düşünmektir. Sanat ilhamları en çok yazın gelir yoklar kapımızı. Yazın yazılanlar çizilenler daha umut verici, iç açıcı şeylerdir. İnsanlar daha güçlü, daha isteklidir. Çünkü yaz mutluluk kaynağıdır.

Bu paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaz mevsimi insanlara yaşama sevinci verir.
B) Sanatçılar önemli eserlerini yazın meydana getirirler.
C) İnsanlar yaz mevsiminde daha iyi anlaşılır.
D) Yazın kırgınlıklar ve küskünlükler son bulur.

7. 1. Bir şekerin yaklaşık ne kadar büyüklükte olduğunu, şekerler arasında ne kadar boşluk bulunduğunu ve kavanozun büyüklüğünü hesaplamaya başladım.
2. Civardaki dükkân sahiplerinden birinin aklına eğlenceli bir fikir geldi.
3. Fakat benim hesaplamış olduğum sayı da, diğer pek çok müşterininki gibi, gerçek sayıdan çok uzaktı.
4. Ben de matematikçi olduğumdan, sadece tahmin yürütmek değil, şekerlerin tam sayısını bulmak istedim elbette.
5. İçi şekerle dolu cam bir kavanozu tezgâhın üstüne koydu ve bu kavanozu, içinde kaç şeker olduğunu doğru tahmin edene hediye edeceğini söyledi.

Numaralandırılmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istendiğinde sıralama nasıl olur?

- A) 1 - 3 - 2 - 5 - 4
B) 2 - 5 - 4 - 1 - 3
C) 2 - 1 - 3 - 4 - 5
D) 5 - 4 - 2 - 1 - 3

8. Bütün insanları dostun bil, kardeşin bil kızım Sevincin ürünüdür insan, nefretin değil kızım Zulmün önünde dimdik tut onurunu Sevginin önünde eğil kızım

Ataol Behramoğlu

“Kızım” sözcüğünün bu şiire katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşma sanatı oluşturması
B) Ana duyguyu yansıtmayı
C) İçtenlik kazandırması
D) Anlaşılabilirliği güçlendirmesi

9. Küçük Fatma, ön tarafa bakan pencerenin kenarındaki kanepeye pembe elbisesiyle uzanmış, dizlerine dayadığı büyükçe bir kitabın üzerinde üst üste bir yığın kâğıda, uzun parmaklarıyla desenler çiziyordu. Bahçe için bir plan hazırlamak istiyordu. Çiçeklerin adlarını, renk topluluklarını bir kâğıdın kenarına yazıyordu. “Renkler karışmamalı!” diyordu. Bir renkten öbekler, mesela sade kırmızı, sade mor... Her mevsimde böylece birkaç renk kümesi bulunacaktı. Yalnız güller, diğer çiçeklerden farklı olacaktı. Onlar tek başına büyük meşaleler, söndürülmesi unutulmuş fenerler ve lambalar gibi yanacaktı.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Kahramanın özellikleri nelerdir?
B) Fatma, ne yapmayı istemektedir?
C) Olay, nerede gerçekleşmektedir?
D) Olay, günün hangi zamanında geçmektedir?

10.

TİYATRO PROGRAMI

	Şinasi Sahnesi	Akın Sahnesi	Oda Tiyatrosu	Küçük Tiyatro
Salı (Matine)	Bıçak Sırtı (Dram)	Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Deli Dumrul (Müzikal)	Köşebaşı (Dram)
Çarşamba (Suare)	Hastalık Hastası (Komedi)	Köşebaşı (Dram)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)
Cuma (Suare)	Cimri (Komedi)	Deli Dumrul (Müzikal)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)
Cumartesi (Matine)	Köşebaşı (Dram)	Hastalık Hastası (Komedi)	Othello (Trajedi)	Bıçak Sırtı (Dram)
Pazar (Suare)	Parkta Bir Sonbahar Günüydü (Dram)	Eşik (Dram)	Bıçak Sırtı (Dram)	Köşebaşı (Dram)

Matine: Gündüz gösterimi (15.00)

Suare : Gece gösterimi (20.00)

- Akın Bey sadece hafta içi ve saat 19.30'a kadar çalışır.
- Programda belirtilen günlerden birinde tiyatroya gitmek istemektedir.
- İş çıkışında tiyatroya gider.
- Yalnızca dram türündeki oyunları izler.

Tiyatro programı ve Akın Bey'le ilgili bilgilere göre Akın Bey, aşağıdaki oyunlardan hangisine bilet almalıdır?

- A) Eşik
B) Bıçak Sırtı
C) Köşebaşı
D) Parkta Bir Sonbahar Günüydü

11.

İnsan yaşamının üçte biri uykuda geçiyormuş.

Ahmet

Evet, uyku yorulan ve yıpranan sinir sisteminin bakıma alındığı bir dinlenme dönemidir.

Zeynep

Eğer "Neden uyuruz?" sorusunun yanıtı "Yorulduğumuz için." olsaydı, ritmik ve belirli bir düzende değil, yalnızca yorulduğumuzda uyurduk.

Nuran

Bu denli zaman ayırdığımız uykunun gizemi ise eski çağlardan günümüze değin çözülememiştir.

Selim

Uyku ile ilgili olarak konuşan bu çocuklardan hangisi eylemin gerçekleşmesini bir şarta bağlamıştır?

- A) Ahmet
B) Zeynep
C) Nuran
D) Selim

12. “Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak” yönetmen Ahmet Uluçay’ın kendi hayatının bazı kesitlerini yansıttığı bir filmidir. Film, Türkiye’de ve uluslararası film festivallerinde birçok ödül almıştır. Konusu şöyledir: Recep ve Mehmet yazları, köylerinin yakınındaki Tavşanlı kasabasında çıraklık yapmakta olan iki çocuktur. Recep bir karpuz sergisinde, Mehmet ise bir berberin yanında çalışmaktadır. Her ikisi de sinemaya tutkundur. Geceleri, terk edilmiş bir ahırda, derme çatma bir film makinesi yaparlar ve günün birinde yönetmen olacaklarını hayal ederler. Fakat onların bu uğraşlarını ve hayallerini kimse ciddiye almaz. Ne kasabadaki fotoğrafçı ne aileleri ne de kasabadaki sinema salonunun sahibi...

Bu metinde tanıtılan filme Ahmet Uluçay “Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak” ismini verirken hangi düşünceden yola çıkmıştır?

- A) Bazen kimse hayallerinizin gerçekleşeceğine inanmaz.
- B) İnsanoğlu hayal etmeden yaşayamaz.
- C) İnsanlar boş hayallerle de mutlu olmayı bilirler.
- D) Büyük hayaller için küçük adımlar yeterli değildir.

13. Aşağıdaki haber başlıklarından hangisi öznel bir anlatım içermektedir?

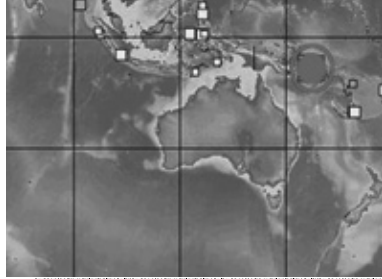
A)

**Kuzey Kutbu’nda 9 Ayda
Türkiye’nin Yüz Ölçümü
Büyükliğünde Buzul Eridi**

B)

**Depremin Merkezi
Büyük Okyanus**

C)

**Kök Hücre Kanseri
Tedavisinde Kullanılacak**

D)

**Burgazada Yandı,
Bütün İstanbul Seyretti**

14. "İsteseymiş bu işi bir günde bitirirmiş (!) ama ne yazık ki vakti yokmuş (!)." cümlesinde yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Söze alay anlamı kazandırmak
- B) Alıntı yapıldığını göstermek
- C) Kaba sayılan bir kelimeyi gizlemek
- D) Kesin olmayan bilgileri ifade etmek

15.; yani gerçekte var olmayan konularla ilgili olanları. Bunların beğenilmesinin nedeni, bu öykülerde sürpriz öğelerinin yer almasıdır. Düş gücünüzü ve yaratıcılığınızı kullanarak siz de bu tür yazılar yazabilirsiniz.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragrafın ilk cümlesidir?

- A) Bazı insanlar roman okumayı tercih ederler
- B) Bazı yazarlar fantastik öyküler yazmayı severler
- C) Meraklı çocuklar bilimsel içerikli dergileri okurlar
- D) Şiir okumak çoğu insanın ilgisini çeker

16.

G A Z E T E

Anne - babalar çocuklarının eğitimlerine katkıda bulunmak için televizyon programlarını çocuklarıyla birlikte izlemeli, televizyonu bir çocuk bakıcısı olarak kullanmamalıdır. Çünkü televizyonun beyin gelişimine olumsuz etkileri olabilir. Bu nedenle çocukların günde iki saatten fazla televizyon izlemesi doğru değildir.

Bu haber yazısı, ailelere aşağıdaki mesajlardan hangisini vermemektedir?

- A) Televizyon programları belirlenen zaman dilimlerinde izlenmelidir.
- B) Ölçsüz şekilde televizyon karşısında zaman harcamak, çocukları olumsuz etkiler.
- C) Kontrolsüz televizyon izlemek, çocukların zihin gelişimine zarar verir.
- D) Çocuklarla televizyon izlemek, çocukların kişiliklerine katkıda bulunur.

17. Ben bir tiyatro oyuncusuyum. Bütün dünyam tiyatrodur. Gücümü sahne ışıklarından alırım. Sizlere en güzel, en doğru ve en gerçekçi oyunlarla ulaşmak isterim. Böyle mutlu geçer ömrüm, yeter ki siz burada olun. Yaşamın gerçeklerine birlikte gülelim, birlikte ağlayalım, coşalım, şaşalım, sevine-
lim ve birlikte düşünelim. Oyunun bitimin-
de tiyatronun gizemli yaşamından gerçek
yaşama alkışlarınızla birlikte uyanalım.

Paragrafın bütünü dikkate alındığında, altı çizili cümleyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Tiyatronun insan yaşamını etkilemesi
- B) Sanatçının da seyirci gibi bir insan olması
- C) Oyunun dünyasından gerçek dünyaya dönülmesi
- D) Seyircinin kendi gerçeğini tiyatrodan bulması

18. Aşağıdaki zaman ve anlam kaymasına uğramış fiillerle kurulan cümlelerden hangisi, anlam olarak yanında belirtilen zamanı ifade etmektedir?

- A) Büyük ihtimalle bu yaz, tatile Trabzon'a gideriz. – Geniş zaman.
- B) Başka bir fotoğrafta babamla masa başında kiraz yiyoruz. – Geçmiş zaman.
- C) Her sabah güneşin doğuşunu izliyorum. – Şimdiki zaman.
- D) Yazar, okuduğum bu kitapta doğduğu kasabayı ayrıntılı olarak anlatır. – Gelecek zaman.

19, 20 ve 21. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Vaktiyle çanak çömlek yapımında uzun yıllar çalışan bir kalfa, kendi başına bir dükkân açmayı arzu edermiş. Ustası da her defasında ona “Sen daha bu sanatın püf noktasını bilmiyorsun, biraz daha emek vermen gerekiyor.” dermiş.

Ustasının bu sonu gelmez nasihatlerinden sıkılan kalfa, artık dayanamamış ve bir dükkân açmış. Açmış açmasına da yeni dükkânında güzel güzel yaptığı çanak çömlekler onca titizliğine rağmen orasından burasından çatlamaya başlamış. Kalfa, bu çatlamaların önüne bir türlü geçememiş. Nihayet, ustasına gitmiş ve durumu anlatmış. Ustası da tezgâha bir miktar çamur koyarak “Haydi, geç bakalım tezgâhın başına da bir testi yapmaya başla. Ben de sana bu işin püf noktasını göstereyim.” demiş.

Eski çırak, ayağıyla merdaneyi döndürüp çamura şekil vermeye başladığında usta, önünde dönen çanağa arada sırada “püf” diye üfleyerek zamanla testiye çatlatacak olan bazı küçük hava kabarcıklarını patlatıp durmuş. Böylece kalfa da bu sanatın “püf noktasını” öğrenmiş.

19. Parçaya göre kalfa, dükkân açtıktan sonra, ustasının yanına niçin gitmiştir?

- A) Ustasını çömlek yaparken gözlemlemek için
- B) Kendi çömleklerini ustasınınkilerle karşılaştırmak için
- C) Ustasının yanına tekrar çalışmaya başlamak için
- D) Çömleklerdeki çatlamaların nedenini öğrenmek için

20. Bu parçadan çanak çömlek yapımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Özel bir yetenek gerektirdiği
- B) Çamura şekil verme sanatı olduğu
- C) Çeşitli ihtiyaçlara cevap verdiği
- D) Yapımının uzun zaman aldığı

21. Bu parçanın dil ve anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.
- B) Atasözlerinden yararlanılmıştır.
- C) Bildirme kiplerinden görülen geçmiş zaman kullanılmıştır.
- D) Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlamaya yer verilmiştir.

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
MATEMATİK TESTİNE GEÇİNİZ.

8.
SINIF

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

KİTAPÇIK TÜRÜ

A

ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ SİSTEMİ
8. SINIF SEVİYE BELİRLEME SINAVI SORU KİTAPÇIĞI
6 HAZİRAN 2009 Saat: 10.00

Adayın Adı ve Soyadı :
Aday Numarası (T.C. Kimlik No) :

DİKKAT: 1. Soru kitapçıklarını kontrol ederek, baskı hatası olan kitapçığın değiştirilmesi için salon görevlilerine başvurunuz.
2. Soru kitapçığının ön ve arka yüzündeki açıklamaları okuyunuz.
3. Sınavda hesap makinesi, cep telefonu ve çağrı cihazı kullanılması yasaktır. Bu cihazları sınav başlamadan önce salon başkanına teslim ediniz.

CEVAP KAĞIDI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

1. Cevap kağıdı üzerine yazacağınız yazı ve yapacağınız işaretlemlerde kurşun kalem dışında kalem kullanmayınız.
2. Cevap kağıdındaki olan bilgilerin size ait olup olmadığını kontrol ediniz. Cevap kağıdı kullanılmayacak durumdaysa veya size ait değilse verilecek yedek cevap kağıdına, kimliğinizle ilgili bilgileri, salon başkanının açıklamalarına göre yazınız.
3. Kitapçık türünü cevap kağıdınızın ilgili bölümüne mutlaka işaretleyiniz.
4. Cevap kağıdında **TÜRKÇE, MATEMATİK, FEN VE TEKNOLOJİ, SOSYAL BİLGİLER** ve **YABANCI DİL (İNGİLİZCE, ALMANCA, FRANSIZCA, İTALYANCA)** testleri için beş ayrı bölüm bulunmaktadır. Cevaplarınızı cevap kağıdındaki ilgili sütunlara aşağıdaki örnekte olduğu gibi yuvarlağı, dışına taşırmadan işaretleyiniz.
Yanlış karalamalarınızı düzeltirken yuvarlağın içini temizce siliniz.

ÖRNEK KODLAMA:

(A) (B) (C) (D)

SORU KİTAPÇIĞI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

1. Bu soru kitapçığında; **TÜRKÇE** testinde 23, **MATEMATİK** testinde 20, **FEN VE TEKNOLOJİ** testinde 20, **SOSYAL BİLGİLER** testinde 20 ve **YABANCI DİL (İNGİLİZCE, ALMANCA, FRANSIZCA, İTALYANCA)** testinde 17 olmak üzere toplam 100 soru bulunmaktadır. Kitapçığın tümü için verilen cevaplama süresi 120 dakikadır.
2. Her sorunun dört seçeneği vardır. Dört seçenektен sadece bir tanesi doğru cevaptır. Doğru bulduğunuz seçeneği cevap kağıdında o soru için ayrılan yerde bularak işaretleyiniz.
3. Size ayrı bir karalama kağıdı verilmeyecektir. Soru kitapçığının içindeki boş alanları karalama yapmak için kullanabilirsiniz.
4. Cevabını bilmediğiniz sorular üzerinde fazla zaman kaybetmeden diğer sorulara geçiniz. Zamanınız kalırsa bu sorulara daha sonra dönebilirsiniz.
5. Puanlamada her soru grubu için yanlış cevap sayısının üçte biri, doğru cevap sayısından çıkarılarak geçerli cevaplara karşı gelen ham puan tespit edilecektir. Bu nedenle rastgele cevaplama yapmayınız.
6. Sınavın bitiminde cevap kağıdınızı ve soru kitapçığınızı salon sorumlularına teslim etmeyi unutmayınız.

BAŞLAYINIZ DENİLMEDEN SORU KİTAPÇIĞINIZI AÇMAYINIZ.

1. Aşağıda bazı kelimelerin anlamları ve bu kelimelerin bu anlamda kullanıldıkları cümleler verilmiştir. Bu kelimeleri cümlelerin içinden bulmacanın satırlarına yazınız.

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						

ANLAMLAR

Soldan Sağa

1. Bir işi sağlamak veya bozmak için girişilen gizli çalışma.
2. Bir konuyu yazılı veya sözlü olarak açıklamaya yarayan kelime dizisi.
3. Önemli, yararlı, değerli şey.

CÜMLELER

- Devlet; tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlar.
- Hiçbir zaman onların oyununa kanmış değildir.
- Bu yazıda çoğu türküde rastladığımız basmakalıp sözler vardır.

Buna göre bulmacanın 3. sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?

- A)

Z
R
L

 B)

B
S
V

 C)

U
Z
R

 D)

L
K
B

2.

Bu karşılıklı konuşmada, banka görevlisinin yaşlı kadına yardımcı olma sürecini aşağıdaki kavramlardan hangisi anlatır?

- A) Yönlendirme B) Onaylama
C) Değerlendirme D) İnceleme

3. Bir çocuk düşünde, Irmağın kıyısında kocaman bir çiçek gördü. Ata benziyordu çiçek ve etrafındaki arkadaşlarına da nasihatler ediyordu. Sonra şiddetli bir rüzgâr sesi geldi dışarıdan ve bir ağaç devrildi gürültüyle. Çocuk uyandı bu gürültüye.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki “kişileştirme sanatı”nı sağlamıştır?

- A) Şiddetli rüzgâr sesinin duyulması
B) Çiçeğin ata benzetilmesi
C) Ağacın gürültüyle devrilmesi
D) Çiçeğin nasihatte bulunması

4.

Tarihçiler, geçmiş yaşamla ilgili bilgilere ulaşırken kartpostallardan da yararlanmaktadır. Örneğin, bir Osmanlı kartpostalında yüz yıl öncesine ait yaşamdan kesitler görülebilmektedir.

Buna göre yukarıda verilen kartpostaldan, dönemin yaşamıyla ilgili hangi bilgilere ulaşamaz?

- A) Günlük kıyafetler B) Ticaret yaşamı
C) Toplumsal kurallar D) Mimari özellikler

5.

Ödül kazanmış bir yazar olarak ödüller hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ödüller elbette pek yararlıdır. En azından bir eleştirme görevi görürler. Başka yararları da vardır; bunları saymak, bilineni tekrarlamak olur. ... edebiyat ödülleri bizde istenen ortamı bulamadı, iyi oldukları söylenmeyecek amaçlarla baltalandı, yarardan çok, zarar verdi.

Yazarın konuşmasındaki boşluğa, düşüncenin yönüne göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Öte yandan B) Çünkü
C) Oysa D) Ne var ki

6.

Yukarıdaki tablo 1906 yılında Osman Hamdi Bey tarafından yapılmıştır. Tablonun adı "Kaplumbağa Terbiyecisi" dir.

Bu tabloyla ilgili aşağıdaki cümlelerden hangisi kişisel düşünce içermektedir?

- A) Duvara yansıyan ışık pencereden gelmektedir.
B) Pencerenin üstündeki duvarda çatlaklar vardır.
C) Adamın elleri arkasındadır ve bir ney tutmaktadır.
D) Sağdaki iki kaplumbağa yapraklara yaklaşmaktadır.

7. Bu bayram, dilimizin bir kelime kaybettiğine iyice inandım. "Tandır" gibi "kağrı" gibi hayatta yeri kalmamış şöyle böyle bir kelime değil; zarif, ince, medeni bir kelime. Kapıyı çalan çöpçünün pos bıyıklarında aradım onu. Yok!.. Bahşişini alan bekçinin kavlak dudaklarından onu bekledim. Yok!... İki yüz kuruş yazan taksinin şoförüne iki yüz elli kuruş veriyorsunuz. Taş gibi bir sükût! Tramvayda ayakta kalmış bir kadına yerinizi veriyorsunuz. Yüzünüze, burun delikleriyle yüksekten bir bakış! Ve hiçbirinin dilinde aradığınız o ince, o kibar, o insanı insan yapan güzel kelime yok! Affedersiniz deminden beri, yana yakıla hasretini çektiğim bu kelimenin ne olduğunu söylemedim değil mi?...

Bu parçada yazarın hasretini çektiği ifade, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rica ederim. B) Teşekkür ederim.
C) Sağlıcakla kalın. D) İyi günler.

8. Sabah çık evden, akşam gel, türlü iş güç, türlü üzüntü, türlü yorgunluk. Ancak yatakta, uykudan önceki yarım saat, bir saat, bazen de uyku kaçınca, gece yarılardan sonra bir saat. O yarım saatler, bir saatler birike birike koca kitapları deviren zaman parçaları oluveriyor işte! Bir de yollarda, vapurlarda, otobüslerde okumak var. Oturacak bir yer bulmuşuz, şöyle aydınlık bir pencere dibi. Açarız kitabımızın yapraklarını, kendi evrenimize dalarız... Kalabalık varsın sıkıştıkça sıkışsın dursun.

Konusu dikkate alındığında bu paragrafın öncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitapların hepsine yetişmek zor. Ya okumaya zaman bulmak? En zoru da bu.
B) İnsanların bizden beklentileri çoktur. Vaktimizin çoğu bunları karşılamakla geçer.
C) Geçim derdi çevremizdeki güzellikleri görmemizi engelleyen şeylerden biridir. Belki de ilkidir.
D) Bazı insanlar yorar bizi, bunaldığımızı hissedimiz. Küçük dünyamızda sıkışıp kalırız.

9. Aşağıdaki metinlerin hangisinde olay, üçüncü kişinin ağzından anlatılmıştır?

- A) Anneme armağan olarak aldığım cam kavanozu yemek masasının üzerine bıraktım. Annem mutfağa girdi, sandalyeye oturdu ve masanın üzerindeki kavanoza bakmaya başladı. Kavanozun üzerindeki "Senin İçin" yazısını okuyunca gülümsedi.
B) Günlerden beri ilk kez; yağmurun fısıltısından, ikinci güneşinin odaya yansımından çok, hamam buğusu gibi içeride toplanmış hissini veren puslu, ıslak aydınlıktan hoşlandım.
C) Arkadaşım birkaç çitayı çatmış, çevrelerinden geçirdiği ipi bağlamaya çalışıyordu. "Yardım edebilir misin?" dedi. Yanına gittim ve parmağımı düğüme bastırdım. Çok büyük ve güzel bir uçurtma yaptık.
D) Çiftçi, çalılıkların arasında bir kıpırtı hissetti. "Bu mutlaka bizim tavukları yiyen tilkidir." diye düşündü. Ağır ve sessiz adımlarla sesin geldiği yöne ilerledi.

10.

AÇIK OTURUM
Gürültü Kirliliği

Konusmacılar ve Konular

Aslan Eren

Gürültü Kirliliğinin İnsan Sağlığına Zararları

Kadriye Başar

Gürültü Kirliliği ve Çözüm Yolları

Fahri Yılmaz

Gürültü Kirliliğine Yol Açan Bir Etken: Çarpık Kentleşme

Zeliha Demir

Gürültü Kirliliğinin Bir Sonucu: Doğal Dengenin Bozulması

Yer: MEB Şura Salonu

Tarih ve Saat: 10.07.2009 - 14.00

Açık oturuma katılacak konuşmacılardan hangisi gürültü kirliliğinin nedeniyle ilgili bir konuşma yapacaktır?

- A) Aslan Eren B) Kadriye Başar
C) Fahri Yılmaz D) Zeliha Demir

Aşağıda bir metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri karışık olarak verilmiştir. Z, Y, V harfleriyle belirtilen paragrafları dikkatle okuyunuz. 11, 12 ve 13. soruları bu paragraflara göre yanıtlayınız.

<p>Y</p> <p>Toprağa tutunmak istemez gezgin. Hiçbir yere yerleşme hayalleri kurmaz. Bir başına yola düşmeye alışkındır ve kendini saksıya dönmüş bir bot gibi hissetmeye başlayınca, ilk fırsatta yarı yarıya, döker toprağını. Çünkü bir bot yürümeye eğilimlidir. Tıpkı bir gezginin yola düşerken yalnız olmaya meyilli olması gibi.</p>	<p>Z</p> <p>O vakit ağırlaşır yol. Kısaysa uzar gider. Uzunsu çekilmez olur. İçine toprak doldurulmuş, ortasına da bir tohum ekilmiş, ökçesi delik eski bir bot gibi hissederek kendini gezgin. <u>Bilir ki, o bot giderek ağırlaşacak, o tohum yakında filizlenecek, minicik kökleri salacak, sonra o kökleri büyüyüp ökçedeki delikten fışkıracak ve toprağa tutunacak.</u></p>
--	--

V

Bir gezginin belki de en büyük hatası kendisiyle yollara düşmek için heves eden insanlara açık kapı bırakmasıdır. Bir gün o kapıdan biri illa ki girer. Derken yola çıkılır. Ama anlar gezgin hata yaptığını. İlk virajda, ilk durakta, hem de daha ilk konuşmada.

11. Aşağıdakilerin hangisinde metnin bölümlerini ifade eden harfler "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır?
- A) V, Z, Y B) Z, V, Y C) Z, Y, V D) Y, V, Z
12. Y paragrafına göre, gezginlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- A) Bir yerde uzun süre yaşadıkları
B) Tek başına yolculuk etmek istedikleri
C) Gezilerini yürüyerek yaptıkları
D) Toprakla uğraşmayı sevdikleri
13. Her üç paragraf dikkate alındığında, Z paragrafındaki altı çizili cümle aşağıdakilerden hangisini ifade eder?
- A) Yorgun düşmeyi
B) Bir yere yerleşmeyi
C) Sorumluluğun yükünü hissetmeyi
D) Gördüklerini başkalarıyla paylaşmayı

14. Bizim memleket eskiden çok hareketliydi. Değirmencilik öyle işlek bir zanaattı ki, on kilometrelik yerden çiftçiler öğütülecek buğdayı bize getirirlerdi. Köyü saran tepeler yel değirmenleriyle kaplıydı. Bu tepelerde, yollar boyunca inip çıkan çuval yüklü eşek katarlarından başka bir şey görülmezdi. Şimdi ise ne eski değirmen ve değirmenciler ne de buğday getiren köylüler kaldı...
- Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanımlama B) Benzetme
C) Karşılaştırma D) Tanık gösterme

15. Her şeyi yapmak isteyen, hiçbir şey yapamayacaktır. Öyle insanlar tanırız ki neyi yapıp neyi yapamayacaklarından emin olmadıkları için bazen "İş hayatında kolayca başarı kazanabilirdim." bazen de "Eğer politikaya atılsaydım, mutlaka başarılı olurum." derler. Hiç kuşkunuz olmasın ki bu gibiler, her zaman amatörlikten ileri gidememiş besteci, iflas etmiş tüccar ve başarısız politikacı olurlar. Yaşamak sanatı da iyi bir hedef seçebilmekten ve bütün gücünü ona ulaşmak için kullanmaktan ibarettir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan yapabileceklerini bilerek hayatına yön vermelidir.
B) Bazı insanlar başarısızlıklarını yaptıkları yanlış seçimlere bağlarlar.
C) İnsan, hayatın zorluklarına karşı ayakta durabilmeyi iradesi sayesinde başarır.
D) Gücünü ve aklını sınırlandırmayan insanlar hayatı daha iyi tanır.

16. Enerjisi yoğun tarımın en belirgin niteliklerinden birisi, tarla içi ve tarla dışı işlerin büyük ölçüde makineleşmiş olmasıdır. Makineleşmenin temel amacı kol işi gereksiniminin azaltılmasıyla kişi başına düşen üretimin artırılmasıdır. Bu yüzden tarımda makineleşme denince ilk akla gelen araç traktördür. Çünkü traktör sayesinde daha az insan çalışmakta, daha çok verim elde edilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yazının özelliklerinden biridir?

- A) Senli benli bir üslupla yazılmış olması
B) Kesin olmayan yargılar içermesi
C) Bilgilendirici ve öğretici olması
D) Anlatımının içten olması

17.

Kirpiler, kış uykusuna yatmak için birkaç küçük yuva yaparlar. Bu yuvaların içine kuru yapraklar, ince dallar yerleştirirler. Yuvanın içinde sürekli dönerek yaprakların, dalların düzleşmesini sağlarlar. Kirpiler birkaç yuvaları olduğu için başka hayvanlar tarafından rahatsız edildiklerinde ya da soğuktan etkilendiklerinde birinden diğerine geçebilirler.

Sincaplar; kış için ağaç kovuklarına, kuş yuvalarına, ağaç dallarına, çatılara yuva kurabilirler. Yuvalarının içini kuru yaprak, ot, yosun ve tüy gibi malzemelerle kaplarlar. Yuvalarının en dışını da ağaç dallarını yerleştirerek iyice sağlamlaştırırlar. Yuvalarını diğer sincaplarla paylaşabilirler ve birbirlerine sokularak ısınırlar. Dışarı çıkamadıkları dönemler için kozalak, ceviz gibi tohumları yuvalarında saklarlar. Sincapların birkaç kış yuvası da vardır.

Buna göre, kirpilerin ve sincapların farklı yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kış şartlarına uygun yuvalar yapmaları
B) Yuvalarını kendi türlerinden hayvanlarla paylaşmaları
C) Kışın yararlanmak için birden fazla yuva yapmaları
D) Yuvalarını kurmak için ağaç dallarından faydalanmaları

18. 1. Orada burada; kitaplar, etiketlenmiş ve numaralanmış ecza şişeleriyle dolu masalar duruyordu.
2. Bunun üzerine, beklemekten usanan Meryem, laboratuvara çıktı.
3. Profesörün her yana bulaşan bu dağınıklığı, her zamanki alışkanlıklarına hiç de uymuyordu.
4. Profesör aşağı inmemişti.
5. İçeri girdiğinde babasını geniş, çok aydınlık ve her yanı makinelerle, tozlu cam eşyalarla kaplı bir odanın ortasında buldu.

Olayların oluş sırasına göre, numaralandırılmış cümleler nasıl sıralanmalıdır?

- A) 4 - 2 - 5 - 1 - 3
B) 4 - 2 - 3 - 1 - 5
C) 5 - 1 - 2 - 3 - 4
D) 5 - 1 - 3 - 4 - 2

19. Avratos, kendi türü de dâhil bütün küçük balıkları sürekli rahatsız eder, hatta onlara zarar da verebilir. Akvaryumdaki en büyük balık olduğu sürece sorun çıkarır. Kendi büyüklüğündeki avratos, imparator, prenses vb. balıklarla uyum içinde yaşayabilir.

Emre 10 cm büyüklüğünde yetişkin bir avratos balığı almıştır. Akvaryumunda 10 cm'den küçük iki japon balığı, bir de melek balığı vardır. Avratosun diğer balıklara zarar vermemesi için Emre'nin önlem alması gereklidir.

Bu bilgilere göre Emre aşağıdakilerden hangisini yaparsa akvaryumunda oluşabilecek bir sorunu önlemiş olur?

- A) Akvaryumundaki melek balığını arkadaşı Ali'ye vermesi
B) Akvaryumuna birkaç avratos yavrusu koyması
C) Kendindeki avratostan daha iri bir imparator balığını akvaryumuna yerleştirmesi
D) Kuzeninden, kendisindeki japon balıklarıyla aynı büyüklükte iki prenses balığı getirmesi

20.

Bir televizyon kanalının ana haber bültenini arkadaşlarıyla izleyen Fatih, sunucunun cümlesindeki anlatım bozukluğunu fark etmiş ve arkadaşlarından bu yanlış bulmalarını istemiştir.

Fatih'in arkadaşlarından hangisi sunucunun hatasını doğru tespit etmiştir?

A)

Sunucu birbiriyile çelişen kelimeler kullandı.

B)

Sunucu bir kelimeyi yanlış anlamda kullandı.

C)

Sunucu bazı kelimeleri yanlış yerde kullandı.

D)

Sunucu eş anlamlı kelimeleri bir arada kullandı.

21. "Tatlı söz söyleyen, hiç kimseden kötü söz işitmez." cümlesinde vurgulanan ifadenin cümledeki görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belirtisiz nesne B) Yer tamlayıcısı
C) Özne D) Yüklem

22. Virgül (,) aşağıdakilerin hangisinde "Bir varmış, bir yokmuş." cümlesindeki göreviyle kullanılmıştır?

- A) Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan sonra bu sıcak odanın havasında erir gibi oldum.
B) Eski yapılar, dikkat ettiniz mi, hep birbirine benzer.
C) Hasan Bey, oğlunun sesini duyar duymaz koltuğundan fırlamış ve ona kapıyı açmıştı.
D) O geçip gitti, ben arabamı kapının önüne getirttim.

23.

İngiltere'nin güneyindeki bir adada bulunan Stonehenge (Sıtonhenç) yaklaşık 4000 yıl önce inşa edilmiştir. Büyük bölümü yok olmuş bu yapının geriye kalan taşlarından en büyüğü 9 m uzunluğunda ve yaklaşık 45 ton ağırlığındadır. Taşlar, iç içe birkaç çember oluşturacak biçimde dizilmiştir. Bu yapı, o zamanın insanları tarafından Ay'ın ve Güneş'in hareketlerinin izlendiği bir gözlemevi olarak da kullanılmıştır.

Bu parçada Stonehenge ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Taşlarının belirli bir düzenle yerleştirildiğine
B) Araştırma-inceleme amacıyla kullanıldığına
C) Bir kısmının günümüze kadar ulaştığına
D) Bu tür bir yapının ilk örneği olduğuna

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
MATEMATİK TESTİNE GEÇİNİZ.

2009 SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS)

6. SINIF

TÜRKÇE SORUSU	K A Z A N I M
<p>1. Eskiden bu köyde insanları horozlar uyardırırdı. Şimdiyse, serçeler ve diğer kuşlar gibi horozlar da <u>bir köşeye çekilerek</u> sessizce hayatlarını sürdürüyorlar.</p> <p>Bu paragraftaki altı çizili deyimin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?</p> <p>A) Kimsenin görmeyeceği bir yere saklanmak B) Hiçbir işe karışmadan yaşamak C) Bir yere yerleşmek, oturmak D) Rahatına bakmak</p>	<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.1. Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.</p>

<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p> <p>(X)</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p> <p>()</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p> <p>()</p>
--	--	--

2009 SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS)

7. SINIF

TÜRKÇE SORUSU	K A Z A N I M
<p>3. Ayşe bir öpücük yolladı parmaklarının ucuyla buluta. Ayşe'nin öpücüğü buluta ulaşınca, bulut şöyle bir şaşırıldı. Ama sonra toparlandı, koskocaman bir gül biçimini aldı. Gökyüzü gökyüzü olalı, bu mavi atlasa böylesine güzel, böylesine ak bir gül açmadı. Ayşe bu ak gülü hayran hayran seyretti. Lafı fazla uzatmayalım. O günden sonra bulut Ayşe'den hiç ayrıldı.</p> <p>Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metnin anahtar kelimeleri birlikte kullanılmıştır?</p> <p>A) Sevdalı bulut, küçük kızdan bir daha hiç ayrıldı.</p> <p>B) Ayşe'nin gökyüzüne gönderdiği öpücük, bulutu güle çevirdi.</p> <p>C) Gökyüzü daha önce hiç bu kadar güzel olmamıştı.</p> <p>D) Şaşkınlık geçiren Ayşe, bir süre sonra kendini topladı.</p>	<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.2. Metindeki anahtar kelimeleri belirler.</p>

<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p> <p>(X)</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p> <p>()</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p> <p>()</p>
--	--	--

2009 SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS)

8. SINIF

TÜRKÇE SORUSU	KAZANIM
<p>4.</p> <p>Tarihçiler, geçmiş yaşamla ilgili bilgilere ulaşırken kartpostallardan da yararlanmaktadır. Örneğin, bir Osmanlı kartpostalında yüz yıl öncesine ait yaşamdan kesitler görülebilmektedir.</p> <p>Buna göre yukarıda verilen kartpostaldan, dönemin yaşamıyla ilgili hangi bilgilere <u>ulaşamaz</u>?</p> <p>A) Günlük kıyafetler B) Ticaret yaşamı C) Toplumsal kurallar D) Mimari özellikler</p>	<p>TEMEL DİL BECERİSİ: OKUMA</p> <p>2.28. Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.</p>

<p>1. Bu soru, bu kazanımı ölçüyor.</p> <p>(X)</p>	<p>2. Bu soru, bu kazanımı <u>kısmen</u> ölçüyor.</p> <p>()</p>	<p>3. Bu soru, bu kazanımı <u>ölçmüyor</u>.</p> <p>()</p>
--	--	--